UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

V

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

thymbra eſt h herba aromatica. Virgili⁹ li.iiij.geor. Grauiter ſpirantis copia thymbre.

Tyndarus fuit ebalie rex pater caſtoris ⁊ pollucis Clytemneſtre ⁊ helene. Hinc tyndarides ⁊ tyndaris patronymica.

Typhon onis: ⁊ typhos typho et typhoeus ei: dictio triſyllaba: eu. diph. in vltima habens. Inde typhois idis: vnus e gygātibus terre ⁊ titani filius: cui⁹ p̄ma corripit̄. Sen̄. Non tā ferū typhone neglecto Ioue irata tellus edidit quondā parēs. Luca. Cōditus inarimes eterna mole typhoeus. Qn̄ vō deriuatiuum eſt diuiſa diph. ꝓnunciat̄. Virg. Nate patris ſummi qui tela typhoea temnis. Eſt ⁊ typhon vētus turbulētus a typhone dict⁹: ⁊ capit̄ ꝓ fulgure. Typhonas etiā vocāt fumigātes globos ⁊ figuras quaſdaʒ nubium metuēdas: ⁊ ibi prima ꝓducit̄.

Typus latine dici poteſt forma: figura: adūbratio: exēplar. Hinc protypa dicta ſunt opera que ante typos facta ſunt. Ectypa: que ex ipſis ſunt formata. Archetypus prima ⁊ p̄ncipalis forma. Plini⁹. Dibutades prim⁹ ꝓſonas tegularū extremis imbricib⁹ impoſuit: q̄ inter initia ꝓtypa vocauit poſtea idē ectypa fecit.

Tyrānus ꝑ duplex nn apud veteres in bonā partē dicebat̄ dn̄s q̄ plenā habebat in ſubditos poteſtatē. Vn̄ Trogo teſte. Queqꝫ ciuitas ⁊ gēs rerūpu. iperiū ab initio penes ſe reges habebat quos ad hmōi faſtigiū maieſtatis nō ambitio popularis: ſed ſpectata inter bonos moderatio ꝓuehebat qui ⁊ tyranni ob fortitudinē vocabant̄. Vn̄ Virg. Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni. Sed creſcente malitia cuʒ ſupbe reges regnare cepiſſent tyrāni nomen ad illos ſolū reſtrictū eſt q̄ ꝑ inſolentiā imperij viribus abutebantur. Quidam etiā tyrannos dici putant a tyrrhenie gentis p̄cipua crudelitate.

Tyrānis idis ſeuū ac violentū imperiuʒ. Iuue. Quid nero tam ſeua crudaqꝫ tyrānide fecit.

Tyrānicus a um: qđ eſt tyrāni. tyrānice crudelit̄ violēt̄

Tyrānoctonus latine dicit̄ tyranicida: qui tyrannū occidit a tyrāno et κτειρω interficio: quē an liceat interfici legat̄. Cice. lib. iij. officiorū: nā nomen ipm declarat q̄d mereat̄ cū a tyrijs ſupbiſſime ⁊ iniquiſſime dominātibus ſit deductuʒ: vel a verbo per metatheſin litterarum: quod ſignificat lacero: tero: interimo. De bonis nō loquimur ſi reperiantur.

Tyros quondaʒ vrbs phenicie que eſt in ſyria Julius pollux libro. j. Τυριοι λεγουσιν ως ηρακλης ηρασθην νυμφης επιτωριου Τυρος δεεν τη νυμφη τουνομα ειπετο δε αρατω ηρακλει και κυων κατα δη τον παλαιον νομον. Ideo tyrus dicta eſt. Quo etiā nomine dicta eſt inſula Alexandri magni operibus continēti annexa clara vrbibus Leptiutica. Gadibus et Carthagine: nunc om̄is eius nobilitas conchylio ⁊ purpura ꝯſtat olim ſarra nuncupata: vt ait Gel. Unde ſarranum oſtrum dicitur: ⁊ oſtrum tyrium: ⁊ purpuram tyriam dicim⁹ Phenices acole fuer̄t marꝫ rubri dicti a palma: cui⁹ regio plena erat. Palma em̄ phenix dicit̄. Hinc terremotu pulſi in maritimam ſyrie ſe contulere condita vrbe: Sidonem a piſce appellarunt Eam ſyrū vocabāt ſarram lingua ſyra piſcis ſear dicitur. Poſtea condidere tyrum in ipſo mari propter merces. Tyros etiā grece latine caſeus.

Tyrius a um: qđ eſt a tyro inſula. Et ponitur ꝓ purpureo. Tibul. Quid tyrio recubare toro

Tyrianthina veſtis violacea purpurea: ab Ianthino: id eſt violaceo colore ⁊ tyrio: hoc eſt purpureo.

Tyrrus nomen propriuʒ paſtoris: cui vt ait Virg. Regia parent armēta ⁊ late cuſtodia credita campi.

Tyro nouus miles ⁊ fortis ad militiā exercendā. Cui⁹ diminutiuū eſt tyrunculus. Refertur quoqꝫ ad oēm artem. Unde ⁊ pro gladiatore rudi adhuc in diſciplina gladiatoria accipitur. Sueto. de Ceſa. Tyrones neqꝫ in ludo neqꝫ per laniſtas. Sic adoleſcentes qn̄ togā ſumebāt ⁊ barbā ponebāt eloquētiamqꝫ in foro auſpicabant̄ / tyrones dicebant̄. Et illa prima actio tyrocinium Sene. lib. iij. decla. Ille in foro primū dicturus: tyro dictus eſt a Hierony. tyrociniū rudimētum: ⁊ tyrocinatio qui recētes diſciplinas tyrūculas appellat. Ab eadē ſilitudine canis adoleſcētior tyrūcula dicitur. Col. lib. viij. Quoniā tyrūcula nec recte nutrit ⁊ educatio totius habitus aufert incrementuʒ Plinius in epiſtolis ſe tyrunculū dicit quaſi rudeʒ in cognitione ſignorum. Tyrocinij die induebantur toga: q̄ pura eſt cognomiata. Fuit etiā tyro vt inquit Juſti. lib. xviij. nomen propriuʒ patris Didonis: qui ab alijs Belus vocatus eſt.

Tyrrhenos ro. etruſcos appellant atqꝫ thuſcos. Greci vero hoc eos noie nominarūt: a tyrrheno Atis filio: qui ex lydia colonos hac in regione dimiſit. Atys em̄ ex prognatis herculis ⁊ omphales vnus cū ſterilitate ac fame populum emittere cogeretur: e duobus filijs ſorte iacta: lydum quidem regni ſucceſſorem tenuit: tyrrheno autē maiorem applicans populum foras abire iuſſit: hanc ille ingreſſus orā de ſuo nomine vocauit tyrrheniam. A cuius gentis precipua crudelitate tyranni ſunt dicti.

Tyreſias eſt quorundā latinorū hominū cacographie id eſt mala ratio ſcribendi: quin per ει ſcribit̄ in principio. Τειρεσιας Τειρεσιου μαντις εστως εφη σουδας. Hic igitur rex thebanus ⁊ augur: de quo Cice. lib. v. Tuſ. meminit cecatus fuit ira Junonis. cui Juppiter ſcire futura dedit: crimēqꝫ leuauit honore. Scribit Stra. tyreſie monumētū fuiſſe in tylphoſio monte boetie iuxta fontem tylphoſam vbi proiugus diē ſuū obijt. Ibi thebani ciues ſepulto diuinos ei honores tribuere. Juuena. Cū cecuʒ dicere vellet dixit tyreſiam illo verſu. Nec ſurdum nec tyreſiam quēqꝫ eſſe deorū. Hic habuit filiam noie manto: que oppidum in Italia cōdidit: quod poſtea ab ocno ei⁹ ex tyberino thuſcoꝝ rege filio mantua a matris noie nuncupatū eſt: id tamē greci negant.

Tyrſis ambitus murorum et viarum: per quem curri poteſt: ſic dictus quia tyrrheni primi inuenerūt.

V Littera vocalis ē que ſepe in conſonantē trāſit: ⁊ mō vim ſimplicē hꝫ: vt Virg. At ven⁹ haud aio nequicqꝫ exterrita mater. Mō ꝓ duplici ꝯſonante ponit̄: vt cupiui: cupiuerā: in qb⁹ i ante u ꝯſonātē poſita ꝓducit̄: ⁊ eadē ſbtracta corripit̄. Aliqn̄ u ꝯſonās ꝓ vocali correpta ponit̄. Hora. in epodo. Niueſqꝫ deducunt Nunc mare nunc ſylue. Interdū a vocali trāſit in cōſonantē: vt nauta nauita: gaudeo gauiſus. Quādoqꝫ amittit vim lr̄e: cum poſt q ipm u ponit̄. Nam nō cōſonans eſt vt aliqs: hoc idem patit̄: inter g. ⁊ aliquaʒ vocalē: vt ſanguis lingua. Idem fit antecedente. ſ. vt ſuauis ſuetus. Tranſit quādoqꝫ per deriuationes in a. vt veredus veredarius. In e. vt pondus ponderis deierat ꝓ deiurat. Antiqui etiam auger ꝓ augur dicebāt. Similiter in his que a tertia cōiugatiōe naſcūtur. Quotienſcūqꝫ em̄ ⁊ d ipm e. ſequebat̄ loco e. u. ſcriptitarūt: vt faciundū ꝓ faciendū. In i correptam nominū habentiū vltimā ſyllabā deſinentē in u. cum verbis ſiue participijs. vt cornu corniger ⁊ cornicen. Arcus arcitenēs: fatū: fatidicus: aurū aurifex. Luct⁹ luctificus fluctus fluctiuagus: magnus magnificus: opus opifex. Scribebāt etiam antiqui carnufex pro

carnifex: ⁊ lubens ꝓ libens peſſumus ꝓ peſſimus.

V Ante A

Vacca ꝑ duplex cc bouis femina: cuius diminutiuū eſt vaccula. Virg. Vaccula nōnunꝗ̄ ſecreta cubilia captans. Vaccinus a um. pe. pro. qđ eſt ex vacca. Pli. lib. xxiiij. Cortex illinit decoctus lacte vaccino.

Vacerra vecors ⁊ veſanus dicit: quo etiā noīe accipit ſtipes ad quē ligantur equi in ſtabulo. Col. Clathrorum genus vacerras appellat quibus e robore factis caueę muniunt. Nam lib. ix. de viuarijs faciendis ſic inquit. Vbi neutrum patrifamilias cōducit ratio poſtulat vacerris includi. Sic enim appellat genus clathrorū. Idq; fabricat ex robore querceo.

Vacinium a quibuſdam flos dicit: a quibuſdā viola ſeu hyacinthus. Virg. Alba liguſtra cadunt vacinia nigra leguntur. Pli. ipm inter arbores numerat. Et li. xvj. Vacinia Italię in aucupijs ſata. Gallię vo etiaz purpureę tingendi cauſa ad ſeruoꝝ veſtes.

Vacillare eſt ꝓprie incōſtanter eſſe: ⁊ quaſi alternatim mouere. Quint. Eſt ⁊ alia indecora in dextrū ac leuū latus vacillatio alternis pedibus inſiſtentiū. Vtiq; ⁊ naues vacue dicuntur vacillare. Cice. tyroni. Accepi tuā epiſtolā vacillātibus lr̄is. i. nō recte pre valitudine ſcriptis. Et in phil. In gallia mutilatū ducit exercitum cū vna legione ⁊ ea vacillante. Transfert etiam ad animū: vt apud Iuriſcōſultos de fide teſtis vacillante: qui inconſtātia ⁊ diuerſa teſtimonia dixerit. Cice. lib. iij. offi. Iuſticia vacillat vel iacet potius.

Vaco as: do operā: ⁊ conſtruit cum dtō: vt vaco ſapiētie: vaco rei diuinę. Interdū vacare ſignificat vacuū eſſe: ⁊ modo abſolute ponit. Plau. in caſi. Fac vacēt ędes Cęſar. Id ea maxime rōne fecit ꝙ noluit eū locum vñ heluetij diſceſſerant vacare. Modo cum ablatiuo: vt boni viri dant operā: vt perturbationibus vacent. Virg. Poſte vacare domos: ſedeſq; aſtare relictas. Cice. Nullū eſt tēpus qđ iuſticia vacare debeat. Modo ꝑpoſitionē accipit: ⁊ vacas a laborez vacas a cōponēdo: vacas ab occupatione. Interduz ſignificat ad nihil vtile eſſe: ſuꝑabūdare ſuꝑfluū eſſe: qđ ocioſum eſſe videat: qđ ſuꝑabundat ſed nō niſi in tertia ꝑſona. Aug. lib. iiij. ꝯfeſ. Non vacant tꝑa/nec ocioſe voluūtur per ſenſus noſtros. Idem. Vacent oꝑa miſcdie vni inſtent ſciētie. Impſonaliter qñq; ſignificat eſt ocium vel vacuū tēpus eſt. Virg. Sed ſi tātus amor caſus cognoſcere nr̄os. Et vacat annales noſtroꝝ audire laborū. Iuue. Si vacat ⁊ placidi rationē admittitis edā. i. ſi ociū eſt. Qñq; ponit ꝓ cure eſſe. Quintil. Et cui eſſe diſerto vacet. Vacare pp̄lo eſt operā pp̄lo dare ⁊ inſeruire. Alit vacare pp̄lo ſcat libeꝝ eſſe a pp̄lo: popl̄ariq; iudicio. In quē ſenſū Cice. videt lib. ij. tuſ. accipe cū ait. Amplitudinē animi pulchriorē futurā ſi nō ſit ſubiecto populi iudicio: ſed vacuam ab eo ſeipſa contentā non captantē plauſus: et auras populares. Hui⁹ verbi cōpoſitū eſt iteruaco.

Vacuus a um: ⁊ inane et magnū ſignificat. Virg. Saltibus in vacuis errant. Idē vacua atria ditis. vñ vacuū aerē dicim⁹: ꝙ vacua oīa impleat. Nihil eñ pati natura vacuū pōt. Vnde ⁊ inane vocam⁹ aerē. Lucre. Longū per inane reſoluit. Inde ſuꝑuacuus.

Vacuo as: ⁊ vacuefacio idem ſignificat ſic euacuo.

Vaccie ⁊ vaccieni: vide in dictione varri.

Vacuna pe. ꝓdu. a vacādo dicta eſt dea que preeſſe vacantibus et ocioſis putabat. Cui cū agricole a laboribus ruris vacarēt: vt poſt ꝑceptos fructus requieſcerent ꝑ hyemē vota ſoluebāt ⁊ ſacrificabāt: vñ Ouid. lib. vi. faſt. Nam quoq; cū fiūt antique ſacra vacune: Ante vacunales ſtantq; ſedentq; focos.

Vado is ſi ſum: iter facio: quaſi vie do. Virgili⁹. Vadimus immixti danais. Aliq̄ vadem preſto. Huius cōpoſita ſunt circūuado qđ eſt inuadēdo circūdo. Pli. lib. ix. Hi redeuntem circūuaſere noctu. Euado inuado: ꝑuado: pe. ꝓdu. Liuius. Cum ex eo pauor ac trepidatio totā vrbem ꝑuaſiſſet.

Vadum fundū fluminis/lacus maris: ⁊ cuiuſcūq; aquę per qđ via datur. Pli. Lignum vado herebat. Hinc vadum quoq; appellat locus qui propter breuitatē aque pedibus trāſiri pōt: vñ ꝓuerbium eſt. In vado eſt ꝓ eo qđ eſt in tuto ē. Nam vt in fundo ꝑiculū cōſiſtit: ita in vado eſt ſecuritas. Terē. in. And. Omnis res in vado eſt.

Vado as: per vadū eo. Papin. Flumine publico interueniēte via conſtitui pōt: ſi aut vado tranſiri pōt aut pontē habeat. Secus aūt ſi vadari nequeat ſed pontonib⁹ traijciat. Solin⁹ flumē qđ ꝓpt̄ breuitatē facile vadari poterat. Huius prima corri. Ouid de reme. Iamq; vadaturus lectica ꝓdeat inquit.

Vadoſus a um: vt vadoſis amnis: q̄ frequētia habet vada: que tranſire pedibus poſſunt.

Vadis primo: deinde per ſyncopē vas dictus eſt ſponſor alterius in re capitali: vt inquit Feſt. Cice. lib. iij. offi. Factus eſt alter vas eius ſiſtendi: vt ſi ille nō reuertiſſet: moriendū eſſet ſibi. Inuenit etiā pro quolibet fideiuſſore: qui pro alio vadimoniū promittit certo die affutur⁹. Dictus vas ꝙ q̇ vades dederit vadere ei. i. diſcedere interim liceat. Hora. Ille datis vadibus q̇ rure extractus in vrbem eſt.

Vadimoniū eſt ſponſio quedā ſiſtēdi cōparēdiq; in iudicio ad diē preſtitutā ꝑ ſe vel ꝑ aduocatos: qđ deſerere nō licet. Sene. Vadimoniū ꝓmittimus ⁊ tñ deſeritur. Cice. pro Quintio. Ad vadimoniū nō venit qui tibi ſemꝑ preſto fuit. Non dubitaui inquit cum vadimonium deſertum eſt.

Vadium ij: idem qđ vadimonium.

Vador aris: verbū cōmune ſm Priſcia. ſignificat fide iubeo: vadio: obligo. Vadari re⁹ dicit: ⁊ vadimoniū ſiſti. quotiēs aliquis ꝓ alio reſpondet vt ī iudiciū veniat ⁊ ſiſtat. Differre vadimonia eſt ꝓrogare tēpus ſiſtendi alterius in iudicio quotiēs ſponſio facta eſt.

Vadimonis lacus eſt in q̄ fluctuant inſule: de quo Pli. Cecilius quadā ep̄la ſic ſcribit. Exegerat ſocer meus vt amerina ſua predia inſpicerē: hec ꝑambulāti mihi oſtendit ſubiacens lacus noīe vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt qui agro viterbienſi feruet ſcatetq; ſulphureis aquis.

Veh interiectio in his rebus quas execramus: vt veh miſero mihi. Et diphthongatur vt differat a ve: que modo eſt cōiūctio diſiūctiua: vt dies nocteſve. Modo habet vim augēdi. vt vetus vehemens: quoꝝ alterū ab ętatis magnitudine cōpoſitū eſt. Alterū a mentis vi: atq; impetu dictum eſt. Mō habet vim diminuēdi: vt vegrādis: veiouis. i. male grādis: hoc eſt paru⁹ minutuſq; ⁊ paruus Iupiter. Ve eñ ſyllabā rei parue veteres preponebant: vñ apud Auſo. vegrandes meſſes legimus: pro paruis: Et apud Var. in re ruſt. Oues fiunt vegrādes atq; imbecilles. Simil̄r Pli. lib. vij. Corpore veſcos eſſe ſed eximijs virib⁹. Mō etiam habet vim priuatiuā: vt vecors: quaſi ſine corde: ſine prudētia. Ecōtrario cordat⁹ dicit prudens.

Venum ꝓ ſupino verbi veneo: vt venū ire: vel venum irent ⁊ hmōi nobis licet vti quēadmodū ⁊ peſſum ire ⁊ peſſuz ibit ⁊ ſimilia. vnde ⁊ peſſundo. Sal. in Iug. Quippe cui omnia venū ire in animo heſerat. Liui⁹ lib. iij. Tum etiā legē fecerūt ſanciendo: vt qui tribunus plebis ędilibus iudicibus decēuiris nocuiſſet ei⁹ caput Ioui ſacrum eſſet: familia ad ędē Cereris libe ri libereq; venū irent. Sciendū eſt ꝙ dicemus venuz ire: non venum iri: ſicut vapulatum ire: non iri: quia ſemꝑ ſunt paſſiue ſignificationis ne duo paſſiua copulentur. In ceteris vero que ambigua ſunt ꝙ acti/

ne ⁊ paſſiue accipi poſſint: ad diſtinguēdū ſenſum accōmodamus infinitum: hoc vel actiuum vel paſſiuū: vt video te amatū ire vel iri: quia talia ſupina ſunt ancipitis ſignificationis.

Venūdo as: ex venū ⁊ do: ſequit̄ tam in p̄terito q̄ȝ in ſupino do: niſi ꝙ in preterito pluſq̄ȝperfecto venūdaſſem ⁊ venūdaſſe dicimus. Pli. lib. xxxv. Octoginta talentis venūdatas. Hinc venūdatio p̄mutatio rerū ⁊ contractus ex conuentione ꝓueniens.

Vendo is: ex venum ⁊ do ſm̄ Apul. abiectis u et m. Et conſtruit̄ cū abltō ſi exprimat̄ preciū rei que vendit̄: vel cū gtō tanti quanti: ⁊ hm̄oi cum ſunt ſine ſubſtantiuo. Plau in mer. Uiginti minis opinor poſſe me illam vendere. Cice. lib. iij. offi. Uendo meū non pluris q̄ȝ ceteri: fortaſſe etiā minoris cū maior eſt copia: Qꝫ ſi addantur ſubſtantiua ſtatim in abltōs reſoluūtur: ⁊ ſicut nō dicim⁹ quāto vēdidiſti: ſed q̄nti: ita nō dicim⁹ q̄nto p̄cij vēdidiſti ſꝫ q̄nto p̄cio. Uar. tñ abltō vſus eſt ſine ſubſtātiuo cū ait. Ueneūt ꝓpter penuriā magno. Hui⁹ cōpoſitū eſt diuendo.

Vendax qui facile ſeu libenter vendit. Cato de re ruſti. Patrēfamilias vendacē ⁊ nō emacē eſſe oportet.

Venditarius qui vendere ſolet. Plau. in ſti. Linguam venditariam.

Vendito as: ſepe ſeu continue vendo. Pli. lib. xxij. Hec eſt quā Ariſtophanes euripidi poete obijcit iocularitter matrē eius ne holus quidem legitimū venditaſſe ſed ſcandicē. Eſt ⁊ vendicare q̄ſi oſtētare. Hinc ⁊ forma ⁊ oratio vēdibilis quaſi plauſibilis ⁊ allectrix.

Vendibile qđ facile vēdi pōt. Cice. in rul. Accedent ſalicta ad minturnas adiungent̄: et illa via vendibilis herculātea multarū delitiarū ⁊ magne pecunie. Per tranſlationē ponit̄ ꝓ vulgari et vulgo grato. Idē in Lel. Tñ illius vendibilē orationē religio deoꝝ imortaliū nobis defendētib⁹ facile vincebat. i. fauorē populi captātē. Et in Bruto. Horū etati ꝓpe ꝯiūct⁹. L. Gelli⁹ nō tā vēdibil' orator q̄ȝ vt neſciret q̄d ei deeſſet

Veneo es: veniui vel venij ſupino venitū exigit analogia ſiue cōpoſitio. Nā coponit̄ ex venū ⁊ eo abiectis duabus lr̄is: ſicut in vēdo ſed ipſo ſupino nō vtimur Eſt aūt verbū neutrū paſſiuū: eo in declinatiōe ſeq̄ns licet apud veteres inueniat̄ veneor ꝓ venditus ſum Plau. Ego ne illi venear. Uerū in hoc verbo veneo ꝓ vendor: ipſum qđ venditur in ntō ponit̄: ⁊ is a quo vēdit̄ i abltō cum prepoſitione ⁊ precium in ablatiuo ſine p̄poſitione. Cui autem veudit̄ in datiuo: vt centū aureis nūmis a māgone veniere mācipia mihi Sꝫ nōnunq̄ȝ venditor ⁊ preciū rei nō explicant̄. Plau. in mene. Quib⁹ hic precijs porci veneūt. Uar. Ueneūt ꝓpter penuriā magno. Cice. ꝓ ſex. Quero primū q̄re ciuis optimi bona venierint? Lactā. lib. vj. Uxor ac liberi veniēt ipſe: interficiere.

Venalis ⁊ hoc venale qđ vendēdū eſt vel vēditioni expoſitū. Cice. li. iij. offi. Uenales hortos ſe nō habere dicit. Aliq̄n ponit̄ ꝓ ſordido auaro: q̄ pecunie gratia ſeip̄m venderet. Salu. O vrbē venalē ⁊ cito periturā Uenales etiā ſi nihil addas ſui nouicij itelligūt̄: q̄ ad vēdēdū ſūt expoſiti. Seruoꝝ eñ alij nouicij ſūt alij veteratores. Ulpi. Aediles p̄cipiūt ne veterator ꝓ nouicio veneat.

Venalitius venditor: vt in oratiōe Corneliana. Neq̄ȝ me diuitie mouēt: quib⁹ oēs aphricanos ⁊ Lelios multi venalitij mercatores ſuparunt. Aliq̄n venalitius capit̄ ꝓ vēdito corpore. Pli. libro xxxv. Alioſq̄ȝ deinceps: quos enumerare iam non eſt e ſanguine q̄ritiū ⁊ ꝓſcriptiōis licētia ditatos hoc inſigne venalitijs gregib⁹ opprobriūq̄ȝ inſolētis fortune. i. venditis ſeruis. Et ſic adiectiuū eſt. Sic Pompo. Iurecōſul. lib. dig. xxiiij. Qꝫ ſi familiā domeſticaȝ vxoris: aut venalitiā parauit.

Venalitiū corpus ipſum: vel vēditio: vel locus vbi nouicij vendunt̄. Paul. de edilitio edicto. Nā quicq̄ȝ ex venalitio nouitioꝝ emptus alicui miniſterio p̄poſitus ſit ſtatim eū e veteratorū numero eſſe.

Venalitiarius apud Uar. ⁊ Pli. dicitur mango ⁊ nouiciorum ſeruorum negociator.

Vafer a um: pro callido et aſtuto accipitur quaſi valde afer. Mira eñ ſemp̄ fuit eius gētis calliditas. Cice. Non ſunt in diſputatione vafri: nō veteratores non malicioſi. Et li. j. de natura deoꝝ. Chryſippus: q̄ ſtoicorū ſomniorū vaferrimus habetur interpres. Hinc vafre aduerbium.

Vagio is iui itum. vñ vagitus pe. pro. qđ propriū eſt vocis infantiū dum plorant. Et vagor pro eodē ploratu. Lucre. li. ij. Et ſuperant̄ itē miſcet̄ funere vagor

Vagus q̄ ſine negocio modo huc modo illuc inutiliter diſcurrit: dictus ꝙ vacuus. i. ſine negocio agatur.

Vagor aris: inutiliter p̄agro: ſiue ſparſus eo: et differt ab erro: quia vagari eſt per diuerſa errare p̄ aliena. Cice. lib. j. de ora. Ne vagari ⁊ errare cogat̄ oratio. Inuenit̄ etiā vago as. Plau. in mili. Te alloquor vicij probriq̄ȝ plenus q̄ circū vicinos vagas. A vagor fit cōpoſitū Euagor pro extrauagor.

Vagabundus abunde vagans.

Vagina pe. pro. alicuius rei theca. Cuius diminutiuuȝ eſt vaginula. Pli. lib. xxxviij. Et far in vaginulis ſeruant ad ſatus. Hinc euaginare qđ eſt enſem nudare. Hiero. in Ezechi. Gladiū euaginabo poſt eos.

Vah: interiectio eſt inſultātis. Hiero. ad dam̄. Sicuti nos in lingua latina habemus interiectiones quaſdā vt inſultando dicamus vah. ⁊ admirando pape: ⁊ in dolendo hei. Et q̄n ſilentiū volumus imperare ſtrictis dentibus ſpiritū coartamus ⁊ cogimus tm̄ ſibilum in ſonādo. ſ. ȝ. ita ⁊ hebrei inter reliquas ꝓprietates lingue ſue habent interiectionem: vt q̄n volunt dñm deprecari ponūt verbū petentis affectu ⁊ dicūt anna dñe qđ ſeptuaginta dixerunt o dñe. Plautus. Uah homo impudens. Et in euāgelio. Uah. qui deſtruis templum dei.

Valeo es: valui itū. i. ſanus ſiue potens ſum. Semper eñ in bonā p̄tē ſumit̄ niſi aliud addat̄: vt male valeo id eſt eger ſuȝ. Hiero. in Geñ. Sanuſue eſt inq̄t Ualet inquiūt. Et ablatiuū exigit ſi ipſum dari expoſcit̄. Cice. lib. j. offi. Alios videmus velocitate ad curſuȝ. alios viribus ad luctandū valere. Iuue. Que mechū ſequit̄ ſtomacho valet. Similit̄ cū ad preciū p̄tinet ſi pretiū exprimat̄ in abltō ponit̄. Pli. lib. xxx. Aure⁹ nūmus poſt annū ſexageſimūſecūdū p̄cuſſus eſt q̄ȝ argenteus: ita vt in ſcrupulis valeret ſeſtertijs vicenis. Hiero. in Geñ. Terra quā poſtulas quadringentis ſiclis valet. Uarro tñ actm̄ dedit dicens. Denarij ꝙ denos eris valebant: quinarij ꝙ quinos.

Vale etiam vox ſalutātis eſt. Quo verbo et qui recedit vtit̄ dicēs vale. Et qui remanet reſpondēs: tu quoq̄ȝ vale. Sic ſalue ⁊ aue ſalutationes ſunt venientis: quibus vocib⁹ ſimiliter vtunt̄ ⁊ qui ſalutāt ⁊ qui ſalutati reſalutāt. Reperit̄ tñ aliq̄n ſalue in diſceſſu in calce ep̄laꝝ. Cice. vale mi Tyro: vale ⁊ ſalue: q̄m vero abeuntes p̄ hec verba ſalutare ſolemus vale ⁊ ſalue: inualuit conſuetudo vt hec ſumant̄ ꝓ diſcedo: etiā ſi cū ſtomacho ⁊ indignatione loquamur. Terē. Ualeāt qui inter nos diſſidiū querūt: qđ p̄inde eſt: ac ſi diceremus. Diſcedāt a nobis: ſiue eos cū ſuo odio ⁊ maledicentia relinquamus. Cice. Si deus talis eſt vt nulla grā: nulla hominū charitate teneat̄ valeat. Uarro Uale ⁊ ſalue cū ad mortuos referuntur: non id dictū eſt: ꝙ aut valere aut ſalui eſſe poſſint: ſed ꝙ ab his recedimus eos nunq̄ȝ viſuri. Uirg. Salue eternū mihi maxime palla: eternūq̄ȝ vale. Huius verbi cōpoſita ſunt cōualeo: qđ eſt ſaluteȝ recupero: a quo cōualeſco vt eſt illud: Conualuerunt de infirmitate: fortes facti

ſunt in bello. Hiero. Legimus quoſdam morbo articulari et podagre humoribus laborantes ꝓſcriptione bonoꝝ ad ſimplicē menſam: et pauperes cibos redactos cōualuiſſe Eualeo: inualeo: equiualeo in codē precio ſum: vel eque potens ſuꝫ. Preualeo: reualeo: a quibus fiunt eualeſco: inualeſco: preualeſco: reualeſco. Eſt ⁊ valefacio ꝓ diſcedo.

Valitudo ſeu magis valetudo: ⁊ bona et mala dicitur. Cice. Ser. ſul. Scripſit ad me te moleſte ferre: ꝙ me ꝓpter valitudinē tuā cū ad vrbē acceſſiſſem nō vidiſſes. Bona vt apud eundē. Sed nūc valitudini tribuamus aliqd. diſtinguit͛ aūt epitheto: vt bona valitudo vel mala: vel locis. Hora. lib. j. epiſto. Quid voueat dulci nutricula maiꝰ alūno: Q̄ ſape ⁊ fari poſſit que ſentiat Et cui gratia fama valitudo cōtingat abūde. Dicta eſt aūt valitudo ꝑ ſyncopam a validus: q̄ſi valitudo: ſicut ab habitus habitudo.

Valitudinarius q̇ male ſanus eſt: ⁊ q̇ frequēter egrotat. Seń. in queſtionibꝰ naturalibꝰ. Nō video quare ſibi placeat qui robuſtior ſit valitudinario.

Valitudinariū: locus quo valitudinarij ⁊ infirmi curantur: vt valtitudinē malā bona ꝑmutēt: qualia ſūt in cenobijs ſecretorū. Sene. ad Lucil. Tanq̄ in codē valitudinario iaceā de cōmuni malo tecū colloquor remedia ꝯuinco. Et Colum. Precipit valitudiaria languētibus ſalubria eſſe conſtituēda.

Valentia potencia: firmitas: cuius contratriū eſt inualētia. Gelliꝰ. Non morbus in lege febriculoſus neq̄ nimiū grauis: ſed vitiū aliqđ ībecillitatis atq̄ īualētie.

Validus a um. pe. cor. qđ eſt firmū potēs: A q̄ ꝑualidꝰ valde potēs: vt apud Catūculū Cū tibi ꝑualide fuerint in corpore vires.

Valde aduerbiū ſignificat multū. Eſt etiam ſyncopatū a valide. Ideo tūc ꝓducit e. Et valdiꝰ ꝓ validius: ſicut caldus pro calidus.

Valor precium a valeo es. Pli. Victoriati valore redimi poteſt.

Valerius nomē romani ciuis: q̇ primū de veientibꝰ iterū de ſabinis: tertio de vtriſq̄ triūphauit. Hic cum domum in velia tutiſſimo loco haberet in ſuſpitionem regni venit. Quo cognito apud populum conqueſtus eſt: ꝙ tale aliqđ de ſe timuiſſent: ⁊ miſit q̇ domū ſuā diruerēt: ſecures faſcibꝰ dempſit: eoſq̄ in populi cautione ſubmiſit: legē de ꝓuocatiōe ad populū tulit: hic publicola cū diē obijſſet publice ſepultus: ⁊ annuo matronarū luctu honoratus eſt.

Valeria nomē ꝓpriū Meſſaloꝝ ſororis: q̄ amiſſo Seruio viro cū rogaret͛ cur alteri nō nuberet ait ſibi ſemper maritum ſeruium viuere.

Valgū vide in dictione vari.

Valles is: ⁊ vallis is: planicies duobꝰ lateribꝰ incluſa: dicta ꝙ hinc atq̄ hinc vallata ſit. Vir. li. xj. Eſt curuo anfractu valles accōmoda fraudi. Serui. ait valles plenū eſſe ſed metri neceſſitate cōpellimur vt vallis dicamus. Statius. Vallis in amplexu nemorū ſedet ꝙ vo valles dicendū ſit diminutū indicat. Nā vallecula facit: vt vulpes vulpecula. Sed ⁊ vallicula legitur. Hinc cōuallis q̄ eſt planicies ex omni ꝑte cōprehenſa mōtibus vel collibus.

Vallicula diminu. a vallis. Nam vallecula a valles fit. Hiero. in Leui. Et cū viderit in parietibus illius q̄ſi valliculas pallore ſeu rubore deformes.

Valeſtria a vallibꝰ ſic̄ cāpeſtria a cāpis. Amb. li. hexa. Per oēm fere orbē terrarū: ⁊ ſuꝑ terrā fuerūt diffuſe aq̄ ꝑ valleſtria agroꝝ: ꝯcaua mōtiū: planitieſq̄ cāpoꝝ

Vallonia putabat͛ dea que vallibus preerat.

Vallus firmior palus: q̄ vitis alligat͛ ⁊ caſtra muniunt͛. Virg. Exacuūt alij vallos furcaſq̄ bicornes. Vallū ipſa munitio. Ex vallis eñ. i. palis fit vallū. Inuenit͛ etiā vallus ꝓ caſtroꝝ munimēto. Tibul. Non arces nō vallus erat. Et vallus diminutiuū eſt a vānus.

Vallum vulgo paliſicata munitio caſtrorū: ꝙ ex vallis fiat: a quo interuallū ſpaciū: qđ inter palos eſt vallū caſtrēſe ꝯſtituētes: q̄uis etiā ad oīe ſpaciū interuallū dici poſſit.

Vallaris ⁊ hoc are. pe. pro. qđ ad vallū ꝑtinet: vt vallaris corona q̄ donari ſolebat: q̇ primus vallum hoſtium fuiſſet ingreſſus.

Vallo as: munio firmo: ⁊ quaſi vallū facio. Lactā. li. vij Qui libratā magnitudine ſua terrā vallauit montibus. Hinc cōponit͛ circūuallo. Idem lib. ij. Ipſumq̄ paradiſum igne circūuallauit ne hō poſſet accedere.

Valuuli folliculi fabe ⁊ alioꝝ leguminum. Col. lib. viij. de ouibꝰ tectis. Singl'a capita ꝑ hyemē recte paſcūt͛ ad ꝑſepia tribꝰ hordei vel freſi cū ſuis valuulis fabe.

Value oſtia que in ſe replicantur.

Vannus per duplex nn. generis femi. vas vimineū latū: hoc eſt cribrū cereale in quo ꝓpter capacitatē ruſtici cogere primitias frugū ſolent: ⁊ frumēta purgare. hec ⁊ vallus dicit͛ in quo ꝯtexte ſūt virge: ⁊ eſt forme oblōge dicta: q2 in eo inſtrumēto virge ſunt vt pali in vallo: vel vt Var. inq̇t a volatu: ꝙ inde dū iactātur leuia volēt. Virg. Et myſtica vannꝰ Iacchi. Col. lib. ij. Ipſe aūt ſpice melius fuſtibus tundūt͛: vannis expurgant͛.

Vanno as. i. vētilo: vt fit vānis cū frumēta purgant͛. Var. de re ruſt. Ut qđ leuiſſimū eſt in ea atq̄ appellat͛ acus ac palea vānat͛ foras extra aream Hinc euanno extra vāno. Nonius. Euānet͛ dictū eſt ventilet͛ vel moueat͛ a vanno in q̄ legumia ventilant͛

Vanus ꝑ ſimplex n adiectiuū: ⁊ accipit͛ modo ꝓ vacuo Virg. Sꝫ illos Expectata ſeges vanis eluſit auenis. Modo ꝓ ſtulto quaſi mēte vacuo: ⁊ q̇ in rebus inanibus ſtudiū collocat. Iuue. Sic libituꝫ vano q̇ nos diſtinxit othoni. Modo ꝓ mētiente ⁊ infido ⁊ leuia inaniaq̄ pro grauibus ⁊ veris aſtutiſſime cōponēte. Virg. Ni fruſtra augurium vani docuere parētes. Nā mendax ꝓprie dicit͛ qui ad decipienduꝫ mentit͛. Vñ idē vtrūq̄ cōplexus eſt. Nec ſi miſerum fortuna Sinonē finxit: vanū etiā mēdacēq̄ iproba finget.

Vanitas mēdaciū / fallacitas ⁊ leuitas. Cice. li. iij. offi. ꝙ ſi vituperādi q̇ reticuerūt: q̇d de his exiſtimādū eſt qui oratiōis vanitatē adhibuerūt. Sal. Huic homini nō minor vanitas inerat q̄ audacia. Idē ſignificat vanitudo. Plau. At rē video tu iuctus a vanitudine

Vano as: fallo. Accius. Sic illum vanans in angiportum deduxit.

Vaniloquentia. Apul. Nihil hominis vaniloquentia commotus.

Vaneſco is: a vaneo es. eſſe cōuenit: ⁊ ſignificat vanus fio: in nihilū redigor: fruſtra glorior. Aug. li. iiij. de ci. dei. Nō vaneſcamus inani vētoſitate iactātie. Hinc euaneſco. Virg. Et ꝓcul in tenuē ex oculis euanuit auram. Ubi euanuit eſt ꝑteritū ab euaneſco: qđ Sipontinus negat haberi. Lactāo. lib. v. Euanituras breui religiones falſas.

Vandalia regio europe ſeptētrionalis: a vādalo fluuio qui in regionē interfluit: a qua populi vandali immanes et ferociſſimi.

Vappa per duplex pp. genꝰ vini: qđ ſpōte deferbuit et odorē ſaporēq̄ amiſit: vt illud qđ in exhauſto vaſe reliquuꝫ fuit et exuaporauit vernacula lingua dicimus Suanito. Hor. Qui veientanū feſtis potare diebꝰ: Cāpana ſolitus trulla vappāq̄ ꝓfeſtis. Inde ponit͛ ꝓ homine ignauo vili ac nugatore et in quo nihil ſit prudentie. Idē in ſer. Non ego auarum cum veto te fieri vappā iubeo aut nebulonē. Pli. Vitiūq̄ muſto quibuſdā in locis ſponte feruere. Qua calamitate cū deferbuit: deperit ſapor vappeq̄ accipit nomen.

Vaporo as: pe. pro. vaporē emitto. Amb. li. hexa. Etiā aqua exundauit in terris ne eas ſurgentis ſolis ⁊ ſtellarum micantiū ardor exureret: ⁊ tenera rerum expor/

dia inſolitus vapor lederet. Quāti fontes fluuii lac⁹ irrigāt terras: quia eas interius quidā ignis vaporat Lāpri. Indicos odores heliogabal⁹ ad vaporādas zetas ſine carbonibus iubebat incēdi.

Vari dicunt̄ q̄ introrſuʒ pedes vel crura obtorta gerūt Hor. lib. j. ſer. Hunc varū diſtortis cruribus. Unde varū frequēter ꝓ obtorto accipit̄. Perſius. Et non fallit pede regula varo. Hinc obuaro as: qḋ ē depra-uo peruertoꝗ. Varie quibus in exteriorē partē flectū-tur. Var. li. ij. de re ruſt. de canib⁹ ſcribit. Crurib⁹ re-ctis ac potius variis q̄ vaciis. Hic vacie ⁊ vacienoꝝ cognoīa fluxerūt: ꝙ pedib⁹ eſſēt vicioſis. Sen̄. in q̄dā ep̄la. Seruilius vacia latere ſciebat nō viuere. Hie-ro. in Euſebii chronicis. Vaciennus nobilis narbonē-ſis orator habet̄. De quo Mar. Docti patri narbo vaciēni. Valgi autē ſunt q̄ diuerſas ſuras habēt: hoc eſt in diuerſum actas cuiuſmodi lacertarū pedes ſūt: quoꝝ videlicet pars intra condit̄: pars extra ꝓcedit. Plau. in mili. Maiorē partē videas valgis ſuauiis. De qua ſimilitudine inſtrumentū quoddā ruſticū ad areas cōplanādas valgiū Pli. appellat fortaſſe lib. xvii. Serit̄ inq̄t mēſe aprili area equata cylindris aut valgio alias denſum. Alioquin ⁊ ſermo agreſtis val-giare vſurpat hodie pro eo qḋ eſt pauire coequareꝗ oīno id fere videt̄ eſſe qḋ Cato ait. Cōminuito terrā ⁊ cylindro ac paucula coequato. In campania certe haberi genus id teſtant̄ tali ſpecie: quaſi ſure due in diuerſum collocate: q̄ vt cylindro ſupplanant̄ aree. Varus etiā nomē fluuii qui narbonēſem ꝓuinciā ab Italia diſterminat a fluctubus tortuoſis ſic appella-tus. Eſt ⁊ nomē poete: ſed ⁊ vari ſeu varioli ſunt pu-ſtule cum febre naſcētes pueros maxime infeſtantes. Pli. lib. xxiii. Contra ſerpentiū ictus trita drachmis duabus bibit̄: vitia cutis in facie varoſq; ⁊ lētigines ⁊ ſimulata emēdat ⁊ cicatrices.

Valguſtus fuſtis vncus.

Varices pe. cor. generis maſ. vel fe. Et varice ꝑ diminu-tionē varicule ſunt vene plus equo intumeſcētes: in tēporibus: in ventre: in teſtibus ⁊ in inguine: ⁊ potiſſi-mū in cruribus q̄s Cel. ſcribit ac Pli. lib. xi. In cru-ribus viro tantū: mulieri raro ꝑ nimio dolore naſci. Hora. Varice ſucciſo. Inde varicoſus qui huiuſmo-di venas habet. Greci varices ixias vocāt. Auicēna auctor eſt varices accidere curſoribus ⁊ onera baiu-lantibus ⁊ diu ſtātibus: Inde eſt illud Iuue. Varico-ſus fiet aruſpex. Ex grandi. ſ. conſiſtione: ⁊ quaſi qua-dā ſtabulatione ac longo ſtatu. Varicū legimus pro eo q̄ ampliore paſſu gradit̄. Ouid. li. iii. de arte. Illa velut coniunx vmbri rubicunda mariti Ambulat in-gentes varica fertꝗ gradus.

Varico as pe. cor. ⁊ varicor deponēs a varo et ſignifi-cat deflecto: tranſgredior q̄ſi varices trāſcendo: vide in dictione diuaricor.

Varius a um: multiforme: ꝙ vari ineq̄les ac diuerſi ſint

Varie dicte ſunt panthere a macularū varietate quib⁹ ſunt ſpectabiles. Pli. li. viii. Nunc varias ⁊ pardos qui mares ſunt appellant in eo omni genere creberri-mo in aphrica ſyriaꝗ. Quidā ab his pantheras ſolo candore diſcernunt.

Vario as: diuerſum facio. Lactan. lib. vi. Aliud eſt igit̄ ciuile ius qḋ ꝓ moribus vbiꝗ variatur.

Varietas variantia ⁊ variatio idē ſignificāt. Lucil. li. iii Principiis vnde hec oritur variātia rerum.

Vas vaſis: generis maſc. ꝓ vadimonio: de quo ſupra. Vas vadis neu. In pl'i ſcḋe decli. ꝓ iſtrumēto ad ali-q̄d capiēdū idoneo: cui⁹ diminuti. ē vaſculū ⁊ vaſillū

Vaſcularius qui vaſa conficit.

Vaſcones populi vlterioris hiſpanie que in gallicū et Britānicū vergit oceanum in cātabrica poſiti. Hi a Metello romanorū duce obſeſſi in tantam famē cō-pulſi ſunt: vt humana carne veſcerentur.

Vaſterna vehiculū ſeu portatura duoꝝ equoꝝ.

Vaſtus a um: magnus. Virg. Vaſtūꝗ caua trabe curri-mus equor. Aliq̄n ponit̄ pro feroci deſerto. Hiero. Quotiens in illa vaſta ſolitudine. Accius. Hanc vr-bē ferro vaſtā faciet. Hinc vaſtitas vaſtitudo ⁊ vaſti-cies. Col. li. iiii. Pari tn̄ in hac terra vaſtitate beluas ꝓgenerari q̄s neget. i. magnitudine. Et li. vi. Sed cū ſim profeſſus ruſtice rei precepta ni fallor: non aſſe-ueraueră q̄ vaſtitas ei⁹ ſciētie ꝯtineret. Apul. Cui in primis tāti corporis vaſtities honori fuit. Aliq̄n etiam vaſtationē ſignificat. Acci. Propterea tot tātaſꝗ ha-bemus vaſtitates funerum.

Vaſto as: deſtruo. Lactā. lib. j. Exercit⁹ ducere: aliena vaſtare: delere vrbes: oppida excidere. Hui⁹ cōpoſi-ta ſunt. Deuaſto ⁊ peruaſto: q̄ ſignificāt depꝛedor: ſpolio ꝓfligo: et q̄ſi vacuū reddo. Liuius. Cortonā vrbem Traſumenūꝗ lacum omni clade peruaſtat.

Vateſco deſtruo relinq̄r ſeu horridus fio. Noni⁹. Va-teſcāt i. horreſcāt vel deſerant̄. Accius. iuſſit ꝓficiſci in exiliū q̄uis gētiū: ne ſcelere tuo thebani vateſcant

Vates a fando dicti ſunt q̄ſi fates: diuinatores (agri. ſacerdotes ⁊ ꝓphete. Et vates poetea veiēdis ꝟſib⁹ viere enim vincere eſt.

Vaticinor pe. cor. ſignificat diuinor: quaſi facinor. Va-ticinium ipſa diuinatio.

Vaticanus a um: pe. pro. a vates fit: vt vaticanus ager. vatican⁹ collis nō ꝓcul a Tyberi ſupra molē Adria-ni: cōterminus ianiculo in quo petri baſilica eſt: ſic di-ctus ꝙ ppl'us Ro. eo potitus ſit vatū rn̄ſio expulſis ethruſcis: vt inq̄t Feſtus vel ſm̄ Gel. a vaticiniis: que ibi dari ſolebāt vt atꝗ inſtinctu dei vaticani. Varro ſcribit vaticanū deū in eo monte fuiſſe q̄ infantib⁹ pri-mā vocē daret: q̄ eſt va: q̄ p̄ma in vaticano ſyllaba eſt Aug. tn̄ vagitanū dixit eū tanꝗ infantiuʒ vagitib⁹ ꝑ-ſidentē: vn̄ vagire dicunt̄. Prima hui⁹ noīs corripit̄ ꝙ in verſu heroico aliter ſtare nō poſſit: cū ſequēs ſit breuis et penultima longa.

Vatrax et vatricoſus dicit̄ qui crura vitioſa habet.

V Ante B

Vbi aduerbiū loci ſignificat in q̄ loco: et mō interroga-tiuū ē. Plau. Ubi id audiſti: mō relatiuū. Virg. Ubi eacide telo iacet hector. Modo infinituʒ: vt ſcio vbi tu ꝑpetraſti ſcelus. Ponit̄ q̄nꝗ ꝓ aduerbio tēporis poſtꝗ. Virg. Hec vbi dicta dedit. Q̄nꝗ ꝓ quando. Terē. in An. Ubi voles accerſe. Virg. li. vi. Eſt iter in ſyluis vbi celū ꝯdidit vmbra Iupiter. Ab vbi fiūt cōpoſita alicubi: necubi: ſicubi: ſi in aliq̄ loco: vbiuis: vbilibet in quo q̄libet loco: vbicūꝗ in quocūꝗ loco: vbinā in quonā loco: ⁊ interrogatiuū eſt.

Vbiubi. i. vbicūꝗ: quēadmodū: vtut ꝓ vtcūꝗ. Teren. in heau. Ubiubi eſt diu celari nō poteſt.

V Ante D

Vdum quaſi ſudum a ſudādo dicit̄ humidū. Virg. li. iii geor. Nigra ſubeſt vdo tm̄ cui lingua palato. Hinc vuidus a um: qḋ quidā ita ab humido diſtingunt: vt vuidū ſit qḋ intrinſecus habet humorē: vn̄ vuā ap-pellatā volūt. Virg. Uuidus hyberna venit de glā-de menalcas. Humidū ꝟo extrinſecus humorē habʒ Sunt qui huuidū cum h ſcribi velint ac ꝑ ſyncopen ab humidum fieri.

V Ante E

Ve cōiunctio diſiunctiua. Vide in dictione Ve.

Vecors quaſi ſine corde: qui eſt turbati ⁊ mali cordis. Hic vecordia. Sal. Igit̄ color exanguis: fedi ocl'i: cit⁹ mō: mō tard⁹ iceſſus: ꝓrſus i facie vultuꝗ vecordia.

Vectis generis maſcu. inſtrumētū quo claudit̄ oſtiū: ꝙ

manibus ꝑcutiẽdo vehaꝶ. Virgi. Centũ ęrei claudũt
vectes eternaq; ferri Robora nec cuſtos abſiſtit lim
ne Janus. Vectẽ Cyniras agriope filius inuenit. et
vectis palus e ferro: vel ligno: grandior ruſticis ⁊ fa/
bris cemẽtarijs ad multa neceſſarius. Pli. Cato ve/
ctes aquifolios laureos vlmeos fieri iubet. Itẽ vectꝭ
dicitur lignũ quo aliq̃d vehiꝶ ⁊ portaꝶ. Sic vectes erãt
ſudes in circulis poſite ad portãdã arcã: vt eſt apud
exodũ. Facies quoq; vectes de lignis ſethim. Rur/
ſus vectes ſunt inſtrumẽta ad aliq̃d ſubuertẽdũ euer/
tendũq;. Hora. li. ij. car. Hic hic ponite lucida funa/
lia: ⁊ vectes arc⁹ oppoſitis forib⁹ minaces. Eſt ⁊ ve/
ctis inſula in oceano ſeptẽtrionali verſus tylen.
Vectigal pe. cor. vſu non rõne diciꝶ: ſicut ceruical/capi
tal/tribunal/aial. Noĩatiu⁹ eñ pluraꝶ a ſingulari pl⁹
vna ſyllaba creſcere nõ debet. Ergo vectigale ſm ar/
tẽ. In gtõ plurali vectigaliorꝫ Cice. dixit. Meſſalla
vectigaliũ. Et eſt vectigal qd ex vectura pendiꝶ. vñ ⁊
a vehẽdo diciꝶ cũ ex fundis fruges in vrbẽ vehunꝶ.
Sed ei⁹ ſignificatio lati⁹ patet. Capiꝶ nãq; ex publi/
co ⁊ ex priuato. Unde publica vectigalia intellige/
re debemus ex quibus vectigal accipit fiſcus. Pri/
uata que quiſq; ſumit ex reditibus ⁊ fructibus. Cice/
ro in Paradox. Ex meo tenui vectigali capio ego du
centa. Paul. Ceſe harũdinis vel pali compendiũ ſi
in codẽ fundo vectigal eſſe ꝯſueuit ad fructuariũ ꝑti/
net. Cice. li. ij. offi. Ut bona valitudo voluptati ante/
ponaꝶ: vires celeritati: externorꝫ autẽ vt gloria diui/
tijs: vt vectigalia vrbana ruſticis ędibus ⁊ mercibus
id eſt ꝓuẽtus reditus/introitus. Diciꝶ etiã hic ⁊ hęc
vectigalis ⁊ hoc vectigale ꝓ tributario. Sic ꝓuin/
cię agri hoĩes q̃ tributa ꝑſoluunt vectigales dicunꝶ.
Cice. li. iij. offi. Quas ciuitates. L. Syl. pecunia ac/
cepta ex ſenatuſcõſulto liberaſſet: vt hę rurſus vecti
gales eſſent. Sue. in Cęſa. Agrũ cãpanũ ad ſubſidia
reipu. vectigalẽ relictum diuiſit extra ſortez. Cice. in
catil. Et ſyluas lucoſq; publicos romani vectigales
habuere. Liui⁹. Utrũ annibal hic ſit emulus itinerũ
herculis: vt ipſe fert: an vectigalis ſtipendiariuſq; et
ſeruus populi ro. a patre relictus.
Vecto as: frequẽtatiuum a veho is: a quo vectatio: qd
nomen ſemꝑ paſſionẽ ſignificat cõtra aliorũ verbaliũ
naturã. Hinc vectito as: frequẽtatiuũ a vecto.
Vectabulum vehiculum.
Vector qui in aliena naui: vel equo vel plauſtro vehiꝶ
pręcio. Quintil. In nauim filij mei male ꝑmutatus
vector imponor. Aliqñ diciꝶ is q̃ vehit. Cice. Etiam
ſũmi gubernatores in magnis tẽpeſtatibus a minori
bus vectoribus admoneri ſolent.
Vectorius a um: qd vehit vel aptum eſt ad vehendum
Var. Neq; idẽ qui vectorios facere vult. ſ. equos ad
ephippiũ: aut ad prędã q̃ vt ad rẽ militarẽ ꝙ ibi ha/
bere ad caſtra volunt acres.
Vectura nõ modo actũ ipſum: hoc eſt vectionẽ denotat
ſed etiã mercedẽ que pro vectura ſoluiꝶ: vt puta pro
naui ſiue equo meritorio.
Vecticularia vita diciꝶ eorꝫ qui vectibus parietes per/
fodiũt alienos furandi grã. Cato. Vecticulariã vitã
viuere: eſt repẽte largiter habere: repẽte nihil.
Vegeo es gui: in ſanitate ſum. Nonius: Veget ꝓ vege
tat: vel erigit: vel vegetũ eſt. Pompo. Animos ven⁹
veget voluptatibus.
Vegetus a um pe. cor. qd ſanũ ⁊ icolume eſt: ⁊ ad corp⁹
ꝓprie ꝑtinet vigẽs ad animũ. Gel. li. ij. Quid igitur
inquit dicim⁹ ꝙ multos videmus eſſe pecunię cupi/
dos ⁊ eoſdẽ cũ corpore eſſe vegeto ac valẽti. Sueto.
de Ceſa. Nigris vegetiſq; oculis: valitudine ꝓſpera
Scribit Apul. Lunę numine cũcta animãtia vegeta
ri. i. ali et vigorata fieri. Sene. quoq; li. iiij. queſtionũ
refert terrę ineſſe ſpm̃ illũ vitaliter vegetũ ⁊ alentem
oĩa. Hũc eñ inq̃t niſi haberet quõ tot arbuſtis ſpm̃
infunderet nõ aliũde viuẽtib⁹: quõ tot radices aleret
Hinc vegetatiuã animã phi recẽtiores appellãt ani/
mã ſeminalẽ: q̃ a Pli. diciꝶ alens cui⁹ motu interiore
plãte vigeſcũt/creſcũt/frondeſcunt/ germinãt breui/
terq; viuũt. Cice. tñ li. j. tuſ. ad animũ retulit. Horũ
inq̃t animus eſt aliq̃d ne tã vegeta mẽs aut in corde
cerebro ve aut i empedocleo ſanguĩe dimerſa iaceat
Et auſo. vegetũ cor appellauit: ⁊ q: mobile ẽ: q: vigo
Vegeto as: pe. cor. recreo/fortifico: et (ris domiciliũ.
vegetũ facio: cõſeruo: ſeu lõgo tꝑe i ſanitate eſſe facio
Hiero. in Geñ. Recordabor fęderis mei vobiſcũ et
cũ omni aia viuẽte q̃ carnẽ vegetet. Gel. Memorie
vegetãde grã: qd dicim⁹ bone memorie faciẽde grã.
Vegrandis paruus ⁊ male grãdis. Auſo. li. ij. epi. Hic
ſępe falſus meſſibus vegrãdib⁹. Var. lib. ij. de re ruſ.
Atq; poſtea ꝯcipiũt fiunt vegrãdes atq; imbecille.
Veho is xi ctũ: cõduco: ꝓprieq; de naui eq̃ ceteriſq; qua
drupedib⁹ ⁊ de plauſtris diciꝶ. Cuius cõpoſita ſunt.
Auehọ alio veho. Virgi. Creditis auectos hoſtes.
Aduehọ aliq̃ veho. Cõueho: circũueho: deueho: de/
orſumueho: eueho extollo: inueho: introueho: ꝑue/
ho anteueho: ꝓueho ꝓduco: reueho reduco: retro/
ueho. Liui⁹ li. j. Predaq; inde maiore q̃ q̃nta belli
fama fuerat reuecta ludos opulẽti⁹ iſtructiuſq; q̃ ꝑo
res reges fecit. Subueho ſubtus veho. Cęſar com. j
Eo aũt frumẽto qd flumine arare nauib⁹ ſubuexerat
ꝓpterea vti minus poterant ꝙ iter ab arare heluetij
auerterant: a quib⁹ diſcedere nolebat. Seueho ſeor/
ſum veho. Prop. Cur tua ꝑſcripto ſeuecta eſt pagi/
na gyro. Preterueho: vide in dictione velabrum.
Vehia e. plauſtrũ. vnde vehiatura pro vectura apud ve
teres vſurpatur.
Vehes plauſtrũ. Pli. li. xxxvj. Amplitudinẽ canis eam
feciſſe ꝓdiꝶ vt vehem fęni large onuſtã trãſmitteret.
Col. li. ij. Iugerũ autẽ deſiderat qd ſpiſſius ſtercoraꝶ
vehes quattuor et viginti: qd rarius duodeuiginti.
Eſt ⁊ menſure nomẽ in fęno ſtercore alia ve materia.
Idẽ. li. xij. Materies ſi roborea eſt ab vno fabro do/
lari ad vnguẽ debet ꝑ q̃dratos pedes. xx. h eſt inq̃t ve
Vehiculũ in quo aliq̃d vehiꝶ: qd cũ q̃ttuor (his vna.
rotis phryges tradunt inueniſſe.
Vehicularius q̃ vehiculũ ducit. Vehiculare ẽo qd ad
vehiculũ ꝑtinet: vt equus vehicularis: ⁊ tote vehicu/
Vehemẽs ex ve ⁊ mẽs cõponi arbitror: tã etſi (lares.
q̃dã dici velint ꝙ vehaꝶ eminẽtius: vel ꝙ vehaꝶ mẽ/
te. A mẽtis eñ vi atq; impetu: ſicut docet Gel. diciꝶ
Nã ve in h loco intẽtiua eſt. Diciꝶ aũt vehemẽs gra
ue/magnũ/vrgẽs/acer: a q̃ vehemẽtia grauitas acri/
Veios dicim⁹ vrbẽ in ethruria: quã Camillus (tudo.
cepit. Hęc inſignis fuit bellorꝫ frequẽtia cũ Roma/
nis. Vñ cũ Nero domũ ędificaret ampliſſimã: ędit
fuerũt illi verſus. Roma domus fiet: veios migrate
q̃rites. Si nõ ⁊ veios occupat iſta domus. A veij ſiũt
veiẽtes ientis popul⁹ veientan⁹ a um: vt vinũ veien
tanũ. Hora. Qui veientanũ feſtis potare diebus.
Vel cõiunctio plerũq; diſiunctiua: vt vel ſcribaz vel ad
te veniã. Interdum copulatiua eſt: vt maxie me tibi
amicũ facit: vel virt⁹ vel doctrina tua. Interdũ poni/
tur ꝓ etiã. Terẽ. in An. Vel hoc q̃s nõ credit. Virg.
Vel priamo miſerãda manus. Interdũ ꝓ valde. Ci
ce. pro Murena. Vel maximũ bellũ populũ roma.
cum rege anthiocho geſſiſſe. Interdũ ꝓ maxie. Idẽ
trebratio: Ve moroſi ſint qui amãt: vel ex hoc itelligi
põt. Interdũ ꝓ veluti. Terẽ. in hecy. Vel hic pãphi/
lus iurabat quotiẽs bacchidi. Interdũ ꝓ ſaltẽ: vt Si
mihi nõ creditis vel opibus credite. Inueniꝶ etiam
vel duarũ ſyllabarũ: qd eſt nomen oppidi in aphryca
apud Pli. li. v. Sicut Suel. in hiſpania.
Velo as: per ſimplex l. ſignificat tego. Lactã. libro. vj.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Danda eſt opera vt indumento iuſticie pietatiſqꝫ velemur. Et velare ligare. Pompo. Reſte velet gulaz Per tranſlationẽ ponit̃ pro veſtire. Plautus. Muliebri velatus toga. vnde velati ſicut docet Feſtus appellabantur: veſtiti ⁊ inermes qui exercitum ſequebantur: quiqꝫ in mortuorum militum loco ſubſtituebantur. Hi poſtea mutatis litteris velites dicti ſunt qui ⁊ ferẽtarij ab auxilio ferẽdo. Hui⁹ verbi cõpoſita ſũt. Euelo ⁊ reuelo que ſunt contraria ſuo ſimplici. Nam euelare ⁊ reuelare ſignificant velamentũ tollere ſeu rem velatam detegere ⁊ manifeſtare. Preuelo de quo alibi. Et habent penultimã productã.

Velamen modo pro veſte accipitur: modo pro re qua aliquid velat̃.

Velabrũ pe. cor. a velo las: vel vt quidã volũt a veho: locus in vrbe roma iuxta auentinũ mõtem: ꝙ ratibus ac velis eo veherentur triũphãtes romani cũ pompa. Sue. de Ceſa. Quod gallici triũphi die velabrũ preteruehens pene curru excuſſus eſt: axe defracto. Hinc velabrenſis caſeus: qui ibi conficiebatur cunctis preferentibus.

Velatura preciũ qđ naute datur: ab his q̃ nauigio vehunt̃. velaturã facere inquit. Var. lib. j. de re ruſt. dicũt̃ q̃ vectur⁊ viuũt. Nã antiq̃ vellã nõ villã dicebãt.

Velum: tegmẽ a velo as: ꝙ vela vẽtis agitata volitare videant̃. Var. a velleribus ꝙ ex ouiũ velleribus fierent vela quibus hoĩes tegebant̃: ꝗuis nauiũ vela ex lino aut ſparto fierẽt. Velũ etiã accipit̃ pro cortina q̃ lectis circũducit̃ vnde apud euãgeliũ legimus. Velũ templi ſciſſum eſt a ſummo vſqꝫ deorſuz. Diuidebat enim ſancta a ſanctiſſanctorum.

Velaria dicebantur vela quibus theatra tegebantur. Papinianus. Iam velaria lintea pluebãt. vnde etiã velaria dicunt̃ loca abdita q̃ velis claudunt̃. Iuue. Et pueros inde ad velaria raptos.

Veliuolum penultima correpta: mare dicitur: qđ velis velatur. Virg. Deſpiciẽs mare veliuolũ. Veliuole naues quę velis volẽt: vt Ennius. Naues veliuolas quod ⁊ proprie dixit.

Velifico as: nauigo a faciendis id eſt ponendis velis. Dicitur ⁊ velificor verbũ cõmune: vñ ⁊ paſſiuũ protulit. Iuue. cuz dixit: Velificatus athos: et quicquid grecia mendax audet in hiſtoria.

Velo is velli ⁊ vulſi ſum. Extirpo. Sueto. de Ceſa. Circa corporis curã moroſior: vt non ſolum tonderetur diligẽter: ac raderetur ſed velleret̃ etiam. vnde vulſa corpora a Quintiliano dicũtur fędiſſima. Huius cõpoſita ſunt Auello: conuello: diuello: euello. Colu. Cum ab opere boues diſiunxerit ſubſtrictos confricet: manibuſqꝫ comprimat dorſum et pellem reuellat nec patiat̃ corpori adherere. Et omnia per duplex ll ſcribuntur.

Vellit id eſt mouit. Virg. Poſteſqꝫ a cardine vellit.

Vellico as: penultima correpta frequenter vello: quod proprie fit cuz extremas corporis partes digitis vellimus: preſſando infeſtamus. Proper. Nec mihi tã duris inſultes moribus ⁊ te Vellicet: heu ſero flebis amata diu. Aug. li. xiiij. de ciui. dei. Ita ſe auferebat a ſenſibus ⁊ iacebat ſimillimus mortuo: vt nõ ſolum vellicantes atqꝫ pungẽtes minime ſentiret: ſed aliq̃ñ etiam ſi igne vreretur admoto ſine vllo dolore niſi poſtmodum ex vulnere probabat̃. Per tranſlationẽ Vellicare ponitur ꝓ criminari: mordere: ac lacerare Gel. lib. iiij. Plura in Saluſtio inſcite aut maligne vellicant. Hora. Vellicet abſentem demetrius.

Vellus lana ex ouibus detonſa: ꝙ ante tonſure vſum lanã veteres vellerent: quã demptã ⁊ cõglobatã alij vellera: alij velamina appellant.

Vellina: regio in vrbe palatino monti coniuncta in qua Valerij publicole ⁊ victorie: deorũqꝫ penatium ędes erant. Dicta vellina: ꝙ ibi paſtores palatini vellere lanam ſint ſoliti.

Veles itis penultima cor. qui leuiſſime omniũ armat⁹: qui ⁊ velatus ⁊ ferẽtarius. Refert Aelianus ordinẽ pedeſtrem in militia diuidi trifariam. In armatos: quę grauis armatura dicitur: ⁊ velites qui leuiſſime omniũ armant̃. Vñ ⁊ expediti nuncupant̃. Non eñi ocreas aut loricaz induũt: ſed tantũ iaculis et fundis vtũtur. In tertio ordine ſunt peltati a pelta dicti: qđ ſcutum eſt paruũ ⁊ leue. Hij medij erant inter grauẽ armaturã ⁊ leuẽ. Speciatim Rorarij: Accenſi. ferẽtarij milites leuis armature vocant̃. Per tranſlationem velites etiã dicunt̃ qui verbis altercant̃. Ouid. in Ibim. Atqꝫ petit primo plenum flauentis arene Nondum calfacti velitis haſta ſolum.

Velitor pe. cor. contendo: digladior: pugno. Plaut⁹ in Mene. Neſcio quid velitati eſtis inter vos. Poſtea de re trãſlatũ eſt ad verba. Vnde ⁊ ꝓ Iurgari ponit̃ Cice. Cũ inquinatiſſimis hoĩbus nõ eſt cõuicio decertandũ: neqꝫ maledictis aduerſuz impudẽtes ⁊ improbos velitandũ: q̃r tantiſper ſimilis ⁊ cõpar eorũ fias: dũ paria ⁊ cõſimilia dicas atqꝫ audias. Vñ ⁊ velitatio que teſte Feſto dicta eſt vltro citroqꝫ probrorꝫ obiectatio: ab exemplo velitaris pugne.

Velito as: fit a velo as: ⁊ ponit̃ pro velifico.

Velitaris ⁊ hoc velitare: qđ ad velites pertinet. Vnde velitaris pugna. Salu. in Iug. Preterea iere ſagittarij ⁊ cohors peligna cũ velitaribus armis: itineris ꝓperãdi cauſa: neqꝫ his ſec⁹ atqꝫ alijs armis aduerſuz tela hoſtium: ꝙ ea leuia ſunt: muniti erant.

Velitatim aduerbium: ſignificat per ſaltus ⁊ interualla ꝙ velites pugnando ſaltibus vtantur. Siſen. Nos vna ęſtate in aſia ⁊ gręcia geſta idcirco continẽtia litteris mãdauimus ne velitatim aut ſaltuatim ſcribendo lectorũ animos impediremus.

Velitre: ciuitas volſcorum inſignis fuit: quibus victis romani agrum veliternũ ademerunt. Eo coloni ab vrbe miſſi ſunt: vt inquit Liui. li. ij. Refert Diony. li. vij. Peſtilentiã adeo velitras eſſe depopulatã: vt ex decẽ partib⁹ veliternorꝫ vix vna ſupfuerit.

Velia palus italię apud Calabros nõ longe a palinuro Helia olim dicta eſt: ⁊ velia Lucanie oppidũ ſic dicta: q̃r paludib⁹ cingit̃: palus ελοσ latine dicit̃ helia poſtea aſpiratio vertitur in u. ⁊ fit velia. Alia velia in latio eſt: dicta quia loco paluſtri finitur poſita a pelagis Mos fuit vt ait Dio. nominibus que inciperent a vocalibus h preponere.

Velut aduerbium ſimilitudinis.

Velox: celer: a volando: quaſi volox: a quo velocitas et velociter.

Vena dicta eſt ꝙ per eam veniat ſanguis. Nam eſt conceptaculum ſanguinis mixti confuſiqꝫ cum ſpiritu naturali: in qua plus ſanguinis minus ſpiritus. Inde fit: Venoſus venoſa: venoſum. quod eſt venis turgentibus plenum. Per tranſlationem tamen vene in terra dicuntur ſub terra meatus per quos vnda manat: aut alius liquor. Vnde venas argenti: venas auri dicimus.

Venenum dictum eſt ꝙ cito per venas eat: ſiue ſalubre ſiue noxium: quod greci φαρμακον dicunt. Nam et medicamenta venena ſunt. Et eſt generale ad omnia que naturam eius cui adhibita ſunt mutant. Plinius. Galbanum aduerſatur venenis: maxime toxicis cum myrrha et vino. Vnde per quandam ſimilitudinem color qui a veſtibus imbibitur venenum appellatur. Virgilius libro. ij. Georgicoruz pro colore purpureo poſuit qui eius conche ſpuma eſt. Alba nec aſſyrio fucatur lana veneno. Deniqꝫ omne quod vel ſumptum vel tactu nocet: venenum dicitur. vnde ⁊ ꝓ Veneficio capitur.

Venenoſus a.um.qđ venenū hƺ: vt venenoſus ſerpēs.

Venenatus a.um.in qđ eſt venenū cōiectū. Fit enim a veneno as.

Venenarius qui parat vel ɔficit aut vendit venenū. Apul. Qui venenariū aceuſat ſcrupuloſius cibatur. Qui furē arguit ſua cuſtodit.

Veneficus: ꝛ venefica: qui ꝛ que venena conficit: ꝛ qui incantationibus ꝛ ceteris malis artibus vtitur. hinc Triueneficus. i. excellens veneficus. Pla. Muſſas adhuc triuenefica?

Veneficiū ipſe act⁹ venenādi. Pli. Hec arbor aſi atriū ſata omībus veneficijs remedio eſt.

Venio is. veni ventū. Venire ꝓprie eſt q̄ſi verſus nos ire: vñ apud auctores frequēter ꝓ ire ponit̄. Virg. Veniſti tandē. Terē. Niſi ego ad mercatū venio: id eſt eo. Sic econtrario ire pro venire: vt eo ad te. Et ambo iūgi poſſunt dtō: vt it clamor celi: et hoſtis venit excidio. i. ad excidiū. Aliqñ conſtruit̄ cū ablatiuo mediante in: quaſi ſignificet ꝑmanentiā. Hiero. Ne forte ſi venerit vrīs in manib⁹ illud apocryphū: dubia pro certis recipiatis. Et licet venio neutrū ſit: tñ eius cōpoſita qñq3 mutāt terminationē: vt cōuenio conuenior. Inuenio/inuenior. Reliqua cōpoſita ſūt Aduenio/circūuenio/cōtrauenio/deuenio/ꝑuenio/reuenio/ſubuenio/et ſuperuenio. Hora. Grata ſuperueniet que nō ſperabit̄ hora. Poete tñ aliqñ venire ꝓ imminere vſurpāt. Virg. Se ſatū ambob⁹ teucriſq3 venire latiniſq3. Aliqñ ꝓ creſcere. Idē lib. j. geor. Hic ſegetes: illic veniūt fglici⁹ vue. Aliqñ ꝓ portari. Pli. Species ſinopidis tres rubra ꝛ min⁹ rubēs: et media inter has. Eius q̄ ex africa venit octoni aſſes.

Venire in mentē: nō ad recordationē tm̄ eſt ſed ad conſiderationē ꝛ reputationē ꝛ intelligētiā. Terē. Ubi in mentē eius aduēti venit. Veni in ſuſpicionem: in obliuionē: in vituperationē. i. ſuſpectus factus ſum alijs: alij me obliti ſunt: vituperor ab alijs. Veni in opinionē. i. opinionē habeo. Aliqñ tñ paſſiue dicitur cū opinio pro fama accipitur.

Vēto as. frequētatiuū q̄ veteres vſi ſūt: ſƺ ꝓ eo vtimur alio frequētatiuo. Ventito. Pli. Gratior alexandro magno erat frequenter in officinā ventitanti.

Ventus a venio fit. Nam ꝓprie eſt cū impetu ventans aer: cū nihil aliud ſit ventus q̄3 aer cōmotus atq3 agitatus. vñ Aug. lib. de quātitate anime. Nihil aliud q̄3 iſtū aerē cōmotū ac agitatū eſſe ſentimus. Quod in loco trāquilliſſimo et ab omib⁹ ventis quietiſſimo vel breui flabello: approbari poteſt: quo etiā muſcas abigētes aerē cōmouemus flatuq3 ſentimus. Quod cū euenerit ocultiore quodā motu celeſtiū vel terrenorū corporū ꝑ magnū ſpatiū mundi ventus vocat̄ ex diuerſis partibus celi noia etiaƺ diuerſa ſortitus. Vict. Ventus inquit eſt aeris fluēs vnda cū incerta mot⁹ redūdātia. Naſcit̄ cū feruor offendit humorē: et impetus factionis exprimit in ſpiritus flatū.

Ventulus dimi. paruus ventus. Teren. Cape hoc flabellū ꝛ ventulū huic ita facito.

Ventoſus a.um. qđ eſt vento plenū vt ventoſa regio. Aliqñ dr̄ inane: vt vētoſa v̄ba. i. ſine pondere ꝛ ſine effectu.

Ventilo as. pe. cor. ad captādū ventū pono aut iacio. Proper. Hāc venus vt viuat ventilat ipſa facem. Hinc ventilari frumentū dr̄/dū in area purgatur. Plin. Multi ventilare quoq3 granū vetant. Leo papa. per tranſlationē dixit. Omniū diſcutit cōſuetudinē: ventilat curas: ſcrutat̄ affectus. Interdū ventilare eſt per manus verſare e digitis eximendo. Apul. Ad hec ego inſperato lucro diffuſus in gaudium: et in aureos refulgentes quos identidē manu mea ventilabam. Iuue. Cū verna canopi Criſpinus tyrias humero reuocāte lacernas Ventilet eſtiuum digitis ſudātibus aurū. Huius cōpoſitū eſt Euētilo extra ventilo. Col. lib. j. Et celeriter frumēta deterūtur: nō cedente ſolo pulſib⁹ vngularū tribularūq3: et eadē euentilata mundiora ſunt: lapilliſq3 carent.

Ventilabrū pe. pro. inſtrumentū quo aliquid ventilat̄: Col. lib. ij. Nam cū acerinis paleis graniſq3 mixtus in vnū fuerit congeſtus paulatim ex eo ventilabris per longū ſpatiū iactetur.

Ventilator qui frumenta ventilat.

Venia dicta eſt ꝙ optanti adueniat. Eſt enim remiſſio culpe ꝛ condonatio erroris. Quinti. Peccaui veniā peto. Quādoq3 ponitur ꝓ beneficio indulgentia et permiſſione. Cice. libro. j. de ora. Date nobis hanc veniā vt ea que ſentitis de omī genere dicendi ſubtiliter ꝓſequamini. i. concedite. Terē. Da pater veniā ſine te exorem. Et cum venia dicim⁹ hoc eſt cū pace tua ꝛ te permittente.

Venus: dea putata eſt ꝙ ad omnia veniat. Cice. Que autē dea ad res omes veniret venerē nominauerūt. Grece αφροδιτη dicitur ab αφροσ ſpuma: quoniā ex ſaturni teſtibus ꝛ maris ſpuma nata ſit. Eſt ꝛ Venus infima quinq3 errantiū ſtella et terre proxima q̄ phoſphoros grece: lucifer latine dicitur cū antegraditur ſolem. Cum autē ſubſequit̄ heſperos/veſper/et veſperugo. Ponitur etiā venus ꝓ libidine ꝛ coeundi appetitu. Seneca. Or in venerem pronior eſſet. Interdū ꝓ pulchritudine. Quinti. Quod cū gratia quadā et venere dicit̄. Hinc venuſtas pulchritudo. Mnaſalchus autē in epigrāmatis ασυριγξιτο ωδε παραφρογεμειαμ οροουσασ τιπι απο πομεριου χειλεοσ ωδεπα ρει ουτοι πρωμεσ εθω δε αγκεαπαρια δε εροτεσ και ποθοσ αδεαγρια μουσεμ ο ρειμεωεται.

Venuſtas: a venere cum pulchritudinē ſignificat venuſtatem fgminis: dignitatem viris conuenire docet. Cice. Si luna a ioue defluat ad venerem facit venuſtos: ꝛ quibus vt Firmicus in quarto matheſeos ex venuſtate poteſtas maxima cōparetur. Hinc venuſtas capitur pro gratia dicendi et venere: amabiliq3 ſuauitate. Unde venuſtus a. um. vt venuſt⁹ homo: et lepida oratio: que ita inter ſe differunt: ꝙ venuſtū vocam⁹ qđ cū gratia quadā ꝛ venere dicit̄. Lepidū quod rotunditate quadam ꝛ breuitate atq3 acumine verborū venuſtum eſt.

Venuſto as. orno. Amb. lib. hexa. Ideo primum fecit deus: poſtea venuſtauit: vt eundē credamus ornaſſe qui fecit: et feciſſe qui ornauerit. Huius contrarium eſt Deuenuſto. Gel. Tanq3 pulchritudinis ſibi inſignia deuenuſtet.

Veneror: ex venia ꝛ orando compoſitum eſſe videtur: quaſi veniam oro. Eſt autē venerari colere ꝛ veneratio honor et cultus. Poete tamē quādoq3 veneratū pro venerabili ponunt. Virg. Curſuſq3 dabit venerata ſacerdos.

Venerabilis: qui cultu ꝛ veneratione dignus eſt. Pli. Vir grauis et ipſa ſenectute venerabilis. Nomina enim que in bilis deſinunt a verbis venientia: quandoq3 infinitū paſſiuū eius verbi ſignificāt cū dignus vt Spectabilis dign⁹ ſpectari. Admirabilis dignus qui ſit admirationi. Quandoq3 infinitū vel actiuum vel paſſiuū cū poteſt: vel natura aptū eſt. vt Riſibilis qui poteſt vel natura aptus eſt ridere. Penetrabilis qui poteſt vel natura aptus eſt penetrari. Stabilis/qui poteſt vel natura aptus ē diu ſtare. Poſſibilis qui fieri poteſt.

Venerandus: idē ꝙ venerabilis. Seneca. Vocē eſtimatione dignā ꝛ omī ſeculo venerandā. Vñ nō deſino admirari inſcitiā vel poti⁹ inſolentiā quorūdā ſacratorū qui indignant̄: nō ſibi ſcribi cū lr̄e dant̄: Venerandū aut reuerendū dicentes: Venerabilē omibus conuenire. Venerandum autē vel reuerendum ſolis prelatis/et reuerendiſſimus: o barbaries.

Veneranter: ſignificat cū veneratione. Apul. Et ab eo veneranter exceptus paululū quieui.

Venor aris. feras indago: et q̄ſi circūuenio: a venio vt quidā arbitrati ſūt deductū: ꝓterea ꝙ veteres venari paſſiue pro circūueniri poſuerūt. Ennius. Teneor correpta ⁊ vndiq; venor. A quo ꝑ trāſlationē venari capimus ꝓ captare: hoc ē artificio quodā et ſolertia querere: vt venor laudē/gloriā. Quod etiā aucupari

Venatus us. ipſa venatio: vt eſt in gñ. Cū/ (dicimus. ꝗ venatu aliquid ceperis.

Venaticus a. um. qđ ad venationē ꝑtinet. Vñ venaticos canes dicim⁹ quib⁹ feras ꝑſeq̄mur. Var. Canū duo genera: vnū venaticū: alterū qđ cuſtodie cauſa

Venatorius a. um. idē quod venaticus: vt (paratur. venatoria inſtrumenta: quibus in venando vtimur.

Venabulū telū quo venantes vtuntur aciei longiſſime apud nos cornibus hinc et inde extantibus. Mar. Si directa geres lōgo venabula roſtro. Hic breuis in grandē cōminus ibis aprum.

Venaphrū a venere et aphros componiť: et eſt nomē oppidi in Campania: in cui⁹ agro fiebat optimū oleū Mar. Hoc tibi Cāpani ſudauit bacca venaphri.

Venetia: regio italie: q̄ a Mintio amne vſq; tiliamentum ꝓtendiť. Ab Enetis pplis dicta: qui poſt bellū troianū cū Antenore ſalutē ꝯſecuti curſum huc e paphlagonia tenuere. Auctor Pli. Alij a gallis eiuſdē appellationis originem traxiſſe dixerūt. Fuerunt eñ veneti ppli inter celtas littora oceani gallici incolentes: q̄s Ceſar nauali prelio ſuperauit. In hac regiōe ſunt vrbes illuſtres. Verona: Vincentia: Patauiū: et Venetie ciuitas: et virunus placida ⁊ amena.

Venetie ciuitas inſignis: q̄ anno a natali chriſtiano q̄nquageſimoquarto ſup̄ quadringētēſimū ꝯdita fuit: quo anno Attila rex hunnorū aquileiam euertit: de cuius laude quoniā apud iacobi philippi chronicā a nobis late congeſtū eſt: duximus omittendū.

Venetus a. um. pe. cor. quod e venetijs eſt: vt Veneti ciues: venet⁹ color: vt ait Vege. ceruleus đr q̄ color eſt marinis fluctib⁹ ſilis. ſcribit Lāpri. Heliogabalū comediſſe piſces coctos conditura veneta: q̄ſi in marina aqua cū colore ſuo. A q̄ colore aurigarū factio veneta noiať. Et qui eo colore induebanť: venetiani dicebanť. Vege. lib. iiij. de re militari ſcribit nautas veſte veneta eſſe induēdos: et vela nauiū exploratoriarū colore veneto eſſe tingēda. Hic color etiā thalaſſicus. i. marinus diciť. Greci enim thalaſſan mare appellant. Idē a colore ferri ferrugineus diciť.

Vendico as pen. cor. approprio ⁊ meū eſſe dico. Amb. Aues celi ſpeciale ſibi nihil vendicant. Vindico ꝓ vlciſcor: quaſi vim dico.

Venter capiť pro eo qui videť: hoc ē qui a pectore ad pubē terminať. Hicq; extendiť: quoniā ex pelliculis conſtet: q̄s vocant pantices. Iuue. Montani quoq; venter adeſt abdomine tardus. Sed proprie eſt vbi cibi conficiunť. Cui⁹ dimi. eſt ventriculus. Cor. Cel. Ventriculus autē qui receptaculum cibi eſt: conſtat e duobus tergoribus: vſq; inter lyenē ⁊ iecur poſit⁹ eſt. Huius duo ſunt orificia vt inquit Macro. ſuperius ⁊ inferius. Superiore deuorata recipiunť. Inferiore q̄ excreturi ſumus emittunť. Aliqñ poniť ꝓ ſtomacho. Iuue. Ventre nihil noui frugali⁹. Aliqñ ꝓ aluo. Cel. li. iij. Vbi ab inferiore parte purgādus aliquis eſt: ventrē eius ante ſoluendū eſſe. Vterus ideo đr quia cōtinet: et tanq; vter eſt.

Ventrioſus: qui ⁊ vētricoſus đr: qui magnū hʒ ventrē Plau. in merca. Ego dicā varū ventricoſum. Nam c. littera ſepe addiť. Nā arcadius archadicus. Sardonius ſardonicus. Num ⁊ nūc. Tum ⁊ tūc. Iuue. Viuendū eſt recte tū ꝓpter plurima tunc his ꝓcipue

Ventrale: veſtimentum ventrē contegens. (cauſis. Plin. Patris mei memoria cepere amphimala nr̄a ſicut villoſa etiā ventralia.

Vepres tam in ſingulari q̄ plurali generis maſcu. ſm̄ Probū: et femi. ſm̄ Priſci. rubus ſiue ſpina diciť: ꝙ vehemēter prehendat. Ouid. lib. v. me. Aut lepori qui vepre latens hoſtilia cernit Ora canū. Hui⁹ diminutiuū eſt veprecula. Cic. pro Sex. Vtilla ex vepreculis extracta nitedula remp. conareť arrodere.

Vepretum locus vepribus plenus.

Ver/anni pars temperatior: a veniendo ꝙ tum venire: id ē oriri ⁊ creſcere incipiūt virgulta/⁊ frōdes ac flores arborū atq; herbarū. Vel đr a viuēdo q̄ſi viuer: vel a vertendo ꝙ tum ſe vertere incipiat tēpus anni Quippe ver nouū anni initiū eſt. Diuidiť eñ ver vt cetere partes anni in partes nouū/adultū/ ⁊ ꝓceps. Ver ſacrum dicebant veteres in quo ſacra ⁊ ludos faciebant. Quod quidā q̄ſi religioſum putant dictū. Siſēna. Quoniā ſabini feruntur vouiſſe ſi res cōis melioribus locis cōſtitiſſet ſe ver ſacrū facturos: vel potius απο του εαρ ροσ.

Vernus a. um. quod eſt veris. vnde Amb. Vernā temperiem dixit.

Verna: ſeruus ex ancilla nominatus a vere: ꝙ hoc tempus anni ad generandū maxime ſit idoneū. Et quia dñi cū ancillis conſuetudinē habebāt verno tēpore: ideo ſeruos dominatos vernas appellauerūt. Hui⁹ diminutiuū eſt vernula.

Vernaculus a. um. đr omē qđ domi nr̄e naſciť: vel qđ in nr̄a patria eſt. Vnde vernacula lingua đr vel ſeruilis: vł plebeia: qua tanq; cōi ac naturali omes vulgo loquunť. Vernaculus mos. i. domeſticus vł patrie. Interdū poniť ꝓ proprio ac peculiaribus ac vernaculis italie. Interdū ꝓ eo qđ a nobis domeſtica cōſuetudine vſurpať. Cice. in bru. Neſcio quo ſapore vernaculo. Cice. in ver. acti. vj. Nō vt ſolem⁹ interdum in defenſionibus dicere crimen domeſticum ac vernaculū. Vernaculi etiā dicunť malis morib⁹ homines: et lingua ꝓterua ꝙ vernarū ſimiles ſint q̄b⁹ ars eſt adulari ⁊ maledicere. Itē vernaculū diciť qđ eſt veris. Pli. lib. xvij. Vernacula putatio deiectis per ramos vitiū crinibus circūueſtit arborem.

Verno as. pullulo. Mar. Dū tibi vernarent tenera lanugine male. i. pilos emittere inciperēt. Hiero. per tranſlationē in explanatiōe cāticorū Vbi inq̄t ex aīa deſideriorꝫ tempeſtas defuerit: tūc incipiēt in ea flores vernare virtutum. Aliqñ vernare ſplendere eſt. Amb. Circūdedit me vernātibus atq; coruſcantib⁹ gemmis precioſis. Aliqñ pro canere. Plaut. Dum auicule vernāt. Quippe verno tpe oīa letari videnť.

Vernilitus: pro adulatore a veteribus vſurpať. Ceci. Credo nimis tandē hic ſit vernilitus.

Vernilis ⁊ hoc vernile pen. pro. idē quod ſeruilis: ſiue ſcurrilis. Verniliter/ſcurriliter/ſeu adulatorie.

Vernalis ⁊ hoc vernale: quod eſt veris. Augu. lib. vij. de ci. dei. Propter vernalē quippe faciē terre q̄ ceteris tēporibus eſt pulchrior Porphyrius phus nobilis atyn florem ſignificare ꝓhibuit.

Vernatio: corium vetus quo ſerpētes exuunť: quoniā id vere fit. Notum eſt ſerpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis hyberno ſitu obductā. Plin. Lendes tolluntur adipe canino vel anguibus in cibū ſumptis anguillarū modo: aut vernatione quā exuunt pota. Idē. Anguine vernatiōis membrana cuʒ oleo tedeq; reſina calefacta auribus prodeſt. Eadem ſenectus dicitur. Vide in dictione Senectus.

Vernactum: terra vere proſciſſa: quia vere actū aruū: id eſt verſum eſt. Plini. Quidā vtiq; ab equinoctio verno proſcindi volūt: quodq; vere ſemel aratū eſt: a tēporis argumento vernactū vocatur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Veratrū pe.coꝛ.herba:que ⁊ helleboꝛus:ꝙ mētē auertat. Perſius. Ebꝛia veratro. Huiꝰ duo ſunt genera: albū ⁊ nigrū: vtrunqꝫ radice fibꝛata ceparū modo.

Verbanus:lacus ciſalpinę gallię:ex q̄ Ticinus fluuius emergit:ſeu per quē ex alpibus effluit in padū. Nūc lacum maioꝛē appellant.

Verber:inſtrumentū longum et exile qualis eſt virga: baculus:arūdo:et ſi quid eſt ſimile. Pꝛopꝛie autē ſignificat ſummitatē ſarmentoꝛū. Quintil. Ignesqꝫ ex ꝓximo raptos:verberaqꝫ q̄ caſus obtulerat in vado

Verbero as.cedo verbere. Sic eñ a ỽbere fit ỽbero: quomō a fuſtis fuſtigo:a flagellū flagello. Licet etiā de verbis dicat̃: quoniā vt teſtat̃ Nonius: non ſolū verberare a verberibus dictū:ſed ⁊ a verbis. Plau. in aul. Nam cur me miſerā verberas. Huius cōpoſita ſūt: Diuerbero:deuerbero. Ter. in phoꝛ. Quot me cenſes hoīes iam deuerberaſſe vſqꝫ ad necē hoſpites tum etiā ciues. Euerbero. Reuerbero repercutio:impedio. Col.li.iiij. Ut mota ęqualiter humꝰ nouellis ſeminis radicibꝰ quācunqꝫ in partē ꝓrepſerint molliter cedat:ne incremēta duricia reuerberet: ſed tenera velut intimo ſinu recipiat. Tranſuerbero feriēdo/traijcio/trāſfodio. Lact. Nā doloꝛe iniurie concitatus ydas alterū gladio tranſuerberauit.

Verbero onis.qui eſt verbere dignus. Et eſt contumelia ſeruoꝛum.

Verbereus a.um.qđ eſt dignū vt verberet̃. Plau. Sꝫ eccū video verbereā ſtatuā vt magnifice infert ſeſe.

Verberalis: verbere dignus:quaſi verberabilis:a quo verberalioꝛ verberaliſſimꝰ. Plau. Verberaliſſimus etiā rogitas nō fur:ſed trifur.

Verberatus as.ipſa verberatio.

Verberito as. ſępe ỽbero. Feſt. Verberitare idē cato frequentatiue ab eo qđ eſt verbero dixit.

Verbū: a verberatu: ꝙ verberato lingua intra palatū aere om̄is oꝛatio pꝛomat̃. Uñ et ꝓ qualitate dictiōe ponit̃:ſiue illa ſit nomē:ſiue ꝓnomē: ſiue vna aliarū partiū. Varro. A veritate deducit ꝙ verꝫ nos loqui opoꝛteat. Eſt autē verbuꝫ varie a varijs diffinitum: ꝓpterea ꝙ varie ſignificet. Primo eñ ſacre ſcripture diffiniunt verbū eſſe qđ intra animi ſilentiū mente concipimus: videlicet ipſam cogitationē quę adhuc conſcientie ſecreto retinet̃. Vocē vero ꝑ quā verbū pꝛofert̃ in mediū. Vox ſonus index eſt cogitatiōis: verbū vero ipa cogitatio. Sicut eñ quādo verbum coꝛde cōcipimus neceſſaria eſt vox q̄ſi quoddā vehiculū verbi:et quodlibet verbū ipſum ꝑ oꝛis ſonū ad aliū tranſferimus: tamē ſic eū integrū etiā intra nos clauſum tenemus:et ſic a loquēte tranſfert̃: vt tamē in ſua ſede teneat̃. Aliqñ ỽbū dicit̃: ꝙ a re ſiue facto diſtinguit̃: vt non eſt opus verbis: ſed factis. Hinc dare verba dicimus ꝓ decipere. Aliquādo ſumitur pꝛout eſt vna ex octo partibꝰ oꝛationis in quo om̄is vis oꝛatiōis eſt. Hinc verbale nomen đr qđ a verbo deſcendit. Aliquando capit̃ pro vniuſcuiuſqꝫ ſigno: quod ab audiēte poteſt intelligi. Uñ verboſus:multiloquus. Aliquādo pꝛo cōtexta oꝛatiōe: q̄uis in ea multa ſint: vt apud ꝓphetas ſępe legimus. Verbum quod factū eſt. Et apoſtolus. Pꝛeſbyteri duplici honoꝛe honoꝛent̃:maxime qui laboꝛant in verbo ⁊ doctrina. Quātocūqꝫ tp̄e quiſqꝫ in pꝛedicādo euāgeliū laboꝛauerit:non verboꝝ ſed ỽbi dei pꝛedicatoꝛ erit. Et quantocūqꝫ tēpoꝛe quis in vniuerſa vita ſua quā iſtam gerit carnē: quātalibet longitudine pꝛotēdat̃: quecunqꝫ verba/vel oꝛe/vel ſola cogitatiōe locutus fuerit coꝛde impenitenti cōtra remiſſionē peccatoꝝ que fit in eccleſia: verbū dicit ↄtra ſpiritūſanctū. Eſt et verbum ſententia ſeu enunciatio que vno ligat̃ et ſtringitur verbo. Terē. in adel. Poſtremo illud nō meū verbū facio:quod Ditio bene ⁊ ſapiēter dixti.

Verba dare:eſt decipere. Terē. in an. Cui verba dare eſt difficile.

Verba ad rem cōferre: eſt hoc agere quod dicit Terē. in beau. Verū ſi verba ad rem conferet: vapulabit.

Verbale: qđ a verbo deſcendit: vt lectoꝛ a lego: doctoꝛ a doceo.

Verbulum diminutiuū. Hiero. Secreta verbula non carent ſuſpitione.

Verboſus multiloquus. Cice. Habes epiſtolā verboſioꝛem foꝛtaſſe q̄ꝫ velles.

Verboſito as. verba pꝛofero. Hiero. Nullius eſt meriti oꝛe diuina officia verboſitare: et miſera mente q̄ intrinſecus imminent vagando circuire.

Veriuerbiū verus ſermo. Plaut. Tu repertus philocratem qui ſuperes veriuerbio.

Verbena ꝓpꝛie vt ait Ser. Herba ſacra ſūpta de loco ſacro capitolij: qua coꝛonabant̃ feciales et paterpatratus fędera facturi: vel bella indicturi. Abuſiue tñ etiā verbenas vocamus om̄es frondes ſacratas: vt eſt Laurus/oliua/vel myrthus. Terē. in an. Ex ara hinc verbenas ſume. Nam myrthū fuiſſe Menāder teſtatur. Do. vero verbenas ait eſſe om̄es herbas: ⁊ frondes feſtas ad aras coꝛonādas ex aliquo loco puro decerptas: quaſi herbenas. Pli. libꝛo. xxij. ſcribit nomine ſaginū ⁊ verbenarū ſignificari gramen ex arce cum ſua terra euulſum. Idē lib. xxv. Verbenacā peculiarit̃ vocat herbā quā gręci hierobotanen: q̄ſi ſacram herbā dicunt: aliqui periſtereon: quaſi columbariam: ſed in ſimplicibus quis melioꝛ: ac ſine comparatione pꝛeſtantioꝛ q̄ꝫ Dioſcoꝛi. Hic igitur de verbena ita ſcribit. περιστειρον φυεται εν τοισ εφιδροισ τοποισ οι δετριγωνον οι δεβουνιον οιλει εραβοταινη οιλε φιλτρο δοτησ αιγιπτι οι πεψετε προφηται ηρασ δακρυον οιδε αιμαγαλησ οιδε αιμα ερμου ρωμαιο ικρισ ταγαλλιρακια οιδε περισ ερεωνα ορθον ονομασται.

Vergilie ſtellę ſūt quę ⁊ pliades: et Inſtitoꝛ veris dicũtur: ita appellate ꝙ earū oꝛtu ver ſinē facit ſeu ꝙ circa ęquinoctium vernū ſit earū oꝛtus matutinus. Sunt autē ſeptē in tauro locate: quarū ſigno exoꝛiēte ęſtas ſignificat̃: occidente hyems oſtendit̃. Earū exoꝛtus fit circa quinto idus maias diſtās ab ęquinoctio verno vndequinquageſimo die.

Vercelle inquit Hiero. Ligurū ciuitas haud pꝛocul a radicibus alpium ſita: olim potens: nūc raro eſt habitatoꝛe ſemiruta.

Vereoꝛ eris.itus.timeo. Sed ꝓpꝛie vereri liberoꝝ qui honeſtatis gratia mouent̃. Timere ſeruoꝛū qui foꝛmidine pene faciūt. dictū Vereoꝛ a ve: et reoꝛ: quaſi valde reoꝛ: quia ea que timemus multifacere ac diu cogitare ſolemus. Huiꝰ cōpoſitū eſt Reuereoꝛ: qđ eſt venerationi habeo: qđ eſt timoꝛ agendi quod repꝛehendi poſſit. hinc Reuerentia. Iuuena. His nullus verbis pudoꝛ aut reuerentia menſe.

Verenda dicunt̃ loca que nō niſi cū verecūdia noiant̃.

Verecundoꝛ verecundia teneoꝛ. Cice. libꝛo. iiij. de oꝛa. Alterū contātem ⁊ quaſi verecundantem incitabat Verecūdus qui verecundia tenetur. Licet quādoqꝫ pꝛo audaci ſumat̃. Plaut. Sic eſt: vera pꝛedico niſi etiā hoc falſo dici: inſimilaturus es: nimis verecūda es. Verecunde aduerbiū: cū pudoꝛe.

Veredarius nuncius/curſoꝛ/ſiue tabellarius equeſtris: celeri celeritate litteras perferens: vt a caballus caballarius. Veredus eñ đr equus velociſſimi curſus quibꝰ vſi ſunt maioꝛes in venatiōe. Mar. Partius vtaris moneo rapiente veredo. Idē. Stragula ſuccincti venatoꝛ ſume veredi. Talibꝰ noſtra tēpeſtate vtunt̃ lanceati equeſtres ſtratioticos q̄s dicunt lanceas manibus recipꝛocantes. Hiero. in lib. Heſter

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Epiſtolę miſſe ſunt per veredarios: et egreſſi ſunt veredarij celeres nūcios perferentes.

Vergo gis. ſi. ſm Diomedē xi. ſum. ſignificat declino. Virg. lib. xij. Quo vergat pondere letam. Huius cōpoſita ſūt Deuergo/ deorſum vergo: a quo deuergentia ꝓ curuatura. Gel. Nā quāta partiū circulorumq; celi ex deuergentia ⁊ cōuexionibꝰ quid varietatis ſit q̄s nō videt. Inuergo. Plau. in cur. Ipſum expecto tangere inuergere in me liquores tuos.

Verro is. verri: ſum. ſignificat traho a rete qđ verriculum dicit. Virg. Hinc verſa puluis inſcribit haſta. Idem. Quippe ferant rapidi ſecū verrātq; ꝑ auras Aliqñ verto. Idē. Adnixi torquēt ſpumas ⁊ cerula verrunt Aequora. Aliqñ mundo: ꝙ trahēdo ſordes mundent. Iuue. Verre pauimentū: nitidas oſtende columnas. Huius cōpoſita ſunt Cōuerro. Col. lib. viij. Diligens paſtor quotidie ſtabulū conuerrit: nec patitur ſtercus aut humorē cōſiſtere. Cato. Villam conuerſe mūdeq; habeat. Deuerro deorſum verro. Euerro extra verro.

Verriculū: rete piſcatoriū: qđ trahendo e vado educit Verricula veteres ꝓ articulo vſurpabant.

Verretrū: mēbrū virile a verrendo dictū. Hiero. Cur portas verretrū paule: cur a ſexu feminarū barba pilis aliaq; mēbrorū qualitate diſtingueris.

Verto tis. verti: verſum: a vere dici putatur: qm̄ vere annus incipit verti. Virg. Gorgona deſecto vertentem lumina collo. Interdum traho. Virg. Et verſa puluis inſcribit haſta. Interdū transfero: cum quippiā de vna in aliā linguā trāſferimus. Plau. Vertit barbare. Interdum conſidero/ voluo/ agito. Salu. Exercitū vertere. Huiꝰ cōpoſita ſūt. Aduerto/ animaduerto/ auerto/ conuerto/ circūuerto/ diuerto/ euerto/ inuerto/ interuerto/ obuerto/ peruerto/ reuertor ſubuerto/ et tranſuerto.

Vertor/ deponēs eiuſdē ſignificatiōis cū verto. Virg. Vertitur interea celū ⁊ ruit oceano nox. Hinc componunt Reuertor: et preuertor.

Vertere ſolū dicebant vrbe cedentes ſiue ob decoctā creditoribus pecuniā: ſiue ob exiliū. Liui. lib. iij. College eoꝝ exilij gratia ſolū verterūt. Cice. pro Cecin. Qui volūt penā aliquā ſubterfugere aut calamitatē eo ſolū vertunt. i. locū mutant.

Verſo as. frequētatiuū a verto. Hora. Vos exēplaria greca nocturna verſate manu verſate diurna. Et eſt actiuū: a quo fit verſor deponēs. Vnde cōtrouerſor Eſt autē verſari in aliqua re aſſiduum eſſe. Cice. In quibꝰ ꝓpter illas inſanias ſubſtructiōes facile mille hominū verſabat. Conuerſor: ⁊ diuerſor eiuſdē cum ſimplici ſignificantie. Aug. Sentiūt ſe eſſe peregrinos: ſic diuerſant in opulentia diuitiarū ſuarū: quomodo viator in ſtabulo tranſiturus nō poſſeſſurus.

Verſatilis ⁊ le. pe. cor. quod huc ⁊ illuc verſat: ſiue qđ idoneū eſt vt verſet: vt gladius verſatilis: axis verſatilis. Pli. lib. xxxvj. Idē molas verſatiles volſine

Verſipellis: qui facile vertit pellē: hoc eſt (inuentas. vultū ⁊ apparentiā ⁊ quomodolibet faciē mutat: id eſt verſutus ac diſſimulator: qui modo vnum: modo aliud oſtendit. Plau. in am. ꝓprie dixit. Verſipellē ſe facit qñ lubet. Sunt qui dicāt vulgo infixā opinionem eſſe hoies in lupos verti: rurſuq; reſtitui ſibi.

Verſutus qui vertit. Plau. in epi. Verſutior es q̄ rota figularis. Cic. li. iij. de na. deoꝝ. Verſutus a ꝟſando dr cuius tanq; celer rota mēs verſat. Aliqñ tñ verſutus ꝓ perito ponit. Plau. Nec magis verſutū: nec quo careas egrius. Proprie tñ verſuti dicuntur qui mentē crebro ad maliciā vertant. Hinc verſutia calliditas/ malicia. Verſutiloquus: et verſutiloquax.

Verſicolor penulti. correpta apud iuriſconſulto dicit id quod vertit ⁊ mutat colorez. Vnde veſtes que ex lana non tincta. i. natiuo colore ſunt facte: colorie dicūtur: q2 naturalē colorē habēt: ſiue albū: ſiue pullū: ſiue rufum. Que ꝟo in aliū colorē verſe ſunt verſicolorie. Proprie tñ a Pli. verſicolorie ſeu ꝟſicolores dicunt: que varijs coloribus conſtant: quaſi eos mutare inuicem videātur: vt eſt cauda pauonis ⁊ collū columbe: et aqua maris. Liui. Punico bello interdictum fuiſſe mulieribus ne verſicoloribꝰ veſtirent id ē coloris varietate diſtinctis. Illud vero Virg. verſicoloribus armis. Exponit Seruius: depictis propter qđ bellicoſus oſtendit.

Verſura: a verto is. dicit: cū aliquid vertitur. Var. lib. j. de re ruſ. Notāt aliq̄ ex quibuſdā folijs ꝓpter eoꝝ verſurā: qđ ſit anni tēpus vt dici poſſit vt olea ⁊ populus alba/ et ſalix: hoꝝ eñ folia cū cōuertunt ſe ſolſtitiū dr fuiſſe. Itez verſura dr locus ad quē cū quis peruenerit reuertit. Col. lib. ij. Sulcū aūt ducere lōgiorē q̄ pedū centumuiginti contrariū pecori eſt: cū ventū erit ad verſurā in priorē partē iugū ꝓpellat: ⁊ boues inbibeat: vt colla eorū refrigeſcāt. Itē verſura eſt quā greci campen vocāt: flexus ipſe angulorū in edificijs et parietibus exterior: vt eſt apud Vict. Propter qđ et crura ipſa vege. in iumētis gambas vocat: q̄ſi campas. Verſurā facere antiqui dicebant mutuo pecuniā ſumere: ꝙ initio qui mutuabātur ab alijs nō vt domū ferrent: ſed vt alijs ſoluerēt id faciebant: et velut vertere creditorem videbantur. Do. verſuram facere eſt es alienum ex ere alieno ſoluere. Hoc fit qñ es alienū nobis conflatū fuerit: nec nobis tantū pecuniarū ſit vt id diſſoluere liceat vbi diſſoluēdi tēpus aduenerit: mutamꝰ creditorē ab altero. ſ. vſurariū es accipiētes qđ alteri reddamus. Hiero. de morte. Paule. Liberalitas ſola excedebat modū ⁊ vſuras tribuens: verſuram quoq; ſepe faciebat: vt nulli ſtipes rogantiū denegaret. Terē. Verſurā ſolues. i. creditorē mutabis. Sene. Ab epicuro verſura facienda eſt: qđ ſignificat mutuationem ſententie faciēdā eſſe ab epicurio. Cice. pro Celio. Nulli ſumptus: nulla iactura: nulla verſura.

Verſoria: apud Plautū videt eſſe inſtrumētū nauticū: ex quo ſoluturi cognoſcebāt vnde flarēt venti: et an mare admitteret: cuiuſmodi fere apud nos magnetis vſus in eo vaſe quod pixidecula vocat.

Verſus a. um. participiū: vt riſus verſus eſt in luctum.

Verſus us. carmen a verto. Augu. lib. ij. de ordine. Et ne longius pedū curſus ꝓuolueretur q̄ eius iudiciū poſſet iuſtinere: modū ſtatuit vnde reuerteretur. Et ab eo ipſo verſum vocauit. Interdū ꝟſus ſignificat ordinem ſeu tractū. Virg. Ille etiā ſeras in verſum diſtulit vlmos. Interdū cantū. Pli. Cantū imitabātur luſcinię iuniores verſumq; quē imitent accipiūt.

Verſus ꝑpoſitio actm̄ requirit: et fere ſꝑ poſtponitur. Plaut. Ego portū verſus pergā et ꝑquirā: quē ſi nō inuenero: domū ꝟſus reuertar. Dicimꝰ etiā Quoq; ꝟſus: quaq; ꝟſus: vtroq; ꝟſus. i. in vnāquāq; partē. Quocūq;. i. in vtrāq; partē: h3 qñq; adiūctā aliquā ꝑpōem: vt ad occidentē ꝟſus: ad caſtra ꝟſus: in forū verſus. Ci. in Lel. Is primū in forū verſus inſtituit agere cum pplo. Qñq; aduerbiū: vt ſurſum verſus. Dicimus etiā verſum. Vnde aduerſum ⁊ aduerſus

Vertex: qui ⁊ vortex: a verto is. ꝓprie vertices dicunt ꝯtorti vēti ac rotati: a quibꝰ fit qui tiphon vocat: id ē vibratus. Vortice: vt inq̄t Apul. in coſmo. Torquet humus arida: et ab imo erigit ad ſummū. Ventus auctore Sene. li. v. naturaliū q̄ſtionū: aliq̄ ꝓmontorio repcuſſus atq; reuolutꝰ facit corticē/ q̄ circunactus ad eundē ambiēs locū: ac ſeipſa vertigine cōcitans: vertigo vocat. docet Quint. lib. viij. verticem eſſe ꝯtortā in ſe aquā: vel quicq̄d aliud ſilr vertitur. Vir. Ingēs a vertice pontꝰ. Ci. li. ij. tuſ. Per trāſla

tionē vertice dolorū dixit ꝓ vertigine: rotationeq̄ q̄ in doloribus circūagit: lucinatq̄ precordia. Inde ꝓpter flexū capilloꝝ pars ſumma capitis dicit̃ vertex ſiue q꞉ ad occipitiū indecliue vertit̃. Vn̄ dicere ſolemus a vertice vſq̄ ad calcē. i. a p̄ncipio vſq̄ ad finē. Apul. tn̄ ad verticē appellat qđ tenui cute capilliſq̄ contegit̃: qui in dogmate platonis ſic ſcribit Deniq̄ ipſius capitis verticem ſpecta tenui cute cōtectum: capilliſq̄ hirſutū aduerſus vi frigoris ⁊ calor͛. Pli. lib. xj. Binos hoim tm̄ aliq̄bus vertices dat cū ait. Vertices bini hoim tm̄ aliquibus capit͛ oſſa plana. Ab hui⁹ ſimilitudine qđ in montib⁹ eminentiſſimū ē vertex appellat̃: qm̄ que ibi naſcunt̃: partim in dexterā: ptim in ſiniſtrā vertant̃. Itē altiſſime ptes cęli q̄s greci polos vocāt: dicūt̃ vertices: ꝙ circa hos mūd⁹ rotet̃. Virg. Hic vertex nobis ſp ſublimis: at illum Sub pedib⁹ nox atra videt: maneſq̄ ꝓfundi. Propt̃ qđ etiā cardines dicūt̃ a ſilitudine coꝝ cardinū circa q̄s value voluunt̃. apud Virg. lib. geor. ꝓ aquilone ponit̃. Tēpeſtas a vertice ſiluis Incubuit. Proprie tn̄ vn̄ initiū eſt: vortices antiqui per o. lr̄am ꝓnūciabant. Primus aphricanus per e vertices dixit.

Vertebra pe. cor. ſiue vertibulū dr̄ vbi ſumme oſſium partes nō ęq̄liter finiūt: ſʒ q̄buſdā craſſiorib⁹ nodis ꝯglobate ⁊ ſubſtringūt̃ facili⁹ neruis: ⁊ tuti⁹ vertūt̃.

Verticulū inſtrumentū quod fuſo adhibet̃: vt facilius vertat̃. Cuius diminutiuū eſt verticillū.

Vertigo pe. pro. idem quod vertex: morbus capitis ex frigidis ⁊ lent͛ humorib⁹ deuocatis oritur: ita vt ſic affecti occaſione parua ſuccidāt. Dictus qm̄ oculos eoꝝ verticoſa quadā ⁊ rotatilia circūagi videantur. Gręci Scotoma ſiue Scotomiā vocant.

Vertunus per ſimplex n. ſicut portunus: dict⁹ fuit de⁹ in vertendarū rerū. i. emendarū ac vendēdarū vl̄ vt inquit Po. qui rebus ad opinata reuertētibus p̄eſt. Sępe autē male cedit quod bonū putatur: et hoc eſt male vertiſſe: vt ille gladi⁹ qui muneri datus eſt adminiculū fuit reginę pereuntis. Terē. in adel. Que res tibi male vertat. Vel vertunus dictus ē annus: a vertendo. Semꝑ em̄ cōuertit̃ finito curſu. Hora. Viuere vertunis quotquot ſum natus iniquis. Vn̄ annus vertens cuʒ ſol ad ſignū vnde ceperat redit: vt inquit Vict. vel dicit̃ vertunus a verſo mutatoq̄ curſu fluminis tyberini. Ouid. lib. vj. faſt. Nomen ab aduerſo ceperat amne deus: vel dicit̃ vertunus ꝙ vertat̃ in quācunq̄ figurā.

Vertunalia: vertuni feſta: que fiebant menſe octobri.

Vertius: magnarū viriū dicit̃. Pompo. Homo in currendo vertius qui cū atlante contendat.

Verrunco as. ſignificat verto.

Verpus: decorticatus: pellem non habens. Quo noie etiā dictus eſt digitus medius a verrēdo podice. Et Iudei dicti ſunt verpi: ꝙ auerſam ab alijs naturam habere videant̃. Iuue. Eadē niſi ſacra colenti Queſitū ad frontē ſolos deducere verpos. Vel ꝙ patientes ſanguinis fluxū hoc digito verrēdo podici vtunt̃ Et verpa mēbrū virile. Mar. Nō niſi ꝑ ſomnū nūc arrigis ⁊ tibi meui. Incipit in medios meiere verpa pedes. Dicta verpa ab inuerſa pellicula.

Vertagi: dicuntur canes ſponte in venationē exeūtes: predamq̄ domū referentes. Mar. Non ſibi ſed domino venatur vertagus acer. Ille ego ſum leporem qui tibi dente feret.

Verres is. ⁊ verri nomen ꝓpriū viri romani cōtra quē Cicero orationes habuit: que verrine appellant̃. Et verres porcus nō caſtratus dicit̃.

Verum/ ſolidū/ ſyncerum/ nō falſum: ꝙ verno tpe ſole arietē ingreſſo omnia vere naſcunt̃: paratuſq̄ ad maturitatē perueniāt: cū alijs tēporibus nata deficiāt. Augu. lib. ij. ſoliloquioꝝ. Verū eſt quod ita ſe habet vt cognitori videt̃ ſi velit poſſitq̄ cognoſcere. Quidā hoc nomē a ve particula q̄ vehementiā ſignificat et res deducūt: quaſi nō verborū inanis ſonitus: ſed ſolida res. Hinc veritas dicta ē: ⁊ verifico as. Aliq̄n verū dr̄ bonū/ ęquū/ iuſtū/ ⁊ par vtile. Hora. li. j. epiſtolarū. Metiri ſe quēq̄ ſuo modulo ac pede verū. Cice. lib. iij. tuſ. Si maxime verū ſit ad corpus om̄ia referre ſapientem. Aliq̄n ſumitur pro veridico: ſicut econtrario falſum ꝓ fallace. Teren in an. Sū verus Quādo vo coniunctio eſt: ponit̃ pro ſed/ et ſępe iungit̃ cū tn̄ vt verūtn̄: et cū enimuero: vt verūenimuero. Et cum em̄. Teren. in adel. Verumenim quando promerui fiat. i. certe.

Vero aduerbiū ſignificat certe/ vere: ⁊ ponit̃ in ſecūdo loco orationis. Virg͛. Egregiā vero laudē ⁊ ſpolia ampla refertis: Tuq̄ puerq̄ tu⁹. Eſt autē cōiunctio affirmatiua. Cice. Ego vero ſerui vellē vt ſcribis in meo grauiſſimo caſu affuiſſes. Interdū eſt aduerſatiua: et ſignificat autē. Et in eodē loco vtraq̄ hęc coniunctio poni poteſt: antecedente ſemꝑ aliq̄ dictione. Seneca. Honeſtā tibi ꝓuinciā delegauerā: tu vero tanq̄ turpē recuſaſti. Interdū expletiua eſt: quādo. ſ. ornatus tantū cauſa ponit̃: vt Tu quidē ſcribis: ego vero lego. Nuſq̄ em̄ refert̃: ſed tantū a ſentētia ſententiā diſtinguit. Ponit̃ etiā ꝓ quinimmo. Seneca. Socratē cū platone: et ꝣenonē et cleantem in animū meum ſine dignatione recipiam? Ego vero illos veneror: et tantis nominibus ſemper aſſurgo. Pli. in prefa. Proinde occupantibus locū faueo ego vero ⁊ poſteris. Dicimus autē ageuero: ſaneuero: iamuero: enimuero: atuero.

Vero as. verū dico. Gellius. Satin vates verāt ętate in agenda. Eſt ⁊ verare vera rep̄ſentare. Sidonius. Quotiens verba grata carmine verat.

Verax: qui vera dicit: ⁊ nō mentit̃: et plus eſt q̄ꝫ verus: q꞉ in. x. terminata v̄balia copiā ſignificant: vt bibax. Hinc veracitas: quę eſt ſermonis integritas.

Veridicus qui vera dicit. Similiter veriloquus: et veriloquax: qui licet multa loquat̃: non tn̄ mentitur.

Veriſimile dicitur id quod licet non ſit verū: veri tamē

Vero fluuius celtiberie: a quo ppl̄i (ſimilitudinē hʒ. verones dicti ſunt circa eū habitantes.

Verona ciuitas venetię a Gallis condita: duce brenno a quo Brenona primo: deinde mutatis lr̄is: verona dicta eſt: vt Iuſtinus libro. xx. refert: quam Atheſis fluuius interfluit. Ex hac vrbe preſtantes viri orti fuerūt. Catullus ⁊ Aemilius macer poete: et ꝣeno pōtifex ſanctitate clarus. Hinc fiunt adiectiua veroneus: ⁊ veronenſis.

Verruca pe. pro. locus in monte ęditior. Cato. Cenſeo inquit ſi rem ſeruare vis faciundū: vt quadringētos aliquos milites ad verrucā illaʒ ire iubeas: eam vti occupēt impores. Hinc carūcula eminēs in corpore ſine prurituu: et vulgo porrus dicit̃: verruca vocatur. Pli. Ocymū mixto atramēto ſutorio verrucas tollit. Serenus. Interdū exiſtit turpi verruca papilla. Hinc quondā fabio verū cognomē adheſit: Qui ſolus patrie cunctādo reſtituit rem. Hui⁹ diminutiuū eſt verrucula. Colu. lib. viij. Caper cui ſub maxillis bine verrucule collo pendent: optimus habetur.

Verrucoſus: homo verrucis plenus: et varias eminentes partes habens. Verrucoſa loca inęqualia et diuerſas partes eminentes habentia.

Verrucaria: herba q̄ verrucas tollit. Plin. Verrucas cū ſale tollit ſuccus e folio. Vn̄ nr̄i verrucariā herbā appellauere. Alio noie Heliotropiū vocat̃.

Veruex: ab inuerſis teſticulis dicitur. Eſt em̄ mas inter oues: cui inuerſi ſiue adempti ſunt teſticuli. Nā qui ad generandā ſobolem integer tenet̃ Aries dicitur. Sectarius veruex qui gregē agnoꝝ p̄cedens ducit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Inde ſit veruecinus a.um.pe.pro.Pli.Et hyrcinus
⁊ veruecinus adeps ei vtilis eſt.

Veru in ſingulari eſt indeclinabile:in plurali hꝫ oēs
caſus:ſignificatqꝫ inſtrumētū ferreū cū cuſpide: quo
carnes ad ignē torrere ſolemus. Virgi. Pinguiaqꝫ
in verubꝰ torrebimꝰ exta colurnis:a verſando dedu/
ctū nomē vt inqͭt varro. Nā ad ignē iugiter verſatur
Hinc telū ad eius ſimilitudinē factū veru dr̄. Virgi.
Et tereti pugnāt mucrone veruqꝫ ſabello. Vñ veru/
ta pila dicunt̄:que verua habēt ꝓfixa. hinc Luc.lib.
viij. Ceſaries compreſſa manu pharioqꝫ veruto. Et
veruti populi volſci dicti ſunt:ꝙ dolōibus in prelio
vterent̄. Virgi.lib.ij.geor. Aſſuetūqꝫ malo ligurem
volſcoſqꝫ verutos:veru a grecis dr̄ obelus.

Veruculū diminutiuū paruum veru:inſtrumentū quo
fabri vtunt̄ e ferro. Pli. Spuma ex argento ſublata
veruculis ferreis atqꝫ in ipſa flāma cōuoluit̄ verucu
lo vt ſit modici ponderis.

Vermis a vertēdo dicit̄: ꝙ ſeſe torquēdo repat. Huiꝰ
diminutiuū eſt vermiculus.

Vermina: dolores corporis: qui quodā minuto motu
qͣſi vermes ſcindere vident̄. Pli. Magi eo vermina
⁊ diſintheriam curari putant.

Vermino as.penult.cor.vermes habeo. Cor. Celſus.
Nihil eſt pernitioſius pueris dum vermināt. Hinc
verminatio pro morbo ꝓſertim in iumētis. Seneca.
Morborū prima verminatio vexat. Hinc vermina
tur.ꝑ torquet̄. Var. Septimo mēſe verminari cepit:
partū putauit propinquū.

Verminoſus qui vermes habet. Vñ verminoſe aures
que intus vermes habent.

Vermiculor aris.vermiculoſum facio. Pli. Vermicu/
lantur magis minute quedā arbores omnes tñ fere:
idqꝫ aues caui corticis ſono experiunt̄. Hinc vermi/
culari opa minuta facere. Et vermiculata opa dicun
tur que paruis teſtulis elaborata ſūt qualia q̄ muſa/
ica vocant. Muſea eñ appellant̄ que in edificijs ex
pumicibus dependentia fiunt ad imaginem ſpecus
reddēdā. Pli. Vermiculatis ad effigiē rerū ⁊ aīaliū
cruſtis. Et vermiculatim minutim.

Veſanus pe.ꝓ.vecors/crudelis/furioſus: a quo veſa/ (nia vecordia.

Veſcus a.um.a ve:et eſca cōpoſitū eſt:
et ſignificat cū edendi faſtidio. ſic Lucillus appellat
veſcū vt id dicat̄ quod in eſca ⁊ cibatu appetit̄: et id
faſtidioſum eſt. Feſtus etiā ſcribit veſcū ſignificare
faſtidioſum ⁊ edacē. Veſcum quoqꝫ dicit̄ quicqͩd ad
eſcā ꝑtinet:⁊ quicqͩd edibile eſt:ab edendi intēſione.
vnde Lucre. Veſcū ſalem:vt ve habeat vim augēdi
intēdendi ve: veſcumqꝫ papauer:ꝙ videlicet in cibis
adhibeat̄. Et veſcas ſalicū frondes: qm̄ eſcis iuuēco
rum ſūt accōmodate. Rurſus veſcū ponit̄ ꝓ paruo
⁊ minuto. vñ et apud Marſos lingua vernacula cū
dicūt maluā veſcā:intelligūt de ea quā paruā dicūt.
Ouid.lib.ij.faſt. Nunc vocor ad nomen ve grandia
farra coloni. Que male creuerunt: veſcaqꝫ parua vo
cant. Pli.lib.vij. Corpore veſcos eſſe ſed eximijs vi
ribus. Hinc veſculi male curati ⁊ graciles homines
nūcupātur. Et aranearū tele veſce dicunt̄. Seruius.
Qui frondes ſalicis veſcas pro teneris ⁊ arentibus
expoſuit iure inceſſitur:niſi ꝓ gracilibꝰ et male habi/
tis acceperit. Fere eñ quecūqꝫ macilenta ⁊ male cu/
rata ſunt hec tum ſicca eſſe:tum tenera.i.iniurijs ob/
noxia frangiqꝫ ac pati mollia.

Veſcor eris.proprie cibo vtor. Virgi. Veſcitur eneas
ſimul et troiana iuuētꝰ Perpetui tergo bouis. Et ſic
cōſtrui pōt cū actō. Hiero.in Leui. Vt offerat ꝓ ſe
duos paſſeres viuos q̄s veſci licitū eſt. Improprie
ꝓ vtor alibi poſuit Qr ſi fata virum ſeruant: ſi veſcit̄
aura etherea. Ponit̄ qñqꝫ ꝓ video. Actius. Prius
q̄ infans facinus admittat:oculi veſcunt̄ tibi.

Veſſica pe.pro. folliculus in quo vrina colligitur infra
aluū a priore parte. Caper tñ venſica per n.proferri
cenſet: ꝙ non ſit ſine vento. Hora. Et diſploſa ſonat
quātū venſica pepedi. Hiero. tñ et veſſicā: et dimi.
veſſiculā appellat id q̄ aues cibū continēt: vt in leuiti
co. Veſſiculas gutturis ⁊ plumas ꝓijciet ꝓpe altare.

Veſta:ſaturni filia ex Ope que pro terra qñqꝫ ſumitur:
eo ꝙ rebus oīibꝰ veſtiat̄:ſeu quia vi ſua ſtet. Ouid.
lib.vj.faſt. Stat vi terra ſua: vi ſtādo veſta vocatur.
Ser. Veſta dicta απο του εστιας: vt digomos ſit
adiecta ſicut er.ver. Enetus:euētus. Interdū ponit̄
ꝓ igne. Idē. Nihil aliud veſtā q̄ purā intellige flā/
mā:qr ignis ſiue flāme dea eſt. Et quidā dicunt nihil
aliud a veſtalibus in ede veſte q̄ inextinguibilē ignē
aſſeruari. Qui ſi forte fuerit extinctus nequaq̄ repa
rare fas erat ex hoc igne humanis manibꝰ elaborato
ſed accenſa ꝑ fomites ex ſole flāma purus ⁊ celeſtis
ignis eliciebat̄. Fuit etiaꝫ hoc noīe virgo perpetua:
cui veſtales virgines ſacrificabant.

Veſtibulū:a ve particula que diu ſignificat deducitur.
Eſt eñ locus ante ianuā domus vacuus:per quem a
via ad edes itur. Plau.in muſ. Vide veſtibulū ante
edis hoc et ambulacrū cuiuſmodi. Naꝫ qui domos
amplas antiquitus faciebant: locū ante ianuā relin/
quebāt:qui inter fores domus ⁊ viam medius eſſet.
In eo loco qui dominū eius domꝰ ſalutatū venerāt:
priuſq̄ admitterent̄ cōſiſtebāt: a qua conſtitione et
quaſi conſtabulatiōe veſtibula appellata ſunt ſpatia
in quibꝰ multū ſtaret̄:ab aduenientibꝰ priuſq̄ intro/
mitterent̄ in domū. Alij veſtibulū a ve priuatiua de
duci volūt: referētes nō ad eos qui adueniūt: ſed ad
eos qui in domo commanent:qm̄ illic nunq̄ ꝯſiſtāt:
ſed ſolū tranſitus cauſa ad hunc locū veniūt exeūdo
ſeu redeundo: vt ſit veſtibulū:non ſtabulū: ſicut ve/
ſanus non ſanus. Poteſt etiā dici veſtibulum prima
pars ianue: ꝙ ianuā veſtiat: vel vt Ouid.ait:a veſta
ꝙ ea potiſſimum pars in edificio ſit veſte cōſecrata.
Ideo puelle cū nubūt: nō tangūt pede veſtibulū: ne
numini dicatū locū calcantes ſacrilegiū cōmittant.
Luca. Tranſlataqꝫ vetat contingere limina planta.
Nā in ꝑmis ingreſſibus ⁊ in ſpatijs domorū veſte:
hoc eſt are:et foci ſolebant haberi. Ouid.lib.vj.faſ.
Hinc quoqꝫ veſtibulū dici reor vnde ꝓcamur: Quā
famur veſtā que loca prima tenet.

Veſtis:a velando:ꝙ corpus velet: ſeu a vellere: qꝺ eſt
vniuerſe ouis lana. Et ē generale indumentū:tam vi
rile q̄ muliebre: quo ꝯtinent̄ oīa/lanea/linea/ſerica/
bombycina:q̄ induēdi/ꝓcingēdi/amiciēdi/inſternēdi/
accubandiqꝫ cauſa apparata ſunt. Inſtite picture cla
uiqꝫ qui veſtibꝰ inſuunt̄. Ponitur interdū veſtis ꝓ
barba. vnde Inueſtes imberbes appellantur.

Veſtio is.iui.itum.a veſte fit:ſed transfert̄ etiā ad alia.
Et plerumqꝫ cōſtruit̄ cū ablō. Cice.de natura deoꝝ
ad oculos tranſtulit cū ait Primū oculos mēbranis
tenuiſſimis veſtiuit:et ſepſit quas primū perlucidas
fecit. Col.lib.v.ad arbores. Vbi ſe frondibus veſti/
erint teneris caulibꝰ necdū adultis modus adhiben
dus eſt. Hier.ad parietes. Qui domos in arboribꝰ
veſtiūt. Huiꝰ cōpoſita ſunt: Conueſtio: circūueſtio:
ſuperueſtio. Pli.lib.xvj. Imagines rerū tenui folio
breuiqꝫ ⁊ viridi ſuꝑueſtiens.

Veſtiariū locus in quo veſtes vel ſeruant̄ vel vendun/
tur. Aliquādo veſtiarij nomine veſtitus intelligitur.
Vide in dictione Calceariū.

Veſtiarius:qui veſtiario preeſt: ac veſtes vendit.

Veſtiſpicus:et veſtiſpica pe.cor.ſeruus:ſiue ancilla cu
ſtodiēs veſtes:ꝙ frequēti diligentia veſtes inſpiciāt.
Plaut. Tum familia tota veſtiſpici vinctor auri cu/
ſtos. Afra. Noui nō inſciam ancillulā veſpe ⁊ veſti/ (ſpicam.

Veſtiplica mulier que complicat veſtes.

Veſticeps puer q̃ iã veſtit⁹ ẽ pubertate q̃ barbã emiſit
Veſtiſſimus a.um. qđ eſt optime veſtitũ. Col. lib. viij.
Id pecus ꝙuis ex om̃ibus aĩalibus veſtiſſimũ frigo
ris tñ impatientiſſimũ eſt.
Veſper pro ſtella que venus dicit̃: ſeu ꝓ vltima parte
diei generis maſ. Sta. lib. x. The. Sed veſper opa/
cus lunares iam ducit equos. Sꝫ et apud antiquos
femi. generis inuenitur. Hęc ſtella etiã veſperugo ⁊
veſpera a latinis et veſperus ſeu heſperus a grecis
dicit̃. Virg. Ite domũ ſature venit heſperus ite ca/
pelle. Eſt autẽ veſper emulus ſolis ⁊ lunę. Sed cum
ſolẽ precedit dr̃ lucifer vt alter ſol. Et ante ortũ ſolis
apparet in oriente: et in occaſu ſolis refulgẽs veſper
appellat̃ quaſi vicẽ lunę reddẽs. Videturq́ꝫ in occaſu
ſtatim poſtq́ꝫ ſol occidit. Idem iubar a pacuuio ap/
pellat̃. Sed ⁊ hoc veſper: hoc veſperũ: et hęc veſpa
ab auctoribus vſurpatur: pro ſero diei quo ea ſtella
apparet: ſeu apparere ſolet. Hiero. in Leui. Qui teti
gerit morticina eorũ immũdus erit vſq́ꝫ ad veſperũ.
Aug. Iam ſi placet audiamus illũ mane rapiẽtem:
ad veſperam eſcas diuidentẽ. Hinc fit aduerbiũ ve/
ſperi: quod ſignificat principio aduentus noctis. Id
tẽpus gręci εσπερα vocant. Inuenit̃ etiã veſper a.
um. Vnde cũ veſperũ dicimus neu. genere intelligi
mus tẽpus. Pli. lib. xviij. His horę rigãdi matutina
atq́ꝫ veſpera. Idẽ matutinũ tẽpus atq́ꝫ veſperũ.
Veſpertinus a. um. quod fit veſperi. Vnde orationem
veſpertinã dicimus.
Veſperare eſt veſperã fieri. Gel. Taurus phus accipi
ebat nos athenis cęna plerũq́ꝫ ad id diei vbi iam ve
ſperauerat. Id em̃ eit tẽpus iſtihic cęnãdi.
Veſperaſcit ſerũ diei fit: a quo Adueſperaſcit ⁊ Inue/
ſperaſcit. Terẽ. Cur vxor non accerſitur? iam adue/
ſperaſcit. Liui. lib. xxxix. Iam inueſperaſcebat.
Veſperna cęna apud veteres dicebat̃. Nãꝫ vt Feſtus
inquit Cęna vocabat̃ qđ nũc eſt prandiũ: Veſperna
quã nunc cęnã appellamus. Quod conuiuiũ non niſi
aduentante nocte inibant priſci.
Veſpa aĩal paruũ volatile api ſimile: ꝙ veſperi muſcaſ
venetur in cibo.
Veſpaſianus nomẽ imperatoris romani: de quo Dion
ita ſcribit de ipſo ιωσηποσ Δεαμηρ ιουδαιοσ
αχθεισΤε απο αυ Του προΤερομ και Δεθεισ
εγελασε και εφημυμ μεμ μεΔη σειο μεΤα ευι
αυ Τομ Δελυσεισ αυ Τοκρατωρ γεμο μεμοσ
ουΤω μεμ ουμ και ο ο υεσπασιαμοσ εισ Την
αρχημωσ και αλλοισ εγεγεμηΤο.
Veſpillo vilis cadauerũ funerator: ꝙ veſptino tẽpore
mortuos efferre ſoleret qui funebri pompa propter
inopiã non poterant efferri. Vñ et funera a funalib⁹
dici autumãt. Do. quia noctu efferebant̃ ob ſacrorũ
celebrationẽ diurnã. Mar. Qui fuerat medicus nũc
eſt veſpillo diaulus.
Veſpertilio incerte naturę eſt. Volat em̃ pẽnatis alis:
ſed inter volantia non eſt babendus: ꝙ quattuor pe/
dibus graditur: formatq́ꝫ pullos parit ⁊ nutrit lacte
quos generat. Dictus veſptilio ꝙ veſpere ſe ad vo/
latũ ꝓferat noctis. Amb. Veſpertilio anĩal ignobile
a veſpere nomen accepit: eſt autẽ volatilis eademq́ꝫ
quadrupes ⁊ dentibus vtitur quos in alijs reperire
non ſoleas. Parit vt quadrupedia non oua: ſed pul/
los viuentes. Volitat in aere auiũ more: ſed crepu/
ſculo veſpertino conſueuit effundi nõ aliquo volatu
pinnarũ: ſed mẽbrane ſue fulta remigio quo ſuſpẽſa
velut pinnarũ volatu circunfert̃ atq́ꝫ vegetat̃. Var.
Factus ſum veſpertilio neq́ꝫ in muribus plane neq́ꝫ
in volucribus ſum.
Veſulus pe. cor. mõs ligurię iuxta alpes inter ceteros
clariſſimus ex cuius radicibus padus erumpit.
Veſeuus penul. pro. mons iuxta Sarnum fluuiũ non
longe a neapoli bonitate vini celebratus qui ſemper
emittit fumum ⁊ ignes ſicut etna in ſicilia. Hic mõs
amęniſſimis olim habitatus agris excepto vertice
qui vt ait Stra. libro. v. cineroſus eſt ⁊ cauernoſus:
petris exuſtis quas color indicat igni abroſas fuiſſe.
Virg. lib. ij. geor. Et vicina veſeuo ora iugo. Hic vt
q̃dã volunt dictus eſt veſuuius et ꝑ ſyncopã veſuius
appellatur a cõflagratione. Nã veſuie fauille dicunt̃
qui Tito imperante ruptus in vertice tantũ emiſit
incẽdij vt regiões vicinas incẽderet. Alij ſicut Ser.
dicunt Veſuuiũ eſſe montẽ campanię. Veſeuũ vero
ligurię ſub montib⁹. De hoc veſuuino. Mar. lib. iiij.
Hic eſt pampineis viridis veſuuius vmbris. Et ſub
dit. Cũcta iacent flammis ⁊ triſti merſa fauilla. Nec
ſuperi vellent hoc licuiſſe ſibi.
Veſtigium pedis impreſſio. i. ſignũ quod a pede relin/
quitur. Virg. libro. iij. geor. Et gradiens ima verrit
veſtigia cauda. Ponit̃ quandoq́ꝫ pro extrema parte
pedis. Idẽ lib. v. Veſtigia primi Alba pedis frontẽ
q́ꝫ oſtentãs arduus albã. Per tranſlationẽ ponit̃ ꝓ
quocunq́ꝫ rei geſte indicio ſeu ſigno. Leo papa. Vt
ſicut om̃ibus ꝓfuit ꝙ poſt reſurrectionẽ dñi, veſtigia
vulnerum in carne eius Thome apoſtoli explorauit
manus: ita ad noſtrã vtilitatẽ: proficeret ꝙ infantiã
ipſius magorũ ꝓbauit aſpectus.
Veſtigo as. pe. pro. quero q̃ſi veſtigia indago a veſti/
gijs tanq́ꝫ indicijs dictũ. Cice. lib. iij. de ora. Ipſa tra
ctatio et q̃ſtio quotidie ex ſe gignit aliq̃d qđ cũ deſi/
dioſa delectatiõe veſtiges. Hui⁹ cõpoſita ſũt. Inue
ſtigo et Perueſtigo: q̃ ſignificãt querẽdo inuenio.
Veſtini pp̃li italię inter Mauricinos Sabinoſq́ꝫ apud
quos olim fiebãt caſei laudati. Mar. Si ſine carne
voles ientacula ſumere frugi: Hęc tibi veſtino de
Veter ſenex adiectiuũ triũ genex. (grege maſſa venit.
Enn. Cũ veter occubuit p̃amus ſub marte pelaſgo.
Hinc veterior ⁊ veterrim⁹. Plau. in bac. Seuẽ tibi
dedo illũ veteriorẽ lapide vt lenitũ reddas. Treba.
Ciceroni. Pro nr̃o veterrimo veriſſimoq́ꝫ amore.
Vetus quidã dici putant: quaſi vietus: hoc eſt ſine vi:
ętas enim debilitat vires. Alij a ve valde ⁊ ętas. Et
plerumq́ꝫ ad laudẽ. Vñ dicimus apud veteres eos
videlicet auctoritatis plenos ſignificãtes. Interdũ
ad vituperationẽ refert̃. Terẽ. in an. Sed qui mali/
uoli veteris poetę maledictis reſpondeat. Et eſt ge.
om̃is: cuius dimi. eſt vetulus.
Vetuſtus a. um. idẽ qđ vetus. Liui. lib. j. Poſſe quidẽ
ſe vetuſto iure agere. Hinc vetuſtas antiquitas.
Vetuſteſco vetus fio. Col. lib. j. Apothece recte ſuppo
nentur his locis vnde plerũq́ꝫ fumus exorit̃ cũ vina
celerius vetuſteſcũt: que fumi quodã genere precocẽ
maturitatẽ trahunt.
Vetereſco idem quod vetuſteſco. Col. lib. ij. Aptior tñ
eſt ſurculis hoĩs vrina quã ſex mẽſibus paſſus vete/
reſcere ſi vitibus aut pomorũ arboribus adhibeas.
Hinc cõponit̃ inuetereſco: qđ ẽ valde vetus fio: ſeu
valde in conſuetudinẽ venio. Nigidius differentiã
ponit inter vetuſteſcere ⁊ vetereſcere: ꝙ que vetuſta
te deteriora fiunt vetuſteſcere dicant̃. Vetereſcere q̃
meliora. ſed Col. lib. vij. docet vetereſcere ſiue inue/
tereſcere non ſemꝑ in melius dici. Sed ſi iam inquit
Inueterauerit morb⁹ vehemẽtiorib⁹ eſt opus reme/
dijs. Sed de inuetero ſupra habitũ eſt.
Vetero as. vetus reddo: a quo vetereſco vbi a. mutat̃
in e. Et compoſitũ Inuetero: a quo inuetereſco.
Veterator auctore Donato eſt homo aſtutia vetus et
in om̃i re callidus a multarũ rerũ gerẽdarũ vetuſta/
te. Eſt autẽ nomẽ verbale quod a vetero ⁊ a vetere/
ſco venire poſſe videt̃: vt cũ in paſſiua ſignificatione
poſitum eſt a vetereſco ꝓ veteratus accipiat̃: quaſi
ſenex factus: vt Vlp. Precipiũt ędiles ne veterator

pro nouitio veneat. Veterator ṽo a vetero idem eſt quod deceptor: quaſi vulpes: q̄uis ꝑ veteratore in aſtutia etiā ſumi poſſit: vt eſt illud Terē. in an. Quid hic vult veterator ſibi?

Veteranus quādoq̧ veterē ſignificat: vnde veterana mācipia q̄ a nouicijs diſtinguunt᷑. Veterano q̄ anno ꝯtinuo ſeruiuerūt in vrbe. Nouicia intelligunt᷑ que anno nondū ſeruiuerūt. Aliqñ legionariū vl' eū qui honeſte aliqñ militauit et iā eſt a militia abſolutus.

Veteraneus a. um. qđ eſt vetus. Col. Si ſint veterane vinee vt ſeperatos ſulcoꝝ cuiuſq̧ generis ꝑ ſinglos (hortos inſeremus.

Veterina aīalia dicunt᷑ ad vectu/rā idonea q̄ aliqđ vehere poſſunt q̄ſi venterina ꝙ ad ventrē onus religatū gerant. Pli. Ungule veterino tm̄ generi renaſcunt᷑.

Veterinarius qui veterinoꝝ curā gerit: et veterina ducit q̄ apud nos ꝯſueuit etiā illa locāda domi nutricare ad queſtū. Vñ equos/mulos/ aſinos meritorios vocitamus. Col. Nam ⁊ arator reperit᷑ aliq̄s bonus ⁊ optim⁹ foſſor: aut fēni ſector: nec minus arborator et vinitor: tum etiā veterinarius ⁊ probus paſtor. et Veterinarij medici ſunt veterinoꝝ: hos nūc vulgus Mereſcalcos appellat. Colu. lib. vij. Solent etiā faſtidia cibo afferre vitioſa incremēta lingue q̄s ranas

Veterinarius a. um. qđ ad veteri/nariū ptinet. Col. lib. viij. Quare veterinarie medicine prudens eſſe debet pecoris magiſter. (veterinarij vocāt.

Veteramētarius ſutor/calcearius qui veteres calceos reficit. Eaq̧ forma dicitur veteramentarius: qua ab armento armentarius: a ferramēto ferramentarius. Sue. de vitellio. Caſſius ſeuer⁹ nec minus alij eūdē ⁊ ſutorē veteramentariū ꝓdiderunt.

Vetuloniū ſeu vetulonia locus in etruria.

Veternus morbus ex nimio ocio perpetuū ſomnū inducens. hunc Auicenna ⁊ medici recentiores ſubetū ſiue ſubetiā Greci lethargū noiant. Et q: hic morb⁹ pigros hoies facit ⁊ ad negocia inutiles quēadmodū ſenectus: Ideo veternus qñq̧ ꝓ pigricia ponit᷑. Virg. li. j. geo. Nec torpere graui paſſus ſua regna veterno. Qñq̧ pro nimia dormitiōe. Pli. Primis diebus bis ſeptenis tā graui ſomno vrſi ꝑmunt᷑: vt ne vulnerib⁹ quidē excitari queāt: tūc mirū immodū veterno pingueſcunt. Hinc veternoſus q̄ graui premit᷑ ſomno. Cato ṽo veternoſum appellat hydropicū cum inquit. Veternoſus q̄plurimū bibit tā plurimū ſitit. Teren. Eunuchū veternoſum: q: ſegnis eſt (q̄ſi veternū patiat᷑.

Veto as. aui. atū. et veto tis. tui. vetitū pe. cor. ſignificat ꝓhibeo: et neq̄đ fiat impero. Vñ in actibus aplicis. Vetati ſūt a ſpirituſancto loqui ṽbū dei in aſia. Sed in raro vſu ē talis locutio. Liui. lib. ij. Illi victi ira vetuere reddi. Ouiđ. Nitimur in vetitū ſemꝑ cupimuſq̧ negata.

Vexo as. agito/moleſto/perturbo: et huc illucq̧ diſtraho. Tractū ab eo qđ eſt veho in quo ineſt iā vis q̄dā alieni arbitrij. Nō em̄ ſui potens eſt: qui vehit᷑. Vexare autē vi: atq̧ motu ꝓculdubio vaſtiore eſt. Nam qui huc illucq̧ trahit᷑: et hic vexari ꝓprie dicit᷑: ſicut taxare preſſius crebriuſq̧ tangere. Iactare multo fuſius largiuſq̧ iacere. Quaſſare etiā q̄ q̄tere grauius violentiuſq̧. Virg. Candida ſuccinctam latratibus inguina monſtris Dulichias vexaſſe rates. Lactan. de ira. Et iuſti ab iniuſtis impune vexantur. Huius cōpoſita ſunt Deuexo valde vexo. Diuexo varie vexo. Lactan. lib. vij. Vt ſi forte tñ fuerint boni prede ſint ſceleratis: ac diuexent᷑ vndiq̧ ab iniuſtis.

Vexillum quaſi paruum velum: et accipitur pro ſigno quo in exercitu aut claſſe imperatores vtunt᷑. Unde vexillifer.

Vexillarius qui vexillū defert. Liui. li. viij. Ordo ſexagenos milites: duos centuriones: vexillariū vnū hꝫ.

V Ante F

Vfens fluuius qui labit᷑ per pōtinas paludes qui etiā Auſentū a quibuſdā dicit᷑.

V Ante I

Via dimidius actus qua poteſt ire vehiculū: Via inđ Paul. conſtitui vel latior octo pedib⁹: vel anguſtior poteſt: vt tñ eam latitudinē habeat qua vehiculū ire poteſt alioquin iter ſit nō via. Abuſiue tranſumitur ꝓ omni loco ꝑ quē habere iter oīūbus licet. Plini. Cum te de via vocaſſem. Aliqñ ſumit᷑ pro ipſo actu eundi. Cice. Cūq̧ de via languerē ⁊ mihimet diſplicerem. Aliqñ ꝓ ratiōe. Virg. Inueni germana viā gratare ſorori. Aliqñ ꝓ cōſuetudine. Terē. Sed via peruulgata patrū quotidie accuſabā. Dicta via ab eundo q̄ſi ia: ꝙ per eā eatur: vel a vehendo q̄ſi veha: ꝙ ꝑ eā fructus ad villā vehunt᷑: vl' per quā vehiculū ire poteſt. A via fiūt adiectiua. Auius/inuius/obuius/dubius/peruius/preui⁹/deuius/biuius/triuius/quadriuius. Semita q̄ſi ſemis via. i. anguſtior via.

Viam facere eſt locum vbi non erat via aperire. viam munire eſt reficere/expurgare. Interdū lapidib⁹ ſternere: qđ proprie ſternere viā dicimus. Cic. Ideo ne appius ille ſecus viā muniuit: nō qua popul⁹ vteret᷑: ſed qua poſteri ſui latrocinarent᷑. Hoc etiā verbo ꝑ tranſlationem vtimur de corporeis ad incorporea. Quinti. Propterea ꝙ plurimi auctores q̄uis eodē tenderēt diuerſas tñ vias munierūt: et in ſuā quiſq̧ induxit ſequētes.

Viator qui viat: hoc ē iter facit. Amb. Eſt bon⁹ viator qui diſpendiū regreſſionis reliq̄ itineris cōpendioſa celeritate cōpenſat. Et viatores dicebant᷑ qui magiſtratib⁹ parebāt: eo ꝙ plerumq̧ euocabant᷑ ex agris hoies ad magiſtratus: et frequens eorū ab agris ad vrbē via erat. Col. in ꝑfa. Illis tēporibus proceres in agris morabant᷑: et cū ꝯſiliū publicū deſiderabat᷑ a villis arceſſebant᷑ in ſenatū: ex q̄ qui eos arceſſebāt viatores noiati ſunt.

Vio as. aui. atū. ſignificat iter facio. Vñ viator q̄ viat.

Viatorius a. um. qđ ad viā pertinet. Vñ viatoriū vas quo iter agentes ferendi potus gratia vtunt᷑. Plin. Vaſa viatoria ex taxo vinis in gallia mortifera fuiſſe (cōpertū eſt.

Viaticum dicit᷑ quicq̄đ iter agendi cauſa neceſſariū eſt ſiue cibus ſit: ſiue pecunia ad victū expendēda grece εφοδιον dr. Plau. in cap. Sequere me viaticū vt dem a trapezita tibi. Aliqñ capit᷑ pro facultate ſeu apparatu. Q. Claud. in annalibus. Simul forma factis eloquētia dignitate acrimonia cōfidentia pariter ꝑcellebāt: vt facile intelligeret᷑ magnū viaticū. i. magna facultas: magnus apparatus. Hui⁹ diminutiuū eſt viaticulū. Apul. lib. vij. de aſi. Viaticulū mihi corraſi.

Viaticor ar᷑. viaticū paro. Plau. in Mene. Viaticati (hercle eſtiue ſumus.

Vibex icis. pe. ꝓ. ſignū ṽberis in humano corpore remanēs ꝙ vi fiat. Plin. lib. xxx. Verberū vulnera atq̧ vibices pellib⁹ ouiū recētib⁹ impoſit⁹ oblitterant᷑. Perſius. Si puteal mlta cautus vibice flagellas.

Vibij populi trans rhenū quos voluntarios agrippa in citeriorē ripam tranſtulit.

Vibro as. moueo: et q̄ſi vi agito. Virg. Sibila lambebant linguis vibrantib⁹ ora. Per trāſlationē vibrare ſignificat vocē in cantando criſpare.

Vibraſſe ſeu vibriſſi ſunt pili in naribus hominū ꝙ his euulſis caput vipretur.

Vicem ⁊ in abltō vice ſolum in ſingulari. In plurali hꝫ oēs caſus. Dicte ſunt vices vt quidam aiūt aut ꝙ veteres ꝓ pugnis vſurpabāt: q̄m ꝑ viciſſitudinē pugnet᷑. Plau. vices ei⁹ memorat ⁊ cicatrices denudat

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Item pro penis ꝛ incõmodis ꝙ vi fiant. Hora. lib. j. Car. Viceſq; ſupbe Te maneãt ipſum. Qm̃ v̾o ꝑ viciſſitudinẽ pugnari ſolet: factũ eſt vt vices ꝓ alternatione capiamus. Interdũ ꝓ periculo. Virg. Nec tela nec vllas vitauiſſe vices danaũ. Quãdoq; ꝓ loco. Hora. Vtar vice cotis acutũ Reddere que ferrũ valet exors ipſa ſecandi.

Viciſſim aduerbiũ: ſignificat ꝑ vices ſiue alternatim: vt Viciſſim incumbũt oneri: id eſt mõ vnꝰ/mõ aliꝰ incũbit oneri. Vir. Nos tñ hec q̃cũq; mõ tibi noſtra viciſſim Dicemꝰ. Qđ v̾nacula lingua dicimus: La volta nr̃a. Qñq; ſignificat ſcđo loco ſiue ecõtrario. Cic. in Lel. Sed ego admiratiõe quadã v̾tutis eiꝰ ille viciſſim opiniõe fortaſſe nõnulla quã de moribꝰ meis habebat/me dilexit. Plau. in Cur. pro etiam ſiue (vt ita dicã) reſpõdenter poſuit. Sed cũ adhuc naſo odos ẽ obſecutꝰ meo: da viciſſim meo gutturi gaudiũ. Silr Cice. Apio pul. Hoc ego meo facto delector. Nihil eñ potuit fieri amãtiꝰ: ꝯſidera nũc viciſſim tuũ.

Viciſſatim: ꝑ vices. Plau. in pe. Ad argumentũ nunc viciſſatim volo remigrare.

Viciſſitudo: alternatio. Cice. Luceio. Nihil eſt aptius ad delectationẽ lectoris q̃ temporũ varietas/fortune viciſſitudines. Itẽ ſignificat reſponſionem: qđ vulgo dicit̃ Contracambiũ. Ambro. Et ꝓ hoc ope quaſi viciſſitudinẽ a deo poſtulans adiecit. Tu aũt dñe ne elonges ꝛc̃. Dicit̃ etiã Viciſſitas. Actius. Viciſſitatemq; imputandi tradit.

Vicarius a. um. quod vicem alicuius gerit. Quin. Vicariã ei operã impendi. Cic. Vicaria ſolutio reꝝ creditarũ: id eſt vicem reddens.

Vicia: genus grani: a vinciẽdo dicta/ꝙ capreolos habeat vt vitis quibꝰ ſurſũ vorſũ ſerpit. Etẽm ſcapũ lupini aliũ ve calamũ ad quẽ hereat id ſolet vincire. Vel dicit̃ a greco: qđ illi βικιον neutro genere. Plin. lib. xviij. Naſcunt̃ i vicia cochlee minute erodentes eã.

Viciarius a. um. qđ ad viciã pertinet: vt Cribꝝ viciariũ apud Col. li. ix. Idem li. xij. ſubſtantiuũ poſuit cũ ait. Hoc eodẽ tpe ſtercoris ps in prata egerẽda ps oleis inſpergẽda: tũ etiã viciaria diligenter facienda.

Vicus: ps vrbis eſt: q̄ ex multiplicatis domibus fit: ꝛ ex pluribꝰ vicis vrbs cõſtat. Diuidit̃ eñ vrbs in vicos/quaſi i mẽbra minora. In oppido vicꝰ: a via vt inquit Var. ꝙ dextera ꝑte vie edificia in vrbe fiunt vici ꝯnexis ꝛ coherẽtibꝰ edificijs: vñ Rome vicus cypriꝰ/vicus aphricꝰ/vicꝰ ſceleratꝰ noīati. Vicus q̄ exitũ nõ habet/angiportꝰ dicit̃. Et hic vicꝰ vrbanus appellat̃. Eſt etiam vicꝰ paganꝰ: ſi plures ſimul ville q̄ pagi dicunt̃: hoc eſt/plures ruſticane domꝰ ꝯiũcte ſint/et aliq̄ ſpacio remote ab vrbe: dũmodo non ſint clauſe menibꝰ: q2 tũc caſtella vocarent̃. Huiꝰ dimi. eſt viculus: ꝛ accipit̃ ꝓ pagis ꝛ ruſticanis domibus. Hiero. in Pentateu. Ceperũt viculos/ꝛ poſſederũt habitatores.

Vicani pe. ꝓ. dicunt̃ qui vicos habitant.

Vicinꝰ/q̄ eũdẽ colit locũ: et q̄ ꝓpe domũ noſtrã habitat.

Vicinitas: vicinoꝝ ꝓpinquitas: ꝛ aliqñ vicinoꝝ multitudo: vt Laudãda eſt vel potius amãda vicinitas.

Vicinia: locꝰ vicinꝰ/ſeu ipſa vicinitas. Aug. lib. x. de ci. dei. Id animaduerſũ eſt ab eis q̄ aderãt: q̃uis i mortis vicinia curioſiſſime attẽtis/vtꝝ ne phs turbaret̃. Amb. Splen cũ iecore habet viciniã fructuoſã.

Viciniũ: idẽ qđ vicinia. Hiero. Veni ad vicinia terre ſãcte. Augꝰ lib. xviij. de ciuit̃. dei. Hoc autẽ diluuiũ nequaq̃ ad egyptũ/neq; ad eius vicinia ꝑuenit.

Vicatim aduerbiũ: ſignificat per varios vicos. Pliniꝰ. Meſopotamia tota aſſyrioꝝ fuit vicatim diſperſa/preter Babylona et ninũ.

Victima pe. cor. q̄ poſt victoriã dextra victrice immolabat̃. Ouiđ. Victima q̄ dextra cecidit victrice vocat̃. Vel dicta eſt ꝙ vincta ad aras ducebat̃.

Victimarius: qui victimas emebat vt venderet. Plin. Vñ victimarij: negociatores vili mãcipio.

Victito as. pe. corre. nõ eſt frequẽtatiuũ. Nõ eñ ſignificat frequẽter viuo/ſed veſcor: ꝛ q̃ſi victu vtor: vt ſarmate lacte victitãt. Fit a victo as. frequẽtatiuo.

Victus tus. a viuo ſignificat genꝰ vite etiã q̃tũ ad mores. Vlp. de ver. ſig. Victus v̾bo ꝯtinent̃ q̄ eſui potui cultuiq; corꝑis queq; ad viuendũ hoi ſunt neceſſaria. A quo cõuictus: ſimul victus: cũ plures ſimul viuũt. Victus a. um. participiũ a vinco is: vt Põpeiꝰ victꝰ eſt a ceſare. Cuiꝰ cõtrariũ eſt Inuictꝰ ꝓ forti: qui vinci nõ põt. Aliqñ dicit̃ inops voti: Nã quõ victores dicimꝰ voti cõpotes: q̄ quicq̄d volũt faciũt: ſic victos voti impotes: qui nõ pñt facere qđ volũt. Vir. Veteres migrate coloni Nũc victi triſtes.

Victualia dicunt̃ ea q̄ ad victũ ꝑtinent. Amb. de apibꝰ. Cernas oẽs certare de munere/alias iuigilare q̄rendo victualia: alias ſollicitã caſtr̃ adhibere cuſtodiã.

Victurus: ꝛ a viuo ꝛ a vinco ꝑticipiũ eſt. Sal. Pyrrhꝰ ne rex an. M. Curius ꝓlio victurus eſſet. Cice. Nemo eſt tã ſenex q̄ ſe annũ nõ putet victurum.

Victor: qui vincit. Eſt ꝛ ꝓprium nomen.

Victorioſus: vincere aſſuetus.

Victoriatus: genus nũmi argẽtei: ꝙ victorie nota ſignatus eſſet. Qui lege Clodia percuſſus eſt.

Victricus pe. cor. eſt vir matris ex alio viro natis q̄ priuigni vocant̃. Nã victricus ꝛ priuignus inter ſe opponũt̃: vt inq̄t Modeſtꝰ. Sue. Victrico v̾o martio philippo cõſulari multũ diſſuadente.

Video es. vidi viſũ: qđ et video is dicit̃: ꝑtinet ad oculos. Virg. Queq; ipſe miſerrima vidi: ꝛ quoꝝ pars magna fui. Qñq; adijcit̃: Video ocul' meis. Virgil. Aut q̄bꝰ hec ocul' aſpic̃ iſta lege: ſic etiã greci. Vñ illud Abrae: και αναβλεψασ αβρααμ τοισ οφθαλμοισ αυτουσ ειδεν και ιδου κριοσ εισ κατεσχομενοσ των κερατων εν φυτω σαβεκ και επορευθη αβρααμ και ελαβε τον κριον. Trãſfert̃ etiã ad animũ. Ouiđ. Video meliora ꝓboq; Deteriora ſequor. Vñ ꝓphete appellabant̃ videntes: q2 videbãt eũ quẽ ceteri nõ videbãt. Reuela (inquit Dauid) oculos meos: ꝛ ꝯſiderabo mirabilia de lege tua. Vtimur quoq; hoc v̾bo etiã in ceteris ſenſibꝰ/cũ eos ad cognoſcendũ intendimꝰ: neq; eñ dicimus: Audi q̃rutilet: aut olfac q̃niteat: aut guſta q̃ ſplẽdeat: aut palpa q̃fulgeat. Videri eñ dicunt̃ hec oia. Dicimus aũt nõ ſolũ/vide q̃luceat: qđ ſoli ocul' ſentire pñt: ſed etiã vide q̄d ſonet: vide qđ oleat: vide q̄d ſapiat: vide q̃duꝝ ſit. Ideoq; generalis experientia ſenſuũ cõcupiſcentia oculoꝝ vocat̃: q2 videndi officium in quo primatũ oculi tenẽt: etiam ceteris ſenſibus ſibi de ſimilitudine vſurpãt: cũ aliquid cognitionit explorãt/inquit Augꝰ lib. x. Cõ. Vñ dicimus hoc v̾bũ trãſferri ad animũ: ac qñq; poni ꝓ cauere/curare/ꝓuidere/cõſiderare. Ter. Vide quo me inducas: id eſt animaduerte ꝛ cõſidera. Plau. Tu domi videbis. i. parabis. Dicimꝰ etiã: Vide tibi. i. ꝓuide. Ter. in Phormi. Recte mihi vidiſſem: ꝛ ſenis eſſem vltus iracundiã. Huius verbi cõpoſita ſunt: Circũuideo: vnde et Circũuiſo. Plau. in Am. Sed angues oculis omnes circũuiſere. Euideo: clare et expſſe video: a quo euidens/euidenter: que in frequẽtiori vſu ſunt. Preuideo/anteuideo. Prouideo/ꝑuideo: ꝑfecte video. Hiero. Peruides igit̃ ꝙ nõ ſolũ in eſu/ſed ꝛ in ſepulturis/ꝛ in cõnubijs/ꝛ in omi cõuerſatione vnaqueq; gens ſuo ritu victitet. Tranſuideo: aliq̄d ꝑ corpus perſpicuum video. Inuideo. A Video fit viſo: a quo fit Viſito frequentatiuũ. Eſt ꝛ Videor depo. vt Tu mihi videris vir probus.

Vide quid agas ꝓuerbiale quod ſolet dici his qui magna aggrediuntur.

Vidiſti multũ:hoc eſt/fuiſti multũ cautus.

Viderit Epicurus.i.videat:hoc eſt:huiꝰ rei illi cura ſit:
vel huius opinionis ratioẽ reddat/nõ ego. Sic acci
pienda ſunt: Tu videris: vos videritis. Illi viderint:
modus loquendi minatorius.

Videlicet aduerbiũ confirmãdi:quaſi videre licet. Te/
ren.i Adel. Videlicet hoc audiuit:hoc eſt:certe hoc
audiuit. Sal. Vos de patricidis quid ſtatuatis cun/
ctamini. Videlicet cętera vita illoꝝ huic ſceleri ſtat:
verum parcite dignitati lentuli.

Vidua dicta eſt q̃ſi valde idua:ab iduũ die q̃ menſẽ di/
uidit:hoc eſt a viro diuiſa. Hinc Viduare:diuidere.

Viduo as.diuiſo ſeu priuo. Hiero.ↄtra Ioui. Põt eñ
accidere vt anus pᷓmo marito i extrema ſenectute vi
duet. Viduꝰ:priuatꝰ/diuiſus. Hora.lib. Car. Voce
dũ terret viduꝰ pharetra Riſit apollo. Ci.li.ij. Tuſ.
Sic me ipſe viduꝰ peſtes excipio anxias.i.priuatus.

Viduertas:apud Catonẽ calamitas dicit.

Vieo es.eui.etũ.pe.indifferẽte. Hor.in Epo. Quis ſu
dor vietis/et q̃ malus vndiq; mẽbris Creſcit odor.
Eſt autẽ viere:ligare/inflectere:qꝛ vietis ꝟgis ligare
poſſumꝰ qðlibet. Vñ vietꝰ/moll/lãguidꝰ/flexibilis/ſi
ne vi. Var.de oporothecis. Ne cũ hũorẽ amiſerint:
ꝑtinaci vento mala vieta fiãt.i.flexa ⁊ obliqua facta.
Plau.i Mene. Viden tu illi oculos viere vt viridis
exorit color:id eſt in obliquũ flectere. Vñ Vietos ro
taꝝ cantus/⁊ ligna cõtorta dicimus.

Vietores:qui vaſa vinaria religãt ſtipantq;.

Vigeo es.gui.viuo/ſiue potens aut in vigore ſum. La
ctan.li.vij. Quid de deo nõ facile eſt comprehende/
re:quõ vigeat ſine corꝑe. Cice.lib.j.Tuſc. Multaq;
ſęcula poſtea ſic viguit pythagoreoꝝ nomen:vt nul/
li alij docti viderentur.

Vigor:firmitas/robur.

Vigeſimus a.um.fica viginti:vt Vigeſimus annus eſt
ex quo litteris operã dedi.

Vigeſima ę.tributũ ſeu exactio:ſicut decima Vigeſima/
riũ auꝝ a Liuio dicit qð ex vigeſimis exigebat.

Vigilię nocturnę ſunt/excubię diurnę pariter ⁊ noctur/
nę. Hiero.in Ser.ad fratres. Hęc ⁊ hmõi tãta ac ta/
lia ideo ſancti illi cecinerunt/⁊ ſcripta reliquerunt: vt
nos eoꝝ poſteri paribꝰ excitaremur exemplis/ad cele
brãdas etiã noctibꝰ ſalutis nrę excubias. Sciẽdũ vi/
gilias militares in q̃terna horarũ ſpacia diuidi:ita vt
prima/ſecũda/tertia ⁊ quarta vigilia dicatur. Cęſar.
Vbi ꝑ exploratores cęſar certior factus eſt:tres iam
partes copiarũ heluecios id flumẽ traduxiſſe:quartã
q; fere partẽ citra flumẽ Ararim relictã eſſe:de tertia
vigilia cũ legionibꝰ tribus ex caſtris ꝓfectꝰ ad eã par
tẽ ꝑuenit quę nõdũ flumẽ trãſierat. Interdũ Vigilię
dicunt ipſi cuſtodes q̃ vigilãt. Sal. Et ab incẽdio in/
telligebat vrbẽ vigilijs munitã. Interdũ vocant ꝓfe
ſti dies/ꝙ vigilare ante diẽ feſtũ mos eſt in ſacrificijs
faciendis/⁊ ſacris hymnis cantãdis.

Vigil dicit qui nõ eſt torpẽs/quales ſũt dormiẽtes:ſed
qui in vigore ſuo eſt. A q̃ ꝑuigil:q̃ aſſidue vigilat:⁊ q̃
diligẽs ⁊ induſtriꝰ eſt. Et Vigil:nocturnꝰ cuſtos:q̃ et
excubitor dicit:a quo ꝑfectus vigilũ vocatus eſt.

Vigilo as.nõ dormio:ꝑ tranſlationẽ diligenter audio.
Iuue. Sed vigilat ↄſul. Itẽ Vigilare:eſt ſtudiũ et di
ligẽtiã adhibere: vñ inuigilare:eſt alicui rei incũbere.
Euigilare:exꝑgiſci/⁊ ad aliq̃d agendũ intentum eſſe.
Peruigilare:ad finẽ vigilare Aduigilare:iuxta vigi/
lare/ſollicitare/cogitare ve. Terẽ.in An. Nã ſatꝫ cre
do ſi aduigilaueris ex vnis mihi geminas ↄficies nu
ptias. Hinc Vigilãtia:q̃ plerũq; ꝓ diligẽtia ponitur.
Idẽ in Adel. Vigilantiã tuã mihi narras.

Villa:domꝰ extra vrbẽ/caſa villatica ⁊ ſuburbia:quę ha
bitãdi cauſa conſtituta eſt. Domus ꝓprie in vrbe eſt.
Pli. Modꝰ hic ꝓbat/vt neq; fundus villa/neq; villa
fundũ grat. Cice.lib.j.de ora. Quin tu igit facis idẽ
qð faceres ſi in aliquã domũ plenã ornamentoꝝ vel
in villã veniſſes hec penorum lingua Magar appel/
lat:vnde Villę Magalia appellantur. Dicta villa a
vehendo/quaſi vehilla:ꝙ in eã fructus conuehebant
ex agris. Cuiꝰ diminutiuũ eſt Villula.

Villicus pe.cor.ꝓprie villę gubernator:vel qui ꝑeſt pa/
go/⁊ totiꝰ rei ruſticę curę:vñ a villa villicꝰ nomen ac/
cipit. Var.lib.j.de re ruſt. Villicus agri colẽdi cauſa
conſtitutus atq; appellatus a villa:ꝙ ab eo in eã con
uehuntur fructus ⁊ vehunt cũ veneunt:a quo ruſtici
etiam nũc quoq; viã vehã appellãt ꝓpter vecturas:⁊
vellam non villam quo vehunt et vnde vehunt. Oe/
conomus autẽ tam pecunię q̃ frugum/et omniũ quę
dominus poſſidet diſpenſator eſt. Ponit tamẽ quã/
doq; Villicus ꝓ ruſtico agri cultore. Horat. Villice
ſiluaꝝ ⁊ mihi me reddentis agelli. Col.lib.xij. Villicꝰ
ſemꝑ caueat ne improuidus ab oꝑe vincat. Res eſt
agreſtis inſidioſiſſima cunctanti.

Villico as.⁊ Villicor depo.ſignificat ruſticor. Põpo
Ego rus eo:vt aliq̃t diebꝰ villicer. Terẽ.in Ecy. Hic
villicor ante vrbẽ. Aliq̃n Villicari eſt villę ꝑeſſe. Põ
po. Lõge ab vrbe villicare quo herꝰ rarẽter venit:nõ
villicari ſed dominari mea eſt ſentẽtia. Hinc Villica
tio:ipſa ruſtica negociatio/vel villę diſpenſatio:vt in
euangelio. Redde rationẽ villicationis tuę.

Villaticꝰ a.um.qð ad villã ꝑtinet. Vñ Villatica paſtio
dicit alimẽtũ qð ꝑtinet ad aĩalia muta q̃ ruri nutriũt
vtputa pecudes/aues/piſces. Sic dr villaticꝰ canis:q̃
in villa tenetur.

Villanus:qui in villa habitat. Vnde et Semiuillanus
ſemiruſticus.

Villarꝫ ⁊ hoc re.ſicut villaticꝰ. Pli.li.x. Villaribꝰ gallinis
⁊ religio ineſt:inhorreſcũt edito ouo/excutiũtq; ſeſe.

Vile adiectiuũ:qð q̃dã a villa deducũt vna littera abie/
cta:ꝙ oĩa i villa viliora ſint q̃ i vrbe.i.minori p̃cio vẽ
dant. Vile eñ ꝓprie dicit qð paꝝ valet. Cuiꝰ ↄtrariũ
eſt caꝝ. Ponit interdũ ꝓ abũdãti:qꝛ omne qð pluri/
mũ abũdat vile eſt.i.ꝑuo p̃cio vendit. Vir.li.j. Ge/
or. Si ꝟo viciamq; ſeres vilẽq; faſelum

Vileo es.vilis ſum.a quo Vileſco:vilis fio. Augꝰ. Ipẽ
eſt deus qui per vniuerſam creaturã quotidiana mi/
racula facit:quę hoibꝰ nõ facilitate ſed aſſiduitate vi/
luerunt.i.vilia facta fuerunt.

Vilito as.penult.cor.vile facio. Turpil. Et querar tua
vitia que te vilitant.

Villus:pilus. Mar. Calfaciũt villi pallia noſtra mei.

Villũ diminutiuũ a vinũ/ſicut vllus ab vnus.

Vimen:omne ꝟgultũ molle ⁊ ad ligãdũ aptũ/q̃ſi vinci
men. Col. Nec refert cuius generis vimen ſeras dũ
ſit lẽtiſſimũ. Pli. Et alię arbores ꝟgas ſeq̃ces ad iũ/
cturas lentitię:alię ꝑtenues viminibꝰ texẽdis ſpecta/
bili ſubtilitate. Fiũt aũt vimina ex populoꝝ ꝟgis vl/
mi/⁊ ſanguineoꝝ fruticũ/⁊ betulę et vitis et corylí in
tortę/⁊ ſalicis:q̃ p̃ncipatũ obtinet. Hinc Vimineus
a.um.qð eſt ex vimine: vt Vaſa viminea.

Viminale:quod eſt ad ligandũ aptum/ſeu quod perti/
net ad vimina. Plini. Hęc eſt viminalis cultura. Vi
minalis collis dictus eſt Romę:ꝙ ibi viminũ ſilua fu
it:vl a Ioue vimineo/ꝙ ibi arę ſint:a qua ⁊ Vimina/
lis via:quę ad viminalẽ collẽ ducebat. Eadẽ. Numẽ/
tana a Numentano agro.

Vinco is.vici/victũ:ſuꝑo:ꝑ trãſlationẽ ponit ꝓ exp̃mo/
et quaſi difficultatẽ rei dicẽdo ſupero. Virg. Nec ſũ
animi dubius ꝟbis ea vincere magnum q̃ ſit. Itẽ ꝓ
animi cõpos fio. Idẽ lib.iij. Geor. Illi victor Ego ⁊
tyrio cõſpectus in oſtro. Cõpoſita huiꝰ ꝟbi ſunt Cõ/
uinco/deuinco/euinco et prouinco. Deriuata ſunt:
Victor/victrix/victoria/victorioſus et victima. Vin
cibilis:qui vinci poteſt. Col. libro.iiij. Grauem terra

vix vlla cultura vincibilem.

Vincio cis.xi.ctū.cū n.ante c.ſignificat ligo: quaſi vim iniĳcio. Virg. Purpureoq₃ alte ſuras vincire cothurno. Hui⁹ compoſita ſunt Deuincio: valde vincio. Cice. Maxima mecū familiaritate deuict⁹. Reuincio. Gel. Videbamus Androclū ꝛ Leonē loro tenui reuinctū vrbe tota circū tabernas ire.

Vincula/ꝛ ꝑ ſyncopē vincla: dicunť ligamia. Col'.li.iiĳ. Salix humida loca deſiderat: geniſta etiā ſicca: vtreq₃ tamen circa vineā ſerunť: cū palmitib⁹ idonea prębent vincula. Et ꝑ tranſlationē dicit̄ carcer in quo noxĳ vincti ſeruantur.

Vinctus: ligat⁹/ꝛ aliqñ captiu⁹ dicit̄. Vñ etiā qñq₃ pro ſeruo ſumit̄. Seneca. Qui vnus erat e vinctis cęſar̄ mox libertate donatus eſt.

Vindex ꝓprię vltor iniurię: et q̇ alteri⁹ cauſā ſuſcipit vindicandā: vt quos nūc ꝓcuratores vocam⁹. Et vindex q̇ ſe ex ſeruili ꝯditiōe i libertatē vīdicat: a vindicio ſeruo ex vrbe Setia: q̇ qm̄ cōiurationē de reducēdo tarquinio detexit/liberat⁹ eſt: vt inq̇t Liu.lib.j. Hinc et vindicię dicunť ſentētię quę in libertatē aſſerūt.

Vindico as.pe.cor.proprie vlciſcor: vñ vindicta. Ambro. Nō vltionē quęrebat eouſq₃: vt dicēti ſibi Saruię filio/ꝙ vindicare in eū vellet/nō ꝑmiſit. Et vindicare eſt ab iniuria cōtumelia ve aut damno defendere/liberare. Ci. Et eſt ſenect⁹ natura loquacior: ne ab oīmibus eā vitĳs videar vindicare. Li.lib.iĳ. A cui⁹ crudelitate voſmetipſos armis vindicaſtis. Itē ꝓtrahere ꝛ in libertatē aſſerere: vñ vindicta: vga qua ſerui libertate a ꝑtore donabant̄.

Vindicta: vltio: aliqñ libertas/ſiue vga q̄ ſerui libertate donabant̄: Nā faciēdi liberi tres ꝑtes ſūt. Vna vt cenſu liber fiat. Cenſebant̄ em̄ antiquit⁹ ſoli ciues romani. Si q̇s em̄ cōſentiente vel iubente dn̄o nomen detuliſſet in cenſū: ciuis roman⁹ fiebat: ꝛ ſeruitut̄ vinculo ſoluebat̄. Altera ꝑs adipiſcēdę libertatis q̄ vindicia vocabat̄: ſcȝ vgula quā ꝑtor manumittēdi ſerui capiti imponēs: eūdē ſeruū in libertatē vindicabat dicēs quedā vba ſolēnia: atq₃ ideo illa vgula vindicta vocabat̄. Tertia ꝑs faciēdi liberi eſt: ſi q̇s ſupma volūtate i teſtamēti ſerie ſeruū liberū ſcripſerit.

Vindelicia: ꝓuincia Europę: ſicut a Prole.lib.iĳ.ſcribit̄. Eſt aūt inter Rhetiā quā habet ab occaſu/ꝛ Noricū ab oriente. Eā lyc⁹ amnis diſterminat a Rhetia. Enos fluui⁹ diuidit a Norico. A ſeptētrione Danubio terminat̄. A meridie alpib⁹ ſupra Italiā extēſis. Ei⁹ ciuitas inſignis fuit Auguſta videlica: vidalicos vicit Druſus: in cui⁹ laudē cecinit Hora. Videre rheti bella ſub alpib⁹ druſū gerentē vindelici.

Vinea: loc⁹ vitibus cōſitus a vite multa. Vinearū tria ſūt genera. Iugata humi ꝓiecta ꝛ arbuſtina. Eſt etiā vinea inſtrumētū bellicū ex lignis cōpactū latū pedibus octo/altū ſeptē/longū ſexdecim/tectū duplici ligno: cratibuſq₃ cōtexit̄: latera q̄q₃ vimine ſepiunt̄: ne ſaxoꝝ ac teloꝝ impetu ꝑfringant̄. Extrinſecus aūt ne crement̄: crudis ac recentib⁹ corĳs integunt̄. Cū plures fuerint/iungunt̄ ordine: ſub quib⁹ oppugnantes tuti⁹ ad muros ſubruendos pugnāt.

Vinearius a.um. quod eſt vineę: vel quod ad vineā ꝑtinet. Colu.lib.vj. Validā vitē in ramos deducere cēſeo: ꝛ traducibus diſpergere atq₃ durare: certoſq₃ vinearios colles ꝑcipitare.

Vineaticus a.um. qꝺ ad vineā ꝑtinet: vt falces vineaticę. Var. Sic alia quoq₃ nōnulla genera ſpēs habent plures/vt falces: Nam dicunť vineaticę op⁹ eſſe ſex. Col'.lib.v.ait: Vnū atq₃ alteꝝ repħēdiſſe q̇ppe ſeminib⁹ vineaticis nimiū me ꝓfūdos cēſuiſſe fieri.

Vinealis et hoc le. qꝺ ē aptū ad vineā. Col'.li.iiĳ. Sed ne nūc ꝑ infinitas terreni ſpēs euagemur: nō intēpeſtiue cōmemorabim⁹ Iulĳ grecini conſcptā velut formulā: ad quā poſita eſt imitatio terrę vinealis.

Vinum a vi deducit̄ ꝙ vim inferat menti. Et in pluralī habet vina ꝛ vinis. Ouidi⁹. Et ven⁹ in vinis: ignis in igne fuit. Mar. Reſinata bibis: vina falerna fugis. Quattuor ꝑcipui ſunt vini ſapores: dulce/acutū/lene ꝛ auſterū. Prim⁹ Noe vinū iuenit: ſicut ſacrę teſtant̄ litterę. At gētiles docēt bacchū vini repertorē fuiſſe. Prim⁹ vo Italis ſaturn⁹ dedit e creta in latiū aduect⁹. Vinū tortiuū dicit̄ qꝺ nouiſſime expſſū eſt: ꝓpū anteq₃ calcent̄ vuę ſpōte defluens. Diminutiuū a vinū eſt Villū: qꝺ etiā vinellū dicit̄ vel vinum απο του οινου. In Ouidio legā in venis.

Vinoſus: q̇ ad vinū affect⁹ eſt. Pli. ait idcirco vinoſos dici homies/ꝙ ſoli animaliū nō ſitiētes bibūt. Vinoſus ſucc⁹ (vt idē auctor eſt) ꝓprie eſt moro pyro myrto. Idē inter malapunica genera vinoſa quędam appellat/q̄ aluū ſiſtūt et ſtomachū.

Vinetū: loc⁹ vbi multitudo vitis ꝯſita ē: hoc ē: vbi mlťę vites vl' mlťę vineę ſūt. Col'.lib.iiĳ. Cui vineta facere cordi ē faciat vitiariū: ex q̇ poſſit agrū vineis veſtire.

Vinitor pe.cor. ruſtic⁹ vineaꝝ cultor. Col'.lib.j. Separādi ſunt aratores a vinitorib⁹. Virg.li.ĳ. Geor. Iā canit extremos effet⁹ vinitor antes.

Vinarius: vini vēditor. Vñ Lāprid. ſcribit Alexandrū romanū impatorē cōſtituiſſe corpa vinarioꝝ ꝛ caligarioꝝ/ꝛ oino oīm artiū. Et apud Plau. i Aſi. ſarmōtio vinarĳ exerambi. Sue. de Claudio. Cū de lanĳs aut vinarĳs ageret̄/exclamauit in curia.

Vinari⁹ a.um. qꝺ ad vinū ꝑtiet: vt taberna vinaria/vas vinariū: i q̇b⁹ aut vēdit̄ aut tenet̄ vinū. Hiero. in Ioſue. Tulerūt ſibi cibaria/ſaccos veteres/et vtres vinarios.

Vinacea: ſūt grana vuę iā preſſę. Col'.lib.ix. Vinacea q₃uis tolerabiliter paſcāt: dari nō debēt/niſi quib⁹ tꝑib⁹ anni auis fetū non edit. Aug⁹. Vina recōdet in apotheca: vinacea vo pecorib⁹ ꝓiecit. Eſt et vinaceus a.um. Pli. Legim⁹ quendā grano vinaceo ſuffocatū: hoc eſt acino vuę.

Vinalia tā ſecūde q₃ quarte decli. ꝓ die feſto: q̇ veteres nouū vinū Ioui libabāt mēſe aprili.

Vindemia: quaſi vinidemia: a vino demēdo. Vir.li.ĳ. Ge. Nō eadē arborib⁹ pēdet vindemia nr̄is. Sūt q̇ diſtinguāt inter vindemiā ꝛ vindemias: ꝙ vindemia ſit toti⁹ orbis generalit̄/ vindemię ſingulariū partiū: vt plus ſignificet ſingulare q₃ plurale. Sicut plus eſt cū dicim⁹: ꝑ terrā pluit/q₃ ꝑ terras. Tūc em̄ oīe elementū ſignificam⁹. Trāſfert̄ qñq₃ vindemia ad alia. Pli. Prima mell' vindemia melior. Col'.li.x. Mox vere trāſacto ſequit̄ mellis vindemia.

Vindemio as. a quo Vindemiator: cui⁹ de ſyllaba corripit̄ metri cauſa. Hora. in Ser. Vindemiator et inuictus cui ſępe viator. Ouiꝺ. vo detraxit a: vt de ſyllabā ꝓduceret. Ait em̄ in Faſt. At nō effugiet vindemitor hoc quoq₃ cauſā. Sic Col'.li.v. Vindemiatorib⁹ q̄ȝ hę ſemitę ꝛ iugū pedamētaq₃ ſarriētib⁹ opportunā laxitatē ꝑbēt: ꝑ quē vel fruct⁹ vel ſtatumina portent̄. Eſt aūt vindemiator q̇ vindemiat. Et Vindemiator ſidus: qꝺ tertio nonas Martĳ apparet.

Vindemialis ꝛ hoc le. quod ad vindemiā ꝑtinet. Aug⁹ lib.ix. Confeſ. Et opportune iā pauciſſimi dies ſupererāt ad vindemiales ferias: ꝛ ſtatui tolerare illos/vt ſolēniter abſcederē. Idē ſubſtātiuū ꝓtulit. Renūciaui pactis vindemialib⁹: vt ſcholaſticiſuis mediolanēſes venditorē vboꝝ aliū ꝓuiderent.

Vindemiatorius a.um. qꝺ ad vindemiā pertinet. Var. Nihilo magis torcula vaſa vindemiatoria/aut ſerias olearias ac trapetas.

Vinulus pe.cor. molliter ſe gerens/ꝛ minime viriliter: qꝺ facit illecebroſus. Plaut⁹. Cōpellādo/blanditer oſculādo oratione vinula venuſta.

Viniolus. q̇ molliter ſe gerit ꝛ effeminate.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Violo as.pe.cor.corrūpo/polluo/et q̄ſi vim infero:qđ
ꝓprie de v̄gine dicit. Aug⁹li.iiij.Cō.Violat ipa ſocie
tas q̄ cū deo eſſe nobis debet:cū eadē natura cui⁹ille
auctor ē/libidinis pueꝛſitate polluit. Hinc inuiolat⁹
(intemeratus.

Violētus:qui vim facit

Violabilis:qui aptus eſt vt violet. Et inuiolabilis:qui
nō facile violari poteſt.

Viola:q̄ſi minime violata/ꝑ antiphraſim:vel ꝙ nō vio
lāda:vel ab olēdi vi/vł per diminutionē a greco ιoν.
Violarū tria ſunt genera. Nā eſt viola purpurea:q̄
nomē grecū tenet:ꝛ appellat ιoν αρθοσ:qđ eſt vi/
ola flos. Unde ꝛ veſtis ianthina hāc eandem quidā
a colore baccę Uacinū dixerūt:vt inq̄t Apul. Scđa
eſt lactea. Tertia eſt coloris palliduli.

Violaria loca:vbi naſcunt violę. Virgil.lib.iiij.Geor.
Jrriguū bibant violaria fontem.

Violace⁹a.um.idē qđ purpure⁹:q̄ i violę colorē tendit.
Cor. Nepos. De iuuene violacea purpura vige/
(bat.

Violari⁹rij.dicit violacei coloris infector.

Violaris et hoc re:quod eſt coloris violę. Pla. Flam/
mare violari veſte.

Vipera pe.cor.ſerpentis genus/ꝙ vi periat. Nihil em̄
attinet ad huius dictionis etimologiā pario:naꝫ de/
beret tūc dici vipara/non aūt vipera. De vipera v̄o
Nicrādus ita ſcribit:appellans ipſam echidnā:q̄ ta/
men dicit etiā Echis:vulgo dicunt maraſſū. Uñ ait
Nicander: θολερω κυνοδοντι θουρασ οιδαξ
εμφυσ α καρην α πεκοψεν ομευνου οιδε πα
τροσ λωβην μετεκι αφον αντικα τυτθοι γινο
μενοι εχικεσ επειδια μεροσ αραιην γαστε/
ρανα βρωσ αντοσ αμητορεσ εξε γενοντο.
Nā coꝛroſis lateribus exeūt pulli cū matr̄ interitu.
Ambro.lib. Hexa. Vipera nequiſſimū gen⁹beſtię:ꝛ
ſuꝑ oīa que ſerpētini ſunt generis aſtutior:vbi coe/
undi cupiditatē aſſumpſerit: murenę maritimę notā
ſibi requirit copulā/vel nouam ꝑparat:ꝓgreſſaq̄ʒ ad
litus ſibilo teſtificata pręſentiā ſui ad coniugalē am/
plexū illaꝫ euocat. Murena autem inuitata nō deeſt
venenatę ſerpenti. Expetitos vſus ſuę impertit cōiū/
ctionis. Atq̄ʒ vbi aductare vipera cōparē ſenſerit/ve
nenū euomit reuerentiā marito deferens. Hiero.v̄o
ad pręſidiū ſic ſcribit. Viperę ꝑ os coitū faciunt:ma/
ſculi mortē cōtemnūt:ſed fęmina i ipſo coitu ſiue ma
gna dulcedie exagitata/ſiue futuri ꝑſciēs periculi:dū
abſorbet ſemē/caput maſculi excidit:ꝛ ſic eū occidit.
Sed cū ꝯcęperit:viſcera illi⁹ab ipſis quos cōcęperit
comedunt:et ſic matrē occidūt. A Vipera fit viperi/
nus a.um. Pli. Et vipina carne fiūt theriachi paſtilli

Vipiones ſunt minores grues ſicut pipiones minores
columbi. Pli.li.ix. Jn balearib⁹inſulis ait in honore
mēſaꝝ eſſe vipiones. Sic em̄ vocāt minorē gruē.

Vir a vi dicit/ꝙ vi/hoc eſt potētia pręſtet. Et modo re/
ſpectu ętatis dicit vir. Pli. Quod non modo in pue
ro ſiue adoleſcente/ſed etiam in viro admiratione di
gnū videret. Modo reſpectu ſexus:vt Eſt ne vir an
mulier? Uñ Semiuiri dicūt eunuchi/et molles atq̄ʒ
effęminati. Modo reſpectu cōiugij:vt/Uni⁹ vxoris
vir. Nec ſolū de hoibus/ſed etiā de brutis. Virgil.
Vir greg̃ ipſe caper. Modo reſpectu fortitudinis.
Vix em̄ hoiem ꝑſenti excellētiq̄ʒ aio nūcupam⁹. Cur
ti⁹. Exurgite inq̄t aliq̄n ſi viri eſtis/atq̄ʒ arma capeſſi
te. A Vir fiūt ſemiuir/duūuir/triūuir/q̄nq̄ʒuir/ſeptē/
uir/decēuir/cētūuir/leuir. Virpotēs/virilluſtr̄/virde
uot⁹/virmagnific⁹/virſpectabil:q̄ oīa ꝺm Priſ. ideo
cōpoſita accipiunt:q: ſub vno accētu ꝓnūciant.

Virago penul.prod.mulier fortis quę viro ſimilis ſit/ꝛ
virilia opera faciat.

Virilis et hoc le.penul.produ.quod eſt viri:vt Op⁹ vi
rile. Aliquando dicit fortis/magnanimus. A q̄ Vi/
rilitas/ꝛ aduerbiū Viriliter.

Virbius:vir bis dictus. Quo nomine dictus eſt hyp/
polytus theſei et hippolitę amazonis filius. Vide in
dictione Hyppolytus.

Viripotēs cū accētu in antepe.dicit Virgo q̄ annos pu
bertatis exceſſit:ꝛ q̄ iā virū ſuſtinere poteſt.

Viro as.fortifico:a quo Euiro:de quo ſupra.

Viritim aduerbiū:ſignificat per ſingulos viros. Cato.
Prędaq̄ʒ capta eſt viritim diuiſa. Dicit etiaꝫ de vno
viritim. Horat.in epiſtolis. Quod legeret tereretq̄ʒ
viritim publicus vſus. Curtius. Si quis viritim di/
micare vellet prouocauit.

Viritanius ager:q̄ viritim populo diuidebat.

Viroſa mł'ier dicit:q̄ viri appetēs ē:ſicut mł'ieroſus vir
mulier̄ appetēs. Et viroſi loci a Catone dicunt:q̄ coi
tū viri affectāt. Et ſic hꝫ p̄mā cor. Lucil. Vetulā atq̄ʒ
viroſā vxorē cedā poti⁹ q̄ʒ caſtrē egomet me. At viro
ſus a.um.a vir⁹ fit:ꝛ hꝫ p̄mā ꝓ.ſignificatq̄ʒ qđ ē mali
odoris:ꝛ q̄nq̄ʒ qđ ē mali ſaporis. Vir. Viroſaq̄ʒ pon
tus caſtores. Cōſtat em̄ caſtoreū fędi ꝛ execrādi odo/
ris eſſe:adeo vt ꝑgnātes odore ei⁹ eijciāt fetū. Var.
Rancidā carnē appoſuit nobis ꝛ viroſam.i.mali ſa/
poris. Pōt etiā dici Viroſus ꝓ forti a viribus.

Virgo:a viridiori.i.validiori ętate appellata ē:vñ ꝛ ma
tres ſępe v̄gines dicunt. Vir.de paſiphae:q̄ triū li/
beroꝝ mat erat. Ah v̄go infelix q̄ te demētia cępit?
Nūc v̄o v̄gogeneris cō.ꝛ tā marē q̄ʒ fęminā ſignifi
cat rei venereę expertē:ſicut mulier a mollicie dicit q̄
ampli⁹ v̄go nō eſt. Cice. Obiurgātib⁹ ꝙ ſexagenari⁹
popiliā v̄ginē duxiſſet. Cras mulier erit inq̄t Alpia.
Or ſi ego me v̄ginē emere putarē cū eſſet mulier:em
ptio nō valebit. Veteres etiā oīe incorruptū ꝛ inta
ctū v̄ginē dixerūt. Ci. Phia caſta/verecūda/incorru/
pta v̄go. Et Aug⁹ſaliuā v̄ginē dixit/q̄ nōdū cibo po
tuq̄ʒ corrupta fuit:dicit em̄ q̄nta ſit orādi dr̄ñtia inter
vacuū ventrē ꝛ refertū:int rubentē faciē ꝛ ora pallē/
tia:inter ſaliuā v̄ginē/ꝛ labia crapulis diſſoluta.

Virguncula diminutiuum:accipit pro parua puella/et
pro parua v̄ga.

Virgineus a.um.quod eſt aut fuit v̄ginis.

Virginalis et hoc le.quo eſt dignū v̄gine:q̄ʒuis et ꝓ v̄/
gineo q̄nq̄ʒ accipiat:quale ē illud. Deus qui v̄ginalē
aulā beatę Marię in q̄ habitares eligere dignat⁹es.

Virtus:a viro dicta eſt:ꝛ ꝓprie fortitudinē ſignificat/ꝙ
viri maxime fortitudo ſit:ſiue ꝙ vir fortis dicit. Vir/
gil. Tūc pudor incēdit vires et cōſcia v̄tus. Lactan.
lib.de opi. Vir noiatus/ꝙ in eo maior vis eſt q̄ʒ in fę
mina. Et hinc Virtus nomē accępit/vñ cū virū dici/
mus:non tā ſexū ſignificam⁹ q̄ʒ robuſtū ꝛ fortē. Viri
em̄ ꝓpria virilitas eſt ꝛ robur. Et tūc diffinit v̄tus/ꝙ
ſit perferendoꝝ maloꝝ fortis atq̄ʒ inuicta patientia.
Qm̄ autē fortitudo ceter̄ v̄tutib⁹ excellit:factū eſt vt
recte animi affectiones v̄tutes appellent. Sic quic/
quid vitio cōtrariū eſt/v̄tus dicit:q̄ ſic diffiniri ſolet.
Virtus eſt affectio animi conſtās conueniensq̄ʒ:lau/
dabiles efficiēs eos in quibus eſt et ipſa ꝑ ſe ſponte/
ſeparata etiā vtilitate laudabilis. Horat. Virtus eſt
vitiū fugere ꝛ ſapientia prima. Ariſto. Virtus eſt ha
bitus electiu⁹ in mediocritate conſiſtēs. Sene. Vir/
tus nō aliud q̄ʒ recta ratio eſt. Aug⁹lib.iiij.de ci.dei.
Virt⁹a veterib⁹diffinita eſt. Ars bñ recteq̄ʒ viuēdi.
Uñ ab eo ꝙ gręce αρετη dicit:v̄tus nomē artis lati
nos traduxiſſe putauerūt. Virtutē antiq̄ deā fecerūt
quā Aug⁹non eſſe deā/ſed donū dei aſſerit. Lucil.de
v̄tute. Virt⁹albini eſt preciū ꝑſoluere verū. Virt⁹eſt
hoi ſcire id qđ queq̄ʒ habeat res. Virt⁹ſcire hoi q̄dnā
vtile q̄d ſit honeſtū. Quę bona q̄ mala:itē qđ inutile/
turpe/inhoneſtū. Virt⁹quęrēdę finē rei ſcire modum
q̄ʒ: Virtus diuitijs preciuꝫ ꝑſoluere poſſe Hoſtē eſſe
atq̄ʒ inimicū hoim morūq̄ʒ maloꝝ. Contra defenſorē
hoim morūq̄ʒ bonoꝝ. Hos magnificare his bñ velle

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

his viuere amicꝭ. Cōmoda p̄terea patrię ſibi prima
putare. Deinde parētum tertia iam poſtremaqꝫ no/
ſtra. Aliqñ virtus dicit̃ vis illa qua res cuius eſt vir/
tus ꝑfecta reddit̃. Cice. li. v. de fi. At qui in ſenſibus
eſt ⁊ ſua cuiqꝫ virtꝰ. Aliqñ pro ope ⁊ auxilio Plau.
Deū virtute eūdē hoſpicio accipiā. Aliqñ ꝓ merito
Idē. Que iproba eſt merx p̄ciū ei ꝓ v̄tute vt veniat
Viriatus magnarū viriū. Lucil. Cōtra flagitiuꝫ neſcire
bello vinci a barbaro viriato ānibale. Et viriatꝰ Lu/
ſitanoꝝ ducis nomen: q̄ vir calliditatis acerrime fuit
quippe q̄ ex venatore latro: ex latrone ſubito dux atqꝫ
imꝑator factus romanos exercitꝰ cōtriuit. ſed tandē
ſuoꝝ fraude iterfectꝰ eſt. Hic viriatiuū bellū dictū ē.
Viridis ⁊ hoc viride a vigore dicit̃. vñ dicimꝰ virides
plātas q̄ nōdū aruerūt ⁊ in vigore ſuo ſunt. Et qm̄ in
his herbaceus color eſt: eū etiā colorē viridē dicimꝰ.
Vñ Virg. Iā ſenior: ſed tarda deo viridiſqꝫ ſenectꝰ.
Vireo es: viridis ſum. Virg. lib. vj. Quale ſolet ſyluis
brumali frigore viſcū frōde virere noua. Hinc vire/
ſco viridis fio. ⁊ ſic primā corripit. Sta. li. j. ſyl. Exuit
atqꝫ alios melior reuireſcit in annos. Hinc etiā Eui/
reſco: qđ eſt ſine viriditate fio. Var. Atqꝫ ex ſanguini
bus dolore euireſcat colos. Interdū vireſcere. i. ma/
iorū viriū fieri. Et ſic pri ꝓducit̃ verius in poematis
Hinc creſcunt animi vireſcit vulnere virus.
Virido as: viridem facio: a quo viridans qđ eſt viride.
Pli. Viridantiū ⁊ alia plura ſunt genera.
Viror ⁊ viriditas ſunt eiuſdē ſignificationis.
Viridariū locus in q̄ ſunt herbe ⁊ plāte virētes ⁊ ame/
nitate refertus. Sue. in Tibe. Militem p̄torianū ob
ſurreptū e viridario pauonē capite puniuit.
Viretū locus viriditate plenus: vel ipſe herbe virētes.
Col. li. xij. Ficus neqꝫ nimiū vireta neqꝫ nimiū matu/
ra legi debet ⁊ in eo loco expandi qui toto die ſolē ac/
cipit. hic vireta. i. viridia ⁊ male matura accipit. Hie
ro. in Geñ. Que in paſtu paludis vireta carpebant.
Viridia etiā dicunt̃ prata ſeu horti arboribꝰ cōſiti volu
ptatis cauſa comparati.
Viridicatꝰ a um. Cice. ad Q. fratrē. Equidē hoc qđ me
lius intelligo affirmo mirifica ſuauitate te villā habi/
turū piſcina ⁊ ſalictibꝰ additis paleſtra ⁊ ſylua viri/
(dicata.
Virga dicta eſt ꝙ vim gerat ligādo verberā/
do vel a q̄ noie ſunt tria diminutiua. ſ. virgella: virgu/
la: ⁊ virgūcula. Sed virgula etiā linea dicit̃. Et vir/
guncula puella.
Virgeus a um: qđ eſt factū ex virgis. Virg. li. j. Georg.
Virgea p̄terea celei viliſqꝫ ſuppellex. i. vaſa de vimine
Virgulata ſeu virgata veſtis vt Iul. pol. inq̄t:
(facta.
Dicebat̃ tunica i q̄ intexebāt̃ v̄ge purpureę: h̄ ē lineę
q̄s greci φαραφοσ. Sed eas veſtes grāmatici int̃/
pretant̃ purpureas ꝙ verge galloꝝ lingua dicat̃ pur
pura. Virg. li. viij. Virgatis lucent ſagulis.
Virgultū multitudo virgarū pullulantium.
Virgindemia collectio virgarū ob v̄bera: aut ad aliq̄d
vinciēdū. Var. in Aga. Quid triſtiorē video te eſſe?
an ideo qꝛ ſcapule metuūt virgindemiā.
Virgilius mātuanus poeta celeberrimꝰ Marone ma/
iaqꝫ natꝰ q̄ primū apud latinos inter poetas obtinet
locū. Sed ſunt ex recētioribꝰ q̄ vergiliū nō virgilium
ſcribi debere autument.
Virus indeclinabile et generis neutri qđ ⁊ virus viri
apud antiquos ſicut vulgus vulgi dicit̃. Lucr. Liq̄t
em̄ ſupra tetri p̄mordia viri. Et ꝓprie ſignificat aſpe/
ritatē odoris i hoie iā adulto. Quippe talis odor in
puero nō eſt: nec ante coitū mulieris. Pli. Prodeſt
⁊ ad virus alaruꝫ. Idē. Signū eſt vernis tēporibus
odoris virus. Aliqñ ſignificat aſꝑitatē ſaporis. Idē.
Aqua marina vetuſtate virus deponit. i. amaritudi/
nē illā et ſalſedinē. Idem. Virus mali medici. i. acor
⁊ amaritudo. Aliqñ aſperitatē coloris. Idem de ſan
guine purpure. Tum ſuꝑadditum decoquit̃ virus.
Aliqñ geniturā. i. humorē qui e genitalibꝰ fluit. Idē
Virus verrinū a ſcropha a coitu exceptum prius q̄
terrā attingat grauitati auriū ꝓdeſt. Aliqñ virtutem
naturalē. Lucre. li. ij. Cōcoctoſqꝫ ſuo ꝯtractus ꝑdere
viro. Pli. de magnete. Sola hac materia virus ab
eo lapide accipit retinetqꝫ lōgo tꝑe aliud appendēs
ferrū. Aliqñ virorē ſeu herbas virētes. Sta. li. j. ſyl.
Atqꝫ omne benigne virus odoriferis arabum qđ cre
ſcit in aruis. Plerūqꝫ virus ꝓ veneno ponit̃. Virg.
Ille malū virus ſerpētibus addidit atris. Hinc viro
ſus a um: de quo ſupra.
Virulentus qui eſt plenus veneno. Gel. Vt ſerpētium
virulentorum domitores ſint.
Vis huiꝰ vis actō vim. Plr vis actō vis vctō vis. Sa
luſt. li. iij. hiſt. Male iā aſſuetū ad oēs vis cōtrouer/
ſiarū. Ponit̃ autem vis ꝓ virtute. Sal. Sed oīs nr̄a
vis in anio ⁊ corꝑe ſita eſt. Aliqñ ꝓ poſſibilitate: ſeu
fortitudine. Virg. Non ea vis aio nec tāta ſuꝑbia vi
ctis. Aliqñ ꝓ violētia. Idē. Fit via vi rapiunt. Hinc
violo as. Aliqñ ꝓ multitudine ac copia. Liuiꝰ. Ma/
gna vis ex ſicilia aduecta. Sal. Secūda tēpeſtate ex
ponto vis piſciū erupit. Aliqñ pro celeri impetu.
Viſcus viſci ⁊ viſcū glutinū qđ ad aucupiū ꝑtinet. Ns
viſco ꝓpter eiꝰ tenacitatē aues captant̃. Hor. in ſer.
Sūmus ego ⁊ ꝓpe me viſcus turrinus. Aug. lib. de
verbis dn̄i. Amor rerū terrenarū viſcum eſt ſpiritua
liū ꝑnarū. Et viſcū antiq̄ dicebant eſſe rete. Hinc fit
Inuiſco as: qđ eſt viſco inficio: viſcoſus a um qđ eſt
tenax. Dicit̃ etiam viſcidum.
Viſcus viſceris caro nō tm̄ inteſtina: ſed quicq̄d ſub co/
rio eſt. i. caro q̄ eſt inter oſſa ⁊ cutē: vñ ⁊ viſceratio di
cit̃ cōuiuiū de carnibꝰ factū. Virg. Tergora diripiūt
coſtis ⁊ viſcera nudāt. Amb. Oſſa oīa tenui oꝑta ſūt
viſcere. Hic Euiſcero as: qđ ē viſcera extraho. Virg.
li. xj. Cōpreſſamqꝫ tenet pedibuſqꝫ euiſcerat vncis.
Viſcerari veteres dixerūt carnē populo diſtribuere et
viſceratio crude carnis diſtributio: q̄ fieri ſolebat vel
in ſolēni feſtiuitate: vel in funere alicuiꝰ excellētis ꝑſo
ne. Gel. Tū in albano viſceratio latinis data. Liuiꝰ
lib. viij. Et ꝑ ſe viſceratio data a M. Flauio in fune/
re matris Ser. Viſceratio ē caro a viſcere noie dicta
Viſceratim aduerbiū ſignificat ꝑ viſcera. Ennius. Diſſi
pat viſceratim mēbra.
Viſo is ad videndū eo. Cice. ad atticū. Cupio equidem
⁊ iampridē cupio Alexandriā reliquāqꝫ egyptū viſe/
re. i. ad videndū ire. Terē. in hecy. Non viſam vxorē
pamphili cū in ꝓximo ſit egra? Illud v̄o in an. Id vi
ſo tu ne an illi inſaniāt: exponit Do. ad videnduꝫ ve/
nio. Aliqñ ponit̃ ꝓ video tantū. Preſertim qñ iūgit̃
cū eo is: aut venio. Plau. in ru. Nūc huc aduenerꝭ
fanū venio viſere rē diuinā facturū ſe dixerat. Terē.
in hecy. Poſtqꝫ accerſiuit ſepius: egrā ſimulāt mulie
rē: nr̄a ilico it viſere: ad eā admiſit nemo. Et in phor.
Vultis ne eamꝰ viſere. In cōpoſitis etiā. Tereñ. in
and. Reuiſo q̄d agant. Redeo inq̄t Do. vt videā q̄d
agāt. Et in adel. Hera ego hinc ad hos prouiſam q̄
mox virginē accerſant: ꝓuiſo inq̄t duas res ſignificat
ꝓcedo ⁊ video. Plau. i Mene. Prouiſaꝫ quā mox
vir meꝰ redeat domū. Similr̄ qñ gr̄a cauſa ſtudio et
hmōi iungunt̃ gerūdiuo. Sal. Multi autē q̄ e caſtris
viſendi aut ſpoliādi gr̄a ꝓceſſerant volentes hoſtilia
cadauera amicū alij: pars hoſpitē: ps aūt cognatos
reꝑiebāt. Terē. in hecy. Ne mittas quidē viſendi cā
quēq̄. Virg. Vndiqꝫ viſendi ſtudio troiana iuuētus
Circūfuſa ruit. Ex quibꝰ dat̃ intelligi hoc v̄bū nō eſſe
deſideratiuū: ſicut multi putāt ſed magis excitatiuū.
Nam ſi viſendi ꝓ deſiderio vidēdi in iſtis ſumeret̃:
ſenſus eſſet ineptus: ex gr̄a cauſa ſtudio: q̄ cū ꝓ deſi/
derio capiant̃ ſuꝑflua forent. A viſo fiūt compoſita

circũuiſo. Inuiſo: ꝓuiſo: reuiſo.
Viſito tas: frequẽtatiuũ eſt a viſo: a quo fit viſitatio: q̄
ꝓprie ad officiũ pertinet. Plau. in cur. Ibi me inter/
rogat in epidauro lyconẽ trapeçitam ſi nouerim: di/
co me nouiſſe: q̄d lenonẽ capadocẽ: annuo viſitaſſe.
hic viſitaſſe ꝓ ſepe vidiſſe capit̃: ſicut in epi. Noſcito
hãc: nã videoꝛ: neſcio vbi me vidiſſe prius. Eſt ne ea:
an nõ eſt: quã animꝰ retur meꝰ. Dij boni viſitaui ante
hac: certe ea eſt.
Viſus viſus: ⁊ viſio ipſe vidẽdi actus: ſicut guſtus pro
actu guſtandi. Virg. Horrẽdũ viſu. Ponit̃ interdũ
ꝓ eo qđ videt̃. Idẽ li. iij. Rite ſecũdarẽt viſus. Viſio
nes etiã phãtaſie dicunt̃. Quintil. Quas phãtaſias
greci vocãt: nos ipſi viſiones appellamꝰ ꝑ quas ima/
gines rerũ ꝑſentiũ ita repꝑſentant̃ animo: vt eas cer/
nere oculis ac ꝑſentes habere videamur. Preterea
viſa ſomnia dicunt̃ ⁊ nocturna ſiue etiã diurna phan
taſmata: q̄ etiã vigilãtibꝰ apparẽt. Virg. Hoc viſum
nulli nõ ipſi effata ſorori eſt.
Viſum eſt faciendũ facere: modus dicẽdi: vt viſum eſt
facere: vt te admonerẽ: qđ eſt putaui te admonendũ.
Vita a viuo is: ⁊ modo animã ſignificat ſine qua nemo
viuit. Et hec triplex eſt. Seminalis q̄ ⁊ vegetatiua di
citur: ⁊ nobis cũ arboribꝰ cõis eſt. Senſualis. q̄ cum
pecoribꝰ. Intellectualis q̄ cũ ſolis angelis: mõ deno/
tat mores. Cice. lib. ij. ad herẽ. Deinde vita hois ex
anteactis ſpectabit̃. Mõ alimentũ ſeu victũ. Terẽ.
Eadẽ quippe hõ iã gradioꝛ cui opa vita erat. Modo
ſpacium viuẽdi. Aug. li. v. ꝯfeſ. Vita hec miſera eſt:
moꝛs incerta: ſi ſubito ſurrepat: quõ hic exibimꝰ Mõ
fortunã. Terẽ. Nã tua q̄dẽ hercle hec vita certe expe
tenda atq̄ optãda eſt. Variat̃ in plurali. Cice. Ser/
pit per omniũ vitas amicicia. A vita fit euitari: quo
vſus eſt Cice. in tuſc. Q.
Vita viuere ſm ſcripturas inquit Amb. admirabilẽ q̄n
dã illã vitã beatãq̄ ſignificat: ⁊ hũc viuẽdi vſum: ſpi/
rãdiq̄ munꝰ cũ beate vite gr̃a veluti cõiunctũ: ⁊ qua/
dã participatione ꝑmixtũ demonſtrare videt̃: hoc eſt
eñ vita viuere: beate vite actus habere in iſtius coꝛ/
poꝛis vita. Cõtra autẽ moꝛte moꝛi: q̄d aliud niſi cum
moꝛte coꝛpoꝛis defoꝛmitatẽ ſignificat moꝛiẽtis: Cu
ius ⁊ caro cõmuni viuẽdi munere defraudet̃: ⁊ aĩa vi
te eterne vſum habere nõ poſſit. Eſt ⁊ qui vita moꝛit̃:
vt q̄ viuit coꝛpoꝛe ſed actu moꝛit̃ ſuo: q̄les ſũt de qui
bus ꝓpheta ait. Deſcendãt in infernũ viuẽtes: et illa
de q̄ apl̃s dicit. Q̃ñ viuẽs moꝛtua eſt. Moꝛte viue/
re dicunt̃ martyres: q̄ vtiq̄ moꝛiunt̃ vt viuãt. Moꝛi
tur caro: ſed viuit gr̃a moꝛtuoꝝ.
Vitta ꝑ duplex tt. ſignificat ligamentũ capitis.
Vitalis ⁊ hoc vitale: qđ vitã pꝛeſtat. Vitalis ṽo ſubſtã
tiuũ pꝛopꝛiũ nomen eſt.
Vitellus a vita dictus eſt oui pars rubꝛa: ꝙ ex eo viuat
pullus. Ipm eñ aĩal ex albo liquoꝛe oui coꝛpoꝛatur
cibus eiꝰ in luteo: hoc eſt ĩ vitello. Hoꝛa. in ſer. Qua/
tenus ima petit voluens aliena vitellus. Mar. Can/
dida ſi croceos circũfluit vnda vitellus. Vitulus ṽo
bos nouus dicitur.
Vitis a vino dicta eſt: ꝙ ferat vinũ. Var. Et vitis eo ꝙ
inuitet̃ ad vuas ꝑcipiẽdas dicta pꝛimo videt̃. Erat ⁊
vitis geſtamen centurionis nõ carnificis: aut lictoꝛis
Honoꝛificentioꝛ eñ pena que a centurione q̄ que a
lictoꝛe eſſet illata. Iuue. Nodoſam poſt hec frange/
bãt ṽtice vitẽ. Si lẽtus pigra muniret caſtra dolabꝛa
Vitiariũ vitiũ ſeminariũ. Col. li. iiij. Vitiariũ neq̄ ieiu
na terra neq̄ vliginoſa faciẽdũ ẽ: ſuccoſa tñ ac medio
cri potius q̄ pingui: ⁊ paulo ſupꝛa. Cui vineta facere
coꝛdi eſt ꝑcipue caueat ne aliene potiꝰ cure q̄ ſue cre/
dere velit: neue mercet̃ viui radicẽ: ſed genus ſurculi
ꝓbatiſſimũ domi conſerat faciatq̄ vitiariũ ex q̄ poſ/
ſit agrum vineis veſtire. Et vitiarium locus in quo
quo ſunt vites ſicut pomariũ vbi ſunt poma. Varro
lib. j. de re ruſ. Ideo in vitiario pꝛimitus cũ exit vitis
tota reſecari ſolet: vt firmioꝛe ſarmẽto e terra exeat:
atq̄ in pariẽdis colibꝰ vires habeat maioꝛes.
Viticula diminutiuũ a vite. Virgi. in diris. Dulci nãq̄
tumet nondum viticula baccho.
Vitiſcere eſt vitẽ facere. Col. lib. iij. Reliquas gẽmas
que in terrã abſcondunt̃: exceptis quattuoꝛ imis fac
adradas ne in ſumma radice vitiſcat.
Vitigineus a um: qđ ex vite fit: vt vitigineũ ſimulachꝛũ
Vitiſatoꝛ pe. coꝛ. q̄ vites ſerit. Quo noĩe dictꝰ eſt ſatur/
nus. Virg. Viſitatoꝛ curuã ſeruãs ſub imagine falcẽ
Viticulus capꝛeolꝰ vitis. Pli. Frutex folio hedere mi/
nus: tñ longis viticulis.
Vitex ſalicis genus: ex quo vaſa viminea fiunt.
Vitilia dicũt̃ q̄cũq̄ ſic lẽta ſũt: vt cõmode flecti poſſint
a vinciẽdo dicta: vt vitex: vitis: vimina viticule Pli.
lib. xix. Cucurbita oĩmodo faſtigiat̃ vaginis maxime
vitilibus. Idẽ. Non multũ a ſalice vitiliũ vſu diſtat.
Vitula dea q̄ leticie ꝑeſſe putabat̃ a Ro. Et vitula vac/
ca viridioꝛis etatis. Virg. Ego hãc vitulã ne foꝛte re
cuſes Bis venit ad mulctrã. ⁊c̃. depono.
Vitulus a vitulãdo. i. laſciuiẽdo: qui nõ modo de bobꝰ
genitus ſed etiã ex alijs quadrupedibus maioꝛibus.
Pli. de elephãtis. Atq̄ ita ſalutato ſydere in ſyluas
reuertunt̃ vituloꝝ fatigatos pꝛe ſe ferentes. Vir. ad
equos tranſtulit. Iã vitulos hoꝛtare viãq̄ inſiſte do
mãdi. Quinetiã ex piſcibꝰ. Pli. de balenis. Irrũpũt
oꝛce in ſecreta ⁊ vitulos earũ ac fetus lacerãt moꝛſu
Vitulꝰ etiã nomẽ piſcis eſt: ſiue potiꝰ maris belua co
rio ⁊ pilis tecta. Que ⁊ phocas dr̃. Parit in terra pe
cudũ moꝛe: vituli aũt nomẽ accepit: ꝙ illi in ſõno mu
gitus ſit: nullũq̄ aĩal (teſte Pli.) grauioꝛe ꝑmit̃ ſõno
Vitiligo totius coꝛpoꝛis vitiũ eſt: nã vitiliginẽ faciũt di
uerſi coloꝛis macule ꝑ oĩa mẽbꝛa diſperſe. Dicta vi/
tiligo vl̃ a vitio vel a vitulo. ꝓpter eiꝰ mẽbꝛane cãdo
rẽ: qua naſcit̃ inuolutꝰ. Et hãc maculã greci alphon:
vñ nos albũ dicimus appellãt: vt inq̄t Feſtus allegãs
Lucil. Hec odioſa mihi vitiligo eſt: vñ dolet inquit.
Sed Cel. vitiliginẽ dicit eſſe herbã q̄ alphos dicit̃: q̄
alba cũ ⁊ alia quoq̄ ſit guttis diſperſa: q̄ melas a co/
loꝛe nigro dicit̃: vtraq̄ tñ ſerpit. Ob hanc igit̃ ſimili
tudinẽ vitiliginẽ magis dictã puto. Non eñ hec her
ba ſiue virgultũ: vt ait Feſtus a vitulo vl̃ a vitio: ſed
a vite nuncupat̃: cuius nature eſt vt ſine adminiculo
ſtare nõ poſſit. de moꝛbo ſic meminit. Apul. in magia
Cũ caro in humoꝛẽ craſſum ⁊ ſpumidũ inimico igni
colli q̄ facit ⁊ ſpũ in idẽ parto ex cãdoꝛe cõpꝛeſſi aeris
albida ⁊ humida tabes fluit. Tetra nãq̄ tabes ſi fo/
ras e poꝛis ꝓſpirauit maioꝛe dedecoꝛe q̄ noxa diffũ
dit̃ pectoꝛis ꝑmoꝛẽ cutẽ vitiligine inſignit ⁊ oibꝰ ma/
culatiõibus cõuariat. Pli. lib. xx. Ferũt eos q̄ quoti/
die edũt capparim paralyſi nõ piclitari: nec lienis do
loꝛibus: radix eiꝰ vitilagines albas tollit. Martianꝰ
lib. iij. lingue vitiliginẽ dedit ꝑ quãdã ſimilitudinẽ cũ
inquit. Scabꝛos dẽtes vitiliginẽq̄ linguarũ: quas in
ſola equidẽ ciuitate cõtraxerat.
Vitiligo as: pe. coꝛ. obſtrigilo/carpo/crimioꝛ/moꝛdeo.
vñ vitiligatoꝛes dicti ſunt obtrectatoꝛes ex vitijs: et
litigatoꝛibꝰ cõpoſita dictio. Pli. in pꝛolo. Scio ego
que ſcripta ſunt: hec ſi palam pꝛoferantur/multos fo
re qui vitiligent.
Vitulari veteres vſurparũt ꝓ voce letari. Et vitulãtes
dicũt̃ letãtes ⁊ vitulatio leticia: q̄ñ eã verã vitã pu/
tabãt q̄ in ſũma leticia ac trãquillitate degeret̃. Hine
viuere ſepenumero ponit̃ pꝛo letã vitã agere.
Vito as: caueo: cuius cõpoſita ſũt deuito: euito: ꝑfecte
vito. Lactã. Sic hominẽ penitẽtẽ cautũ ac diligentẽ
facit ad euitanda peccata in que ſemel fraude decide
rit: ⁊ habent penultimã coꝛreptã.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitabūdus idem qꝺ᷑ vitās. Sal. Marius vitabundus
claſſem hoſtiū ad oppidum ꝑuenit.
Vitium ꝓprie dicit̃ qꝺ᷑ virtuti opponit̃: a vito: ꝙ vitan
dū ſit ac fugiēdū. Sen. Si qd vitij cōmiſit. Aliqñ ꝺ᷑
error. Pli. Librū vitijs plenū. Aliqñ morbus: Quis
ab inuicē ſeparent̃: ꝙ morbus ſit habit⁹ quidā cōtra
naturā q̄ vſum rei facit deteriorem: vt febris: inſania.
Vitiū ꝟo ꝑpetuū corporis īpedimentū: vt cecitas/
claudicatio/vecordia. Et nō ſolū in hoīe/ſed ī alijs q̄z
reb⁹ dicit̃. Cice. peto. Si nihil eſt in parietib⁹ aut te/
cto vitij, cetera mihi ꝓbabunt̃. Pōt tñ q̄ morboſus
eſt etiā vitioſus dici: ſed nō ecōtrario. Equ⁹ mordax
⁊ calcitroſus vitioſus nō morboſus eſt. Claudus ꝟo
aliquo actu factus ⁊ morboſus ⁊ vitioſus dici pōt.
Vitio dare eſt culpare: vituꝑare. Terē. in And. Nunc
quā rem vitio dent queſo aīaduertite. Et paulo poſt
id iſti vituperāt factum.
Vitioſitas (vt Cice. li. iiij. tuſ. inquit) eſt habitus aut af/
fectio in tota vita inconſtans.
Vitioſi magiſtratus dicūtur vitio creati. vñ apud Li/
uiū legim⁹ expugnatū eſſe: vt vitioſus dictator ꝑ au/
gures fieret. Cice. in phil. vitioſum cōſulē appellat.
hoc eſt vitio creatū ex augurū diſciplina. Qñ em̄ co/
mitia Romę habebant̃ cā magiſtratuū creandoꝝ ſo/
lebāt augures de celo ſeruare: ſi aut fulmen vidiſſent
aut tonitrua audiuiſſent. Qua re ꝑ augures nūciata
illi magiſtratus vitio creati eſſe dicebant̃: ⁊ ita ſe ab/
dicare cogebantur.
Vitio as: corrūpo/deſtruo. Lactā. lib. vij. Aer vitiabit̃
ac corruptus ⁊ peſtilēs fiet. Plau. in prolo. Aul. Ei⁹
filiā lyconides vitiarat. Nam vitiatā virginē dicim⁹
cū pudiciciā amiſit: ⁊ vitiare ē fędare. Apul. Vtroq̄
oculo vitiat⁹. Hinc corꝑe vitiatos dicim⁹ q̄ ceci vel
manci/vel claudi nati/facti ve ſunt. Hinc vitiatio vio
latio: corruptio/vitioſitas ꝟo vitiū dicit̃.
Vitupero as: vitio aliquid do: q̄ſi vitiū paro. Terē. Id
iſti vituperāt factū. Hinc vituꝑatio: q̄ ſi cū verbo ve/
nio vel ſimilib⁹ iūgat̃: paſſiue accipit̃. Cice. Vt ꝓpt̃
cū in ſermonē hoīm: atq̄ in tātā vituꝑationē veniret
Vituperium idem qꝺ᷑ vituperatio. Cice. Vel etiā a vi/
tio dictum vituperium.
Vituperones qui ⁊ vituperatores.
Vitrū materia tranſlucida: q̄ ex arena ⁊ cinere fieri dicit̃
Viuo is xi ctū: quaſi vim ⁊ vigorem habeo: qꝺ᷑ licet ab/
ſolutū ſit: dicimus tñ qñq̄ viuo fęlicē vitā. Interdū
viuere eſt letā vitā agere. Huius verbi cōpoſita ſunt
cōuiuo: vnde ⁊ cōuiuiū: ꝑuiuo. qꝺ᷑ eſt vſq̄ ad finē viuo
Plau. in cap. Etiam ſi ꝑuiuo vſq̄ ad ſummā ętatē tñ
breue ſpaciū eſt: ꝑferundi q̄ minitas. Reuiuo. a q̄ re/
uiuiſco rurſus viuus fio. Suꝑuiuo. Hiero. in exoꝺ᷑.
Si vno die vel duob⁹ ſuꝑuixerit nō ſubiacebit pęne.
Hui⁹ ꝟbi frequētatiuū eſt victo as: a q̄ fit victito as.
Viuere in diem dicunt̃ qui quotidie parāt noua cibaria
nihil reſeruātes: nec recōdito vtunt̃: hodie appeten/
tes hoc: cras illud: quoꝝ varia eſt vita ⁊ victus. Cice.
li. v. tuſ. Nos in diē viuim⁹. Col. li. iiij. Nec ꝓuidēt
futuro tēpori: ſed q̄ſi plane in diē viuant ſic imperāt
vitibus ⁊ eas ita multis palmitib⁹ onerāt: vt poſteri
tati non conſulant.
Viuus a um: qꝺ᷑ vitā habet: quādoq̄ ponit̃ ꝓ naturali.
Virg. li. ij. Geor. Et viua ſua plantaria terra. Qñq̄
ꝓ eo qꝺ᷑ vim aliquā habet: vnde viuū lapidē dicim⁹
ignitū: ꝙ vim habeat emittēdi ignē. Qñq̄ ꝓ valido
ac vehemēti. Virg. Paulatim abolere ſicheū: Inci/
pit ⁊ tētat viuo ꝑuertere amore. Hinc ſemiuiuū: qꝺ᷑
mō ſignificat ſemimortuū: nō debile ac vigorꝭ exigui
Viuax validū: vigoroſum: diu viuēs: ⁊ qꝺ᷑ abſumi non
pōt. Hinc viuatior viuaciſſimus: viuacitas que eſt
vigor ac robur: ⁊ viuacia ę.
Viuidus a um: quaſi viuus. Prop. Quattuor artificis
viuida ſigna boues: q̄ſi ſpirantia atq̄ viuantia. Aliās
integrū. Plau. in ru. Nō vides me referre vuidū re/
te ſine ſquāmoſo pecu. Legit̃ ⁊ vuidum.
Viuariū locus in quo vel aues: vel piſces: vel fere conti
nent̃: que ad victū dūtaxat ꝑtinent. Pli. Oſtrearum
viuaria primus Sergius orata in Baiano inuenit.
Idem leporariū dicit̃ et roborariū. Proprie tñ piſci
ne vbi piſces cōtinent̃: ſicut apiaria loca in q̄b⁹ aluei
apū tenent̃: que melliſſona ⁊ mellaria noiant̃.
Viuiradix vitis que cū radice ſerit̃: quaſi viuā radicem
habēs: ad differentiā maleoli: ⁊ talearū. Pli. In ari/
do ſolo viuiradix quoq̄ fruſtra ſeritur. Col. Satio/
nis autē duo ſunt genera maleoli vel viuiradicis.
Viuerra animal paruū quidē ſed magni vigoris. Mu/
ſtella ruſtica dicit̃: vt ait Strabo aphrica importata
His vtunt̃ adoleſcentes ad extrahēdas de parietū
nidis auiculas. Gręce dicunt̃ γαλη. Ariſtoteles lib.
ix. de aīalib⁹. In ꝓdoſelena via interiacet: cui⁹ vltra
alterū latus gignit̃ gale: circa alterū gigni nō poteſt.
Pli. In ꝓdoſelena inſula viā muſtelle nō tranſeunt.
Et aliud muſtellarū ſylueſtriū gen⁹: q̄ lōge domeſticꝭ
maiores ſūt: a grecꝭ Ictides vocāt̃. Ariſto. Ictis ſyl
ueſtris muſtelle genus eſt magnitudine melitēſis ca/
telli: ſed pilo facie albedine partis inferioris ⁊ morū
aſtutia muſtelle ſimile eſt: manſueſcit maiorē īmodū
officit aluearibus. Genitale eius oſſeū eſt. Sed ſylue
ſtriū quoq̄ muſtellarū duo genera ſunt: alterū ſub vē
tre ruffeſcit: martē appellāt. Mar. Venator marte
ſuꝑbus adeſt. Alterū cādidius ⁊ viuerra vocat̃ Pli.
Magna ꝓpter venatū eorū viuerris grā eſt: imittūt̃
eas in ſpecus qui ſunt multiformes in terra. vñ ⁊ no/
men aīali. ſ. cunicul⁹. Vtrūq̄ genus greci γαλασ
αγριασ noſtri ſylueſtres muſtellas nuncupāt.
Vix aduerbiū ſignificat cum vi ac difficultate: ⁊ labore.
Virg. li. ij. Geor. Vix humiles apibus caſias roſq̄
miniſtrat. Terē. Vix retraxi filium ab amore ancille.
Aliqñ ad tēpus. Virg. Vix e cōſpectu ſicule telluris
in altū: Vela dabāt leti. i. ſtatim. Idē. Et quos ſido/
nia vix vrbe reuelli: id eſt nuper. Aliqñ ponit̃ ꝓ non.
Luc. Carcer vix carcere dign⁹. Ouiꝺ᷑. Vix Priamus
tanti totaq̄ Troia fuit.
Vixtandem ſignificat poſt multū tēporis. Cice. Appio
pul. Vix tandem legi litteras dignas Appio Virgi.
Vix tandē Ithaci magnis clamoribus actus Com/
poſito rupit vocem.

V Ante L

Vlcus eſt tecta ⁊ clauſa malignitas. Eſt enim ſanies cō
creta intra cutē latitās: q̄ vt ꝓpere abrupta cute erū/
pat emplaſtris ſuꝑne alligatis ſolet cōfoueri. Virg.
lib. iij. geor. Si quis ferro potuit reſcindere ſummū
Vlceris os: alit̃ vitiū viuitq̄ tegēdo. Vulnus vero
eſt hyans patenſq̄ aꝑtura corporis ictu facta: vlcera
capitis manātia ſunt: q̄ greci αχωρασ vocāt impe
ritū vulg⁹ termā. Quidā hoc nomen aſpirādū putāt
qm̄ a greco originem trahat. Illi em̄ ελκοσ helcos
Vlcero as: pe. cor. dilanio: ⁊ quaſi vlcus facio (dicūt.
Hinc exulcero vlcus dilanio. Col. lib. viij. Fere autē
ꝑ ęſtatē ſic muſcis aures canū exulcerāt̃ ſępe vt amit/
tāt ꝑ tranſlationē ſignificat exaſpero/exacerbo. Cice:
Ita mihi animū exulcerauit.
Vlciſcor eris: vltus vindico ⁊ iniuriā nō īpunitā relinq̄
Vlex frutex roris marini ſimilis aſꝑa aurū retinens.
Vligo pe. pro. terrę humor ex ea nunq̄ recedēs: vñ vli/
ginoſus ager qui ſemꝑ eſt humidus. Humidus qui
aliqñ ſiccat̃. Var. Solū oportet eſſe cruderatū ⁊ ꝓ/
cliuū: vt euerri facile poſſit ac fieri purū. Non em̄ ſo/
lum ea vligo lanam corrūpit ouiū: ſed etiā vngulas
ſcabras fieri cogit.
Vllus aliquis quaſi vnus aliquis: qꝺ᷑ nomē nunq̄ affir/

matiue ponit̃. Nec̨ eñ dicimus vllus hõ currit: ſi/
cut aliquis hõ currit: ſed ponit̃ vel negatiue vt nõ eſt
vllus qui currat: vel ĩterrogatiue: vt ẽ ne vllus q̇ cur/
rat: vel ſubiũctiue: vt ſi vll⁹ me vocauit: ſtatim veniã
Ab vllus ſit cõpoſitũ nullus.
Vlna cubitus ſeu brachiũ q̃tum vtriuſq̨ manus exten/
ſio. Vlna inquit Ser. in buc. ꝓprie eſt ſpatiũ inq̃tũ
vtrac̨ extendit̃ manus. Dicta vlna απο Τωρ ωλε/
ρωρ. i. brachijs. licet Sue. vnũ cubitũ velit eſſe tãtũ/
Vlpicũ pe. cor. greci appellauere genus allij (modo.
grãdi⁹ inter pulmẽtaria ruris auctores. Pli. ⁊ Col.
Quidã vlpicũ vocãt alliũ punicũ. Greci aũt αφροσ/
κοδορ appellãt: lõge maioris vis q̃ alliũ. Plau. in
pe. Tu autẽ plenior allij vlpici q̃ romani remiges.
Colu. Luna infra terrã ſit qñ allium vel vlpicũ ſeri/
mus vel in tabulatũ reponim⁹. Sic eñ nec̨ acerrimi
ſaporis exiſtere nec̨ mãdẽtiũ halit⁹ inodorare exiſti/
Vltra ꝑpoſitio eſt cũ actõ deſeruit ⁊ nõ niſi (mantur.
ſeparata inuenit̃. Cuius elegantiam oſtendit Sal. in
Iug. Mauric̨ vanũ genus: vt alij aphryce conten/
debãt antipodas vltra ęthiopiã cultu ꝑſarũ ⁊ iuſtos
⁊ egregios agere. Aduerbiũ eſt cũ ſine caſu ponit̃: vt
aſſidue lego nihil vltra faciẽs. Et tũc ex ſe facit vlte/
rior ⁊ vltimus. Fit autẽ vltra ab vls: quo veteres vte
bantur: ſicut circa a cis.
Vltra famã. i. opinionẽ ſignificat ꝑq̨multũ: ſicut intra
famã qḋ eſt huic contrariũ. Quintil. Hortenſij ſcri/
pta tñ intra famam ſunt.
Vltimus pe. cor. ab vltra idẽ eſt qḋ poſtremus. Aliqñ
etiã dr̃ prim⁹. Virg. li. viij. Tu ſanguinis vltim⁹ au/
ctor. Dict⁹ vltim⁹ ꝙ vltra oĩa ſit: ſiue ante reſpicias:
Vltro ab vltra fit ⁊ ſignificat vltra ſiue in/ (ſiue retro.
ſuꝑ. Virg. Et miſereſcim⁹ vltro. i. vltra id qḋ rogauit
ꝑſtitim⁹. Interdũ ſignificat ſine requiſitiõe: vt vltro
ad te veni. i. nõ req̇ſitus: ſed ſpõte veni. Interdũ pra/
ue ac ꝑuerſe: ſeu ꝯ̃ſa vice: aut prior. Terẽ. i adel. Ni/
ſi me i illo crediſti eſſe hoim nũero: q̇ ita ſibi putant
fieri iniuriã vltra ſi quamfacere ipſi expoſtulãt ⁊ vl/
tra accuſant.
Vltrocitroq̨ ſignificat id qḋ vulgo dr̃ / huc ⁊ illuc: ⁊ tam
in factis q̃ in dictis dr̃. Quintil. Iuuenis ſicut ſoler
vltrocitroq̨ cõmeare. Cice. Multiſq̨ ꝯ̃bis vltroci/
troq̨ habitis ille nobis ꝯſumpt⁹ eſt dies. Quidaʒ in
hac ſignificatione vtuntur ſurſum ⁊ deorſum. Terẽ.
Sex ego te totos Parmeno hos mẽſes quietũ red/
dã ne ſurſuʒ deorſum ve curſites. Tractũ ab athenis
cui⁹ port⁹ in imo: vrbs ꝟ̃o in editiore loco ſita eſt.
Vltroneus a um. idẽ qḋ ſpontaneus. Hiero. in Exod.
Ab hoie qui offert vltroneus accipietis eas.
Vlubre ciuitas in Italia. Hora. Eſt vlubris animus ſi.
te non deficit equus.
Vlula pe. cor. auis a fletu denomiata: hoc eſt απο Του
ολολιʒειρ qḋ eſt vlulare ⁊ flere. Virg. Certent et
Vlyſſes fuit filius laerte regis ithaces (cygnis vlule.
vñ ⁊ laerti⁹ cognoiat⁹ eſt ⁊ Ithacus ab ithaca inſula
in q̄ regnauit. Et Dulichius ab inſula dulichia: q̄ in il
lius regno habebat̃. Similr̃ ⁊ naritius a naritio. Et
eſt qñq̨ ſcḋe declinationis ſicut ⁊ achilles. Virgi. Et
terrã altricẽ ſeui execramur vlyſſi.
Vlyſbona ciuitas in hiſpania ab vlyſſe cõdita. Sunt tñ
q̇ precipiant et vlyxem et vlyxbonã ſcribi per x. ſed ta
les grecas litteras ignorant.

V Ante M

Vmbo media pars clypei eminẽtior: licet qñq̨ ꝓ toto
clypeo ponat̃. Liui⁹. Gallũ vmbone ictũ deturbat.
Sta. Iã clypeus clypeis vmbone repellit̃ vmbo Ci/
Vmbilicus pe. pro. dr̃ q̇cq̇d in aliq̄ re (uilibus bellis.
eſt mediũ. vñ de libro q̇ʒ vmbilicũ dici oſtẽdit. Catul.
Relata carthe regie. ix. libri noni vmbilici lora rubra
mẽbrane. et Pli. vmbilicũ italię circa lacũ reatinũ di
xit Suidas noſter. ομφαλητομια οτε Τορ ομ/
φαλορ Του βρεφουσ αιμαιαι απο Τεμρουσι
και αυΤαι Δε ομφαλητομοι λεγορΤαι και ομ
φαλιορ ο ομφαλοσΤησ ασπιΔοσ. Et in hac
ſignificatione accipit̃: q2 illuc tanq̨ ad centrũ librorꝝ
mẽbra cõueniũt. Itẽ vmbilic⁹ dicit̃ ligamentũ inteſti
norꝝ ꝙ mediã fere vẽtris planiciẽ obtinet: a cui⁹ ſimi/
tudine paru⁹ circul⁹ in terra deſcript⁹ ad cognoſcen/
dos vẽtos vmbilic⁹ dr̃. Pli. Per hui⁹ mediã lõgitu/
dinẽ duci ſarculo ſulcũ vel cinere lineã mediãq̨ circũ/
ſcribi circulo paruo q̇ vocat̃ vmbilicus. Itẽ parui ac
rotũdi politiq̨ lapilli eadẽ rõne vmbilici dicũt̃. Cice.
Tũc duo excellẽtiſſimi viri repuraſcere maxime vide
bant̃ cũ ex vrbe tanq̨ e vinculis ambulaſſent ⁊ ad ca/
ietã laurentũq̨ conchas et vmbilicos legere conſue/
uiſſent. Itẽ vmbilici ornamẽta ⁊ veluti clauiculi q̇daʒ
quib⁹ libri ornant̃ ⁊ gẽme ligant̃. Mar. Quid pro/
deſt mihi tã macer libellus: Nullo craſſior vt ſit vm
bilico. Pli. Et alios cõuenit nõ oportere ꝑforari q̊rꝝ
ſit abſoluta bonitas vmbilicis ſtatim ex auro capita
cõprehẽdẽtib⁹. Et poete frequẽtẽr vſi ſunt cũ exactũ
opus ſignificarẽt: vt ad vmbilicos ſe veniſſe dicerẽt.
Hora. in epo. Promiſſuʒ carmẽ iãbos ad vmbilicũ
adducere: qḋ exponit Porphirio ad vmbilicũ addu/
cere: ꝓ finire ⁊ cõſumare op⁹ poſuit. Hora. Quia in
fine libri ex ligno aut oſſe vmbilici ſolẽt poni. In quẽ
ſenſum ⁊ Mar. finẽ tertij clauſit. Ohe iã ſatis ohe li
belle: iã ꝑuenimus vſq̨ ad vmbilicũ. Tu ꝓcedere ad
huc et ire q̇ris. Hic vmbilicatũ dicim⁹ qḋ vmbilicos
habet: vel qḋ ad vmbilici ſimilitudinẽ factũ eſt Hui⁹
diminutiuũ eſt vmbilicul⁹: quo noĩe etiã dictũ eſt ge/
nus oſtrei marini: ꝙ i vmbiliculi modũ ſuauit̃ coeat.
Vmbilicatim ſignificat ꝑ vmbilicos.
Vmbra aer carẽs ſole: qḋ fit alicui⁹ corporis obiectu ꝑ̃/
ſertim nubiũ. Hiero. Vmbra fit ex lumine et corpore
Quidã απο Του ομβρου: qḋ eſt imber vmbram
appellatã exiſtimãt ꝙ oẽs vmbre humide ſint. Vm/
bre etiã dicunt̃ q̄s faciũt pictores: vt imagines q̄ pla
ne ſunt ſolide videant̃: qḋ dicũt adumbrare. Vmbre
etiã dicunt̃ inferorꝝ imagines Virg. Vmbrarum hic
loc⁹ ſomni noctiſq̨ ſopore. Corꝑa viua nefas ſtygia
Vmbella diminu. ab vmbra: ⁊ vm/ (vectare carina.
bella q̄ ponebat̃ in theatris ad arcendum ſolem.
Vmbraculũ locus in quo eſt vmbra. Var. li. j. de re ruſ.
Prope areã faciũda vmbracula quo ſecedant hoies
in ęſtu tpe meridiano. Et apud Eſaiã. Derelinq̇t filia
ſyon vt vmbraculũ in vinea: ⁊ ſicut tuguriũ in cucu/
Vmbro as: tegẽdo vmbrã facio. Cui⁹ cõpo/ (merario.
ſita magis ſunt in vſu: ſcilicet adumbro: inumbro: ob
umbro. Col. li. v. Duʒ incremẽto ſuo vites inumbrẽt
Et in euãge. Et virtus altiſſimi obũbrabit tibi. Aug.
Adumbrato myſterio helyas loquit̃. Aliqñ ponit̃
ꝓ defendo tractũ ab arboribus.
Vmbro nomen fluuij inſubrie nauigabilis q̇ ⁊ lamber a
Plinio dicitur.
Vmbratic⁹ a um: qḋ ẽ ex vmbra ſeu ad ſimilitudinẽ vm
bre. Aug. li. ij. cõ. Nõ ſaltẽ vt eſt q̇dã defectura ſpẽs
⁊ vmbratica vitijs fallẽtib⁹. Vmbratic⁹ hõ dict⁹ eſt a
Plau. trapezita q̇ in vmbra ſub tecto vitã agit ocio/
ſaʒ. Artes q̇ʒ ⁊ negocia vmbratica noiant̃ i q̇b⁹ ꝑ de
ſidiã in vmbra elangueſcimus.
Vmbratile penultima correpta qḋ vmbratum eſt: vt vi
ta vmbratilis: que vmbra atq̨ opaco marceſcit: ſeu
in vmbra et ocio domeſtico degitur. Studioſi vitam
vmbratilem colũt: quos libri docent in vmbra ⁊ ocio
vt inquit Cice. ꝓ Cor. Bal. Item pro Murena. Ce/
dat inquit ſtilus gladio: vmbra ſoli. Res etiam vm/
bratiles dicunt̃ que fiunt per inuolucra ⁊ inanitatem
qualis vmbra eſt.

Vmbria regio Italię: quã Pli. in ſexta regiõe collocat απο του ομβρου. hoc eſt ab imbre: ꝙ vmbri a grecis quaſi vmbrij dicantur: ⁊ omniũ italię populoꝝ antiquiſſimi inundatione terraꝝ imbribus ſupfuiſſe credanť. Uel dicta eſt vmbria ab vmbra: ꝙ ea regio propter altitudinẽ montiũ ⁊ vicinitatẽ apẽnini vmbroſa ſit. Luc. li. ij. Iuſqꝫ ſui pulſo iã perdidit vmbria thermo. Incipit vmbria ab apennino et vltra ac vſqꝫ ad ſinũ adriaticũ extendiť multis preclara vetuſtiſſimis oppidis. Sed in primis Sentino ⁊ fano fortunę. In ea etiã ſunt ſpoletũ: a quo nũc ea regio ducatus ſpoletanus diciť. Nurſia: Reate Ameria: Tiphernũ. Fulgineũ: Muceria: Aſſiſia: Tudertũ: Narnia: Trecenta vmbroꝝ oppida Tuſci debellaſſe repiunt.

V Ante N

Vna aduerbiũ acuitur in fine ad differentiã ablatiui nominis vnus ⁊ ſignificat ſimul. Aliqñ etiã in oratione poniť ꝓ gemiata: ⁊ habet q̃ſi eandẽ vim quã habꝫ tũ ⁊ cum. Cice. Una ⁊ id qđ facio ꝓbauit: vna ⁊ in hac cauſa ꝑfecto neminẽ ꝑponendũ mihi eſſe exiſtimabit

Vncus fuſtis ab imo latere incuruus ac ſeſe retorquẽs: quo inſtrumẽto puniebanť dãnati. Iuue. Impactus ſeianus duciť vnco. huius diminutiuũ eſt vncinus.

Vncus a um: incuruus: cuius cõpoſita ſunt aduncus ⁊ redũcus: q̃ duo Pli. li. x. cõplexus eſt dicẽs. Et acuta volucribus roſtra eadẽ rapto viuẽtibus adunca collecta: recta: herbas ructibus: limũqꝫ redunca vt ſuuz generi. Hinc fiũt adunco as: ⁊ inunco. Aug. in expo. pſ. Pars noſtri eius ſuperior: que ſupra partem inferiorem aduncatur.

Vncinatus vncinis armat⁹. Cice. Nec vť ale aſperis: ⁊ lenib⁹ armatis vncinatiſqꝫ cõpluſcul ꝯcreta eſſe dicat

Vncia dicta eſt ꝙ vna ſit ex duodecim partib⁹ aſſis: A quo ſemiuncia: due ſextule: tertia pars vncie. i. ſcrypuli octo: ſicilic⁹ ſcrypuli ſex: ſextula ſcrypuli q̃ttuor. Eſt etiã vncia mẽſurę genus exigue vñ ⁊ diminutiuũ vnciola. Iuuena. Unciolã ꝓculeius habet: ſed gillo deuncem: partes quiſqꝫ ſuas ad menſuram inguinis heret. Uñ q̃ncuncẽ vocamus vaſculũ quinqꝫ vnciaꝝ capax. Mar. Quincunces puto poſt decem pactas. De alijs aſſis partibns vide in dictione as.

Vnciariũ ab vncia deriuať: a quo ſemũciariũ. Liui. lib. vij. Semũciariũ tantũ ex vnciario factũ fenus ⁊ i pẽſiones equas triennij.

Vnda ꝓprie pars aque in ſe collecta ⁊ in vnã partẽ tendens: dicta ꝙ ſit vna ⁊ in ſe coacta. Aliqñ poniť pro aqua: vt pars ꝓ toto. Ouidius. Et terris miſcuit vndas. Huius diminutiuũ eſt vndula.

Vndoſum mare dicitur fluctuoſum.

Vndiſonus a um: pe. cor. qđ vndis ſtrepit: vñ mare vndiſonũ diciť ꝙ fluctuãdo ſonitũ reddat.

Vndiuomus a um: pe. cor. qđ vndas. i. aquas vomit. Unda eñ quãdoqꝫ ꝓ aqua ponitur.

Vndatim aduerbium ſignificat fluctuatim vel ad vndarum ſimilitudinem.

Vndo as: fluctuo: vndas facio: a quo fiũt cõpoſita abũdo: exundo: inundo: ⁊ redũdo: de quibus ſupra in dictione abũdo dictum eſt.

Vndabũdũ mare apud Gelliũ dr̃ abũde vndas faciẽs.

Vndulata veſtis que fit ex hyrcoꝝ ⁊ caprarũ pilis potius q̃ȝ lanis ꝙ ad vndarũ ſimilitudinẽ picta ſit. Nã ⁊ cymatilis veſtis a fluctu vt apud Plau. ⁊ Ouidiũ. Dicebanť ꝟo ⁊ vndones quidã cilicij forteqꝫ ab vndis q̃les mõ in his textis videmus q̃ tanq̃ȝ απο του συμβαλλειν συμβαλλωτα. Oẽs appellam⁹ ceu origine ab illo veſtiũ genere accepta: de q̃b⁹ Pli. ita ſcribit. Laue ⁊ pſe coacte veſtẽ faciunt. Erit ergo ſymballoton: q̃ſi συμβλητοα. hoc eſt coacti iplexu potius q̃ȝ textu cõditũ. De vndone. Hiero. quoqꝫ meminit. Uar. de vi. pa. A q̃buſdã diciť eſſe fortunę ꝟginis ab eo ꝙ duab⁹ vndulatis togis eſt opertum: ꝓinde vt reges nr̃i ⁊ vndulatas ꝑtextatas togas ſoliti ſint habere. Noni⁹. Uar. inq̃t vndulatũ noue ꝓ puro poſuit: ita ſit: vt vndulata veſtis aliud gen⁹ ſit fortaſſe q̃ȝ cymatilis a fluctu dicta.

Vnde aduerbiũ: q̃ſi de quo vno loco: vt vnde venis. Interdũ ſignificat a quo. Uirg. Genus vñ latinũ. Interdũ poniť ꝓ ad q̃d. Terẽ. in heau. Uñ petiť aurũ. vñ mihi lapidẽ: q̃rſum eſt op⁹ vñ ſagittas: Inq̃t Hora. Hic venuſte deeſt putas vel dicas mihi eſſe. Quint. Uñ hunc illi animũ: ⁊ alibi. Uñ tantũ viriũ ceco:

Vndeuis ⁊ vndelibet: ſignificãt ex vno quouis loco: ſic

Vndeuiginti vno dẽpto de viginti qđ eſt (vndecũqꝫ. decẽ ⁊ nouẽ: a quo vndeuigeſimus. Sic vndetrigita vndetrigeſimus: vndecẽteſimus: vndemilleſimus.

Vngo is xi ctũ: ⁊ vnguo is gui ctũ ſm̃ Priſcia. q̃ſi vnuz ago. Ungẽdo eñ copulať atqꝫ vniť caro: a quo fiunt compoſita inungo ⁊ perungo.

Vngentũ qđ ⁊ vnguentũ diciť nõ eſt illa tenax cõpoſitio q̃ chirurgi vtunť ad vulnera curãda: ſed cõmixtio diuerſoꝝ odorũ addito oleo aut balſamo ad vngẽda corpora deliciaꝝ ⁊ luxurie cã inuẽta. Uñ in canticis. Odor vnguẽtoꝝ tuoꝝ ſup oĩa aromata. Plau. Non poſſunt oẽs olere vnguẽta exotica Põpo. tñ Iuriſcõſul. ſcribit vnguẽta eſſe q̃ voluptatis ⁊ valitudinis cã cõparanť. Sed hęc magis medicamẽta dicunť. Ser. ait hoc nomen vnguentũ nõ recipe u. ſicut nec vngo vnguen vero u. habere.

Vnguẽ idẽ qđ vnguẽtũ: ⁊ accipiť ꝓ omni eo qđ ſuccum habet: ex q̃ aliq̃d vngui põt. Pli. Epiphoras bubulo ſeuo cũ oleo cocto allinũt. Ceruini cornu cinis ſcabricies eodẽ vnguĩe ſanat. Sũt q̃ dicãt vnguẽ ab vncto deduci: ⁊ eſſe vnctũ pingue in ſuis dorſo ſiue axungiã vel ſeuũ. Palla. Sumes tãtundẽ vnguinis: qđ vocamus axũgiã vel ſeuũ. Perſius. Fęniſece craſſo vitia(rũt vnguĩe pultes.

Vuguẽtarius q̃ vnguẽta ꝯficit ac vẽdit: q̃ a grecis myropola diciť. Hiero. i exo. Facies vnguentũ cõpoſitũ ope vnguẽtarij.

Vnctũ ſignificat illud pingue qđ in porci dorſo molli⁹ eſt. Col. lib. vij. Frigoris fomẽta adhibenť capite et ſpina tepẽti adipe vel vncto linunť. Perſius adiectiue poſuit: vncta vixiſſe patella ſemp.

Vnguis maſ. generis ab vnguo is: ꝙ politus ⁊ trãſlucidus ſit: ⁊ quaſi vnctus: ⁊ eſt ꝓprie eoꝝ aĩaliũ: q̃ digitos habẽt ſepatos vt ſũt hoĩes ſimię: aues. Pli. Ungues ſimię imbricati ſunt hoĩb⁹ lati: rapacib⁹ vnci ceteri recti: vt canib⁹ ꝑter eũ q̃ a crure pleriſqꝫ depẽdet Idẽ de aquila. Ungues quoqꝫ huic generi inuertũť.

Vnguis morbus eſt oculorum: quem gręci pterygium vocant. de quo ſupra.

Vngula ab vnguis denoĩatiuũ eſt/non diminutiuum: q̃ȝuis formã diminutiuã habeat: ⁊ dr̃ de his q̃ digitis carẽt. Pli. In quadrupedibus ſolidas habẽt vngulas: q̃ nõ ſunt cornigera. Idẽ. Oĩa digitos habẽt que pedes excepto elephãto. Huic eñ informes numero quidẽ quinqꝫ: ſed indiuiſi ac leniter diſcreti: vnguliſqꝫ nõ vnguibus ſimiles. Ouiđ. quoqꝫ idem fecit: dũ Io deſcripſit e bouis effigie in primã formã redeuntem: Ungulaqꝫ i quinos delapſa abſumiť vnguis. Oĩb⁹ vngulis ꝓuerbiale eſt qđ ſignificat oĩbus virib⁹: manuũqꝫ pedũqꝫ ⁊ conatu toti⁹ corporis vt etiã vngues qui ſunt in extremitate collocati intendanť: q̃s Pli. exiſtimat eſſe ſummas neruoꝝ clauſulas. Cice. lib. ij. tuſc. Toto corpore atqꝫ oĩbus vngulis: vt diciť contentioni vocis aſſeruiunt.

Vnguicula dimi. ẽ: ⁊ de his tm̃ dr̃ q̃ vngues hñt. Uñ a teneris vnguiculis dicimus: ꝓ eo qđ eſt ab ĩfãtia: ab ineũte ętate: a pueris ab incunabulis. Cice. Lẽtulo. Sed ꝑſta teipm̃ q̃ mihi a teneris vnguicul'es cognit⁹.

Vngulanos Cato vocauit: ꝗ magnos vngues habẽt ac ſcabros q̃ſi vngulis ſimiliores ꝙ̃ vnguibus.

Vngulum annulũ ſignificat: qđ ideo quidã appellatuꝫ putant: ꝙ ſicut in digito vnguis carne: ita in illo gemma vel ſignum aliquod auro clauditur.

Vngulata veſtis ab vngulis: hoc eſt annulis. Vngulũ em̃ oſcoꝝ lingua (vt ait Feſtus) priſcoꝝ vocabat: vel etiam dici poteſt ab vnguibus.

Vnus numeri principiũ eſt. Ouid. Vnus erat toto nature vultus i orbe: Quẽ dixere chaos. Aliqñ dicit ſolus. Plaut⁹. Vnus tũ domi erã ⁊ fores erãt clauſe. In qua ſignificatione qñq; gtõ iungit. Pli. Accipẽſer vnus oim ſquãmis ad os verſis cõtra aquã natãdo meat. Aliqñ accipit ꝓ primo. Virgi. Cadit ⁊ ripheus iuſtiſſimus vnus: Qui fuit in teucris. Sciẽdũ auctore Hiero. ad Damaſũ. ꝙ vnus eſt numeri: cum dicim⁹ vnus hõ: vnus equus. Ubi autẽ alius vel tertius nõ põt iungi: vnus ſi dicat: non numeri: ſed vniuerſitatis eſt nomẽ: vt ſi dicam⁹ vnũ ſolem: hic vnus ita dicit: vt alius vel terti⁹ addi non poſſit. Vnus eſt em̃ ſol multo magis de⁹ cũ vnus dicit nõ numeri: ſed vniuerſitatis vocabulo nuncupat. i. qui ꝓpterea vn⁹ dicitur: ꝙ alius nõ ſit.

Vnus ⁊ alter ſignificat duos: ſicut alter ⁊ terti⁹ Tacit⁹ Sed ⁊ alter ⁊ terti⁹ dies ꝯtatione coeternũ abſumit

Vnicus ſingularis vt phenix eſt vnica auis. hinc fit aduerbiũ vnice ſingulariter: vt dilexi te vnice.

Vnuſquiſpiã: aliquiſunus/ vnuſquiſq; dictio vniuerſalis. Vnuſqlibet ⁊ vnuſquis idẽ ſignificãt qđ quilibet omni loco/ex omni parte/ex omni regione.

Vnanimis ⁊ vnanimus vtroq; mõ dicit ꝓ eo ꝗ vni⁹ animi ẽ: ⁊ vni⁹ ſentẽtie cũ altero: vñ ⁊ vnanimẽ ꝯſenſum dicimus cũ amicoꝝ ꝯcordia eſt: hinc vnanimitas.

Vnicaulis herba ꝗ vnũ caulẽ habꝫ: nec i ramos ſpargit

Vnicolor penultima correpta vnius coloris.

Vnicornis generis maſculini ſiue Vnicorni⁹ ⁊ vnicorniũ declinari põt ꝓ aĩali qđ vnicũ in fronte cornu longũ gerit: qđ ad ſaxa limat: ⁊ cũ ipſo pforat elephantẽ Grece monoceros dicit. Hoc aĩal vt Albertus inq̃t eſt moderate quantitatis: buxei coloris: ⁊ fiſſe in duo vngule pedis: in deſertis habitans.

Vnicuba penul. cor. mulier ꝗ cũ vno tm̃ viro concũbit. Hiero. Negãt anteq; religio nr̃a fulgeret in mundo vnicubas ſemꝑ habuiſſe inter matronas decus.

Vnigenitus filius ꝗ vnicus eſt: quaſi ſolus genitus nec fratrem vllum habuit aut ſororem.

Vniocolus ꝗ ⁊ monocul⁹: ꝗ vnũ tãtũ hꝫ oculũ. Plau. Vniocole ſalue. Greci monophthalmon dicũt.

Vniuira pe. cor. ꝗ vnũ dũtaxat virũ coniugem habuit. Hiero. Vniuira anna inducit ſempq; ieiunãs.

Vniuerſus quaſi oĩs ad vnũ verſus. i. ſine aliqua exceptione: ⁊ in ſingulari quidẽ idẽ eſt qđ totus: vt vniuerſus ager: vniuerſus exercit⁹. In plurali ſignificat oẽs coniunctim Nam ſi dicimus ſibi omnes domicilium conſtituerũt: intelligitur domiciliũ ſibi vnũquẽq; cõſtituiſſe. Si ṽo dicimus vniuerſi ſibi domiciliũ ꝯſtituerũt: ſignificat: oẽs ſimul vnũ ſibi ꝓ oib⁹ domiciliũ feciſſe. Hinc fit inuniuerſuꝫ: qđ ſignificat vniuerſalr̃.

Vniuerſale qđ ad vniuerſos ꝑtinet: vniuerſalitas generalitas.

Vniuocũ pe. cor. cuius ⁊ nomẽ cõmune eſt: ⁊ eadẽ ſubſtãtie ratio: qđ grece ſynonimũ dicit: ſicut equiuocũ cui⁹ nomẽ tm̃ cõmune eſt: ſed ſubſtantie diuerſa rõ: ⁊ a grecis homonymon appellat: hõ ⁊ equ⁹ vniuoca ſunt: qꝛ ſub vno aĩalis noĩe cõprehẽdunt: et eadẽ eſt vtriuſq; ſubſtãtia: hõ verus ⁊ hõ pictus eq̃uoca ſunt: qꝛ de vtroq; aĩal ꝑdicat: ſed ſubſtãtia eoꝝ diuerſa eſt. Grãmatici dicũt homonyma eſſe: ꝗ voce ſed nõ ſignificatiõe cõueniũt: vt nepos et fili⁹ filij vel luxurioſus. Synonyma ꝗ nõ voce: ſed ſignificatione cõueniũt: vt enſis ⁊ gladi⁹. Hic vniuoco as: penultima correpta ⁊ vniuoce.

Vnedo fructus arboris ſimilis terreſtribus fragis ⁊ arbor ipſa etiam vnedo dicit folio citro ſimilis fruticoſa: pomũ inhonoꝝ eſt. Ideoq; vnedo dꝛ ꝙ vnũ tãtũ mandi poſſit. Greci comarũ vocãt: latini arbutum.

Vnio is iui itũ cõiungo: quaſi vnũ facio: vnde vniti animi qui ſunt vnius voluntatis.

Vnio onis: modo cõcordiã ſignificat. Aug. Nã hoc fieri poſſe in tanta animoꝝ vnione quis dubitet: modo margaritã ꝙ in conchis nulli duo reperiant indiſcreti inquit Pli. Dos oĩs vnionũ eſt in cãdore: magnitudine orbe leuore ⁊ pondere.

Vnni populi ꝗ mari cronio vicini Caſpiũ accolũt quos quidã turcos vocari exiſtimãt ſunt hungari.

Vnq; aduerbiũ ſignificat aliquo tẽpore: quaſi vno q̃uis tempore: a quo nunq;.

V Ante O

Voces dicunt ea oĩa que ſonant. Non em̃ fit απο του βοαω: qđ eſt voco. Virg. Fractaſq; ad littora voces

Vocula pe. cor. diminu. parua vox. Cice. ad Q. Fratrẽ. Quãto molliores ſunt et delicatiores in cãtu flexiones ac falſe vocule ꝙ̃ certe ⁊ ſeuere. Interduꝫ ponit ꝓ detractiõe. Idẽ. M. Celio. Si incurrit hec noſtra laur⁹ nõ ſolũ in oclos: ſꝫ iã etiã i voculas maliuoloꝝ.

Vocabulũ dicit quo res ſingule nominant.

Vocalis et hoc vocale qđ eſt ſonorum et ſumme vocis. Pli. li. xviij. Rane quoq; vltra ſolitũ vocales: ſunt ſigna tẽpeſtatis: vñ vocales lr̃e dicte: qꝛ ꝑ ſe voces faciũt: et ſine his litteralis vox ꝓferri nõ põt. Hinc ſemiuocales ꝗ q̃ſi dimidiatũ vocaliũ ſonũ hñt. Sciẽdũ eſt ꝙ qñ dictio finit in vocalẽ ꝙ̃uis longã ſi ſequẽs incipiat a vocali illa finalis breuis eſt: vt ilio alto.

Vocalitas cõſonãtia: quã greci euphoniã vocant.

Vocifero ſignificat cũ dolore ſiue indignatiõe maiorẽ vocẽ emitto. Interdũ ſine effectu vehement exclamo

Voco cas clamo: vt Voca operarios. Itẽ vocare appellare. Lactã. lib. iij. ꝙ ſi deũ naturã vocant: ꝗ ꝑuerſitas naturã potius ꝙ̃ deũ noĩare. Itẽ Inuitare: vñ vocatores dicti ſunt: quib⁹ inuitãdi datũ eſt negociũ ſiue qui ꝑ ſe vocãt ad cenas. Pli. Inuitat⁹ ad regis cenã venit: indignantiq; Ptolemeo ac vocatores ſuos oſtendẽti: vt diceret a quo eoꝝ iuitatus eſſet. Ille arrepto e foculo carbone extincto imaginem in pariete deliniauit: Itẽ poſcere ſeu vẽdere. Iuue. Bis quingẽta dedit tãti vocat ille pudicã. Itẽ denũciare. Virgi. li. j. geor. Tũ cornix plena pluuiã vocat improba voce. Hui⁹ cõpoſita ſunt aduoco: auoco: cõuoco in vnũ voco: cõgrego. Cice. lib. j. tuſ. Qui diſſipatos hoĩes congregauit: ⁊ ad ſocietatem vite conuocauit. Circũuoco: vndecũq; voco: deuoco: euoco: inuoco: ꝓuoco ꝑuoco: qđ eſt oẽs voco: reuoco: retrouoco: ⁊ ſeuoco: que habẽt penul. correptã.

Vocito as: pe. cor. frequẽter voco. Plau. in cap. Pecuniũ vocitatus eſt poſt vos vidiſtis tindaro.

Vocatiuus caſus dictus eſt ꝙ ꝑ eũ vocamus.

Vogiſonus ſiue vigiſolus lacus in patauino agro.

Volo as: ꝓpriũ ẽ alas habẽtiũ vt Volat ille ꝑ aera magnũ Remigio alarũ. Trãſfert etiã ad alia ꝗ celeriter currũt: vt nauis volat: fama volat: ⁊ huiuſmodi pro celeriter vadit. Terẽ. Ne fruſtra illic expectet vola. Hinc veliuolũ mare dicit. Eius cõpſiota ſunt aduolo: qđ eſt iuxta: vel aliquo volo. Pli. li. x. In agrũ volateranum palumbiũ vis e mari quotãnis aduolat. Auolo alio volo circũuolo. Idẽ in codeꝫ. Nec vnq; tam longo naues: tanq; cõtinuo curſu recedũt a terra vt nõ circũuolitent eas apodes Deuolo deorſum volo: auolo extra vel in altũ volo. Vnde ꝑ tranſlationẽ Cice. Lẽtulo. Quia altius me euolare voluerũt. Inuolo: iteruolo: obuolo: ꝯtrauolo: ꝑuolo celeriter

volo:preuolo ante volo:prouolo ꝓcul volo: reuolo
rurſus volo reuertor. Gel. Ubi ſatis ſeuierat coruus
reuolabat in galeam tribuni. Subuolo latēter volo
Col.lib.ix. Pulli facilius ſub matribus pingueſcūt:
ſi iam firmis priuſqꝫ ſubuolēt paucas ſubtrahas pin
nas ⁊ obteras crura ⁊ vno loco quieſcant. Supuolo
⁊ tranſuolo que habent penultimā correptā.

Volito as. frequēter volo. Pli. Sup aquas aſſidue vo/
litās. Ponit et ꝓ diſcurro. Ci. Qui p forū volitāt.

Volatus us. ipſa volatio ⁊ volandi actus.

Volatile penul. cor. quaſi volans: vt anima volatilis:
⁊ volucres volatilia dicunt: quia volant.

Volaticus a.um. quod volat et cito trāſit. Aug.lib.v.
conf. Turpes ſunt tales ⁊ fornicant abs te amando

Volatura idē qꝺ volat⁹. Var. In (volatica ludibria.
pma volutura cū veniūt morant dies paucos requi/
eſcendi cauſa.

Volucris pe.cor. oīe id quod volat: non ſolū aues ſed
apes qꝫ veſpe tabani ⁊ reliqua hmōi. Hiero. cōtra
Joui. Quis noſtrū leonē: quis viperā: quis volucrē:
quis ciconiam: quis miluū: quis reptantes in littore
vermiculos vnqꝫ comederit.

Volucer adiectiuū ponit pro celeri. Mar. Et volucrē
longo porrexit vulnere pardum.

Volucra genus aīalis: qꝺ prerodit teneros pampinos
Colu.lib.iij.

Volo lis. a volo las. ꝙ anim⁹ in quo velle eſt talis ſit:
vt puncto tēporis peruolet quo vult. Hinc volūtas
⁊ volentia. Compoſita ſunt nolo: malo: et peruolo.

Voluntas vt Aug.lib. de li.ar. ait. Eſt qua appetimus
recte honeſteqꝫ viuere: ⁊ ad ſummā ſapientiā pueni
re. Hinc volūtari⁹ a.um. qꝺ ſit ſponte. Aug. Volūta
riū bellū indicit paſſiōib⁹. Hinc aduerbiū volūtarie.

Volentia idē qꝺ volūtas: que qꝺ cū ratione deſiderat.
Salu. Tum volentia plebi pro placentia plebi ſcri/
pſit: hoc eſt q̄ plebs vellet. A volentia fiunt beniuo/
lentia: maliuolentia pro amore ⁊ odio: quaſi bona et
mala voluntas. Beniuolus ⁊ maliuolus.

Volones dicti ſūt ſerui qui in bello punico cū deeſſent
q̄ ſcriberent ꝓ dn̄is pugnaturos ſe polliciti i ciuitatē
recepti ſūt: et volones appellati: qꝛ hoc ſponte volu/

Voluptas eſt elata p̄ter modū letitia opinione (erūt.
pſentis alicui⁹ boni: vnde quicqꝺ cū delectatiōe aīm
demulcet/ voluptas dr: ꝙ id maxie velimus. Refer/
turqꝫ ad aīm ⁊ ad corpus: quis nonnulli inſimulent
ſolius corporis eſſe ac turpē. Sed de honeſta ſcribit
in pſ. Torrēte voluptat tue potabis eos. De turpi.
Ci. Diuinus Plato eſcā malorꝫ appellat voluptatē.

Voluptuoſus habitionem: et vehementiā ſignificat et
affectionē: vt voluptuoſus hō: qui perqꝫ amat volu/
ptatē: voluptuoſa res q̄ in ſe hꝫ voluptatē: et plena
eſt voluptat: et q̄ voluptate afficiat: ille recipit: hec

Volupe delectabile. Plau. in am. Nam qꝛ (recipit.
vos tranquillos video gaudeo: ⁊ volupe ē mihi. Ali
oquin ꝓ voluptate ponitur.

Voluptuarius a.um. quod voluptatē affert. Aug. lib.
x. con. Et ſepe incertū ſit vtrum adhuc neceſſaria cor/
poris cura ſubſidiū petat: an voluptaria cupiditat
fallacia miniſteriū ſuppetat. Voluptarius homo qui
ſe voluptati dat. Plau. in me. Voluptarij atqꝫ pota
tores maximi tū ſycophante: et palpatores plurimi.

Voluptabile gratum/ voluptuoſum. Plau. Volupta/
bile mihi cū aduentu tuo tuliſti.

Voluptia voluptatis dea habita eſt.

Vola media pars manus ſiue pedis: a quo volo as. qꝺ
ſignificat volas. i. pedes moueo. Virg. lib. vj. Ille
tantū prodire volando: nam ad pedū volas rettulit.
Ad manus rettulit Terē. Vix me cōtineo quin inuo
lem in capilliū. A volo fit compoſitū Inuolo: qꝺ eſt
rapio ⁊ ſuffuror et in vola abſcondo.

Volua. Vide in dictione vulua.

Volema pe. pro. galli appellant pyra bona et grandia
eo ꝙ palmā impleant.

Voluo is. ui. duarū ſyllabarꝫ volutū note ſignificatiōis
cui⁹ cōpoſita ſūt aduoluo ꝓ agglomero: cōuoluo: cir
cūuoluo: deuoluo: euoluo: iuoluo: ꝓuoluo: ā reuoluo
vt ꝓuolut⁹ pedib⁹: reuoluo: explico ſeu iterū voluo.

Voluto as. pe. pro. ſepe voluo: et aliqñ mente voluor
⁊ cogitatione pquiro. Virg. Id quidē ago ⁊ tacitus
lycida mecū ipſe voluto.

Volutabrū penul. pro. locus vbi ſues volutant. Virg.
Sepe volutabris pulſos ſyluestrib⁹ apros Latratu

Volubilis qui facile voluitur. (terrebis agens.

Voluox vermis qui ⁊ conuoluolus ⁊ inuolutus dicit.

Volumen penul. pro. a voluendo ꝙ maiores noſtri in
libris arborꝫ. i. codicibus ſcribebant: ⁊ libellos illos
quo cōmodius cōplicabant. Ideoqꝫ volumina appel
lata ſunt libellis ſimiliora q̄ libris. Eſt eī volumen
pars codicis. vt puta Metamorphoſeos liber in q̄n
decim volumina ferme. Pli. Junior. Libri. iij. in. vj.
volumina propter amplitudinē diuiſi: quaſi. vj. mi/
nores libros: vt ſint volumina aliqꝫto minora q̄ li/
bri. Igitur volumen pars libri eſt: liber vo pro toto
codice ⁊ pro volumine accipit: inde dicim⁹ euoluere
libros. i. aperire, lectitandi gratia: q̄ſi rem cōplicatā
explicare: ſicut reuelare rem velatā detegere.

Volſella ſunt inſtrumēta ad pilos euellendos a corpe.

Vomo is. ui. itum. eijcio ⁊ proprie de cibo dicit: quis
ad alia transferat: inde vomitus. Huius compoſita
ſunt Euomo extra vomo. Reuomo retro vel rurſus
vomo. Plini. lib. x. Simili modo auibus deuoratis
ſolidis contētione plurima ⁊ cetera oſſa reuomunt.

Vomer ⁊ vomis: dictus ꝙ terrā vomat.

Vomica penul. cor. a vomendo ꝙ pus inde manet: vel
ꝙ qui habēt id ſaniē reijciant: nā eſt tumor excreſcēs:
ſiue groſſities illa q̄ naſcit in aliqua parte corporis
ſaniē frequēter emittēs. Serenus. Sunt odio quos
dira vomit natura tumores vomica q̄lis erit vel idē
ꝓxima quedā. hinc Plaut. Non infeſtiuiter vomicā
appellat crumenā nūmis refertā atqꝫ tumentē cum
ait in perſa. Quid in hoc collo tibi tumet: reſpondet
vomica eſt. Sumit et pro receptaculo ex eadē ſimili/
tudine. Unde apud Pli. Lapis legitur venis cuius
vomica liquoris eterni argentum viuum appellat.
Nonius. Caua et vetuſtate obeſa vomice noiant.

Vopiſcus dr qui ex duob⁹ ꝯceptis vno abortu excluſo
ad partū legitimū ducit. Quo noie dictus eſt hiſto/
ricus quidā qui de Imperatoribus ſcripſit.

Voro as. cibū non cōfectū deglutio: hinc per trāſlatio/
nē vorare capit pro auide ſumere: vñ voraces guloſi
et voracitas guloſitas. Cōpoſita Deuoro: de q̄ ſup.

Vorago penul. pro. barathrum dr ꝙ in eā cadentia nō
emergant: ſed deuorari videant.

Vortex. Vide in dictione vertex.

Voueo es. ui. tum. deo aliquid ſancte ꝓmitto: Liui. In
re trepida. xij. vouit ſalios fanaqꝫ pallori et pallori.
Huius cōpoſitū eſt Deuoueo: quod eſt deſtino: vñ
⁊ deuotū deſtinatū. Var. Tu deuoto tibi aio vtere.
Votū ꝓmiſſio facta deo: ſed qꝛ ea valde deſideram⁹
que voto a deo poſcim⁹ ſit vt aliqñ votū ꝓ volūtate
⁊ deſiderio ſumat: vñ voti cōpotē dicim⁹ eū q̄ deſide
riū ſuū aſſecut⁹ ē: et ꝓ voto ſuccedere. i. ꝓ deſiderio.

Votiuus a.um. pe. pro. qꝺ ex voto dari ꝓmittit. Hor.
Paſcit in vrm reditū votiua iuuēca. Votiua verba
dicimus quibus in faciēdis votis vtimur et votiuas
preces quibus aliqꝺ cū voto poſcimus. Pli. lib. vij.
Ludis ꝓ ſalute diui Augusti votiuis. Ci. in ver. acti.
ij. ludos votiuos appellat q̄s vouerat. Hiero. Vo/
tiuū tūc chriſtianis erat pro noie dei gladio percuti.

Voto as. a quo ſit aliud frequēta. votito as. votitum

veteres dixerūt quaſi voto prohibitū. Plau. Non illū habere cauſam ⁊ votitā dicere.

V Ante P

Vpupa auis criſtis a capite exeūtibus galeata in fimo ſemper commorans.

V Ante R

Vrania penulti. cor. vna ex muſis et apud nos cęleſtis dr. Ouid. lib. v. faſt. Excipit vranie fecere ſilētia cūcte. ουρανοσ eīm cęlū dr: ꝙ viros eruditos in cęlū tollit. Vranos vero dr quaſi oranos: vt inquit Am. lib. hexa. ab οραω ꝙ ſit viſui peruiū ⁊ minime denſum: vt eſt aqua ⁊ terra.

Vrbs oppidū muro cinctum ab vruo aratri curuatura: ꝙ antiqui iūctis bobus tauro ⁊ vacca ethruſco ritu in condendis vrbibus interiore aratro circūagebāt ſulcū intra quē vrbē ędificarēt: hoc faciebāt religiōis cauſa die auſpicato: vt vrbs foſſa muroq; munita eſſet: et locū vñ terrā fodiſſent vocabāt. Virg. lib. iij. geor. Apta dies legit̄ q̄ męnia ſignet aratro. Quidā ab orbe vrbē appellatā putant: ꝙ ſulcus in orbē ducerēt: nā ciuitates antique ī orbē fiebāt: et ꝓprie roma vrbs dicta ē ꝑ antonomaſiā cū cetera dicant̄ oppida. Eſt autē vrbs męnia ipſa. Virg. Vrbs antiqua fuit tyrij tenuere coloni Carthago. Ciuitas coloni qui ciues dicunt̄. Apul. Qđ oīs ciuitas adprobauit. Sed ꝯfundūt̄ qñq; ꝙ vrbs ꝓ ciuitate ponat̄ Virg. Inuadūt vrbē ſomno vinoq; ſepultā. Et ciuitas pro vrbe. Sene. Cū pleraſq; ciuitates viderimus terremotu funditus collapſas. Ab vrbe fit ſuburbium et ſuburbanū. Vrbanus ⁊ vrbicus / ſicut ab oppido oppidanus ⁊ oppidicus.

Vrbicula dimi. parua vrbs: quę citatella appellat̄.

Vrbicus a. um. qđ ad vrbē ptinet: ſicut ruſticus a. um. quod ad rus. Gel. Si qđ aut poſſet remediū eſſe: vt ne tā aſſidue dom⁹ romę arderent venū hercle dediſſem res ruſticas ⁊ vrbicas emiſſez. Sue. in aug. Vt feraciorē habilioremq; annone vrbice redderet.

Vrbanus a. um. idē qđ vrbicus: vt vrbani mores: vrbana curia. Aliqñ vrban⁹ dr cultus / diſertus / facetus: hoc eſt qui in v̄bis ⁊ ſono ⁊ vſu ꝓpriū quendā prę ſe fert vrbis geſtū ⁊ ſumptā ex ꝯuerſatiōe doctoꝝ tacitā eruditionē. Et differt a dicaci: ꝙ dicax eſt cui⁹ ſermo cū riſu aliquē inceſſit. ideo Demoſthenē vrbanū fuiſſe dicūt: dicacē negāt. Quēadmodū autē vrbanū ⁊ dicacē hoīez dicimus: ita vrbanū ⁊ dicacē ſermonē Vñ vrbanitas ⁊ dicacitas tā de oratione q̄ȝ de hoie dicit̄. Ab vrbanus ſuburbanū ⁊ anteurbanū.

Vrbanatim idē qđ vrbane: hoc eſt modeſte eleganter. Pompo. Ego ruſticatim tangā: vrbanatim neſcio.

Vrceus vt Paulus iureconſul: ait eſt vas: quo aqua in vrnā infundit̄ cuius dimi. eſt vrceolus.

Vrgeo ges. ſi. cogo / premo / impello. Virg. Ima ſoluunt̄ latera atq; ocul⁹ ſtupor vrget inertes. Et vrgere inſiſtere. Lucil. Cede hoſtiū gnato vrgere inſtant perimus. Itē tegere. Virg. Qui ſaxo ſemꝑ atq; ingenti pondere teſte vrgerēt. Itē accelerare: vt apud eundem. Veſte tegens tibi quā noctes feſtina dieſq; vrgebā ⁊ tela curas: ſolabar aniles.

Vri boues agreſtes: quos vulgus bubalos vocat: feri ſunt ⁊ velocitate excellētes: cornua taurinis ſimilia vt auctor eſt Soli. capaciſſima ſunt adeo vti mēſis vicem prebeant poculorū. Quinetiā Albertus magnus libro. xxiij. de aīalibus ſcribit tantā eſſe vris in cornibus vaſtitatē ac robur vt hominē cū equo ventilent. In germania peculiariter gignunt̄. vt Ceſ. et Pli. teſtant̄. Dicti vri απο των ορεων. i. a montibus: qr in montibus eſſe conſueuerūt.

Vrina a gręco ουρεω meio: a quo ουροσ vrinā dicūt latini lotium a ſupino lotū. Lo. tamē ſyllaba preter naturā primitiui corripit̄. Neq; ſolū ꝓ excremento potus: ſed etiam pro generali ſpermate accipi ſolet. Pli. lib. viij. Incōtinēs aſine vterus genitalē vrinā reddit: ni cogat̄ in curſum verberibus a coitu.

Vrino as. ſiue vrinor pe. pro. qđ eſt in aquā emergi et natādo emergere. Nā et vruū ita flexū deorſum eſt: vt redeat ſurſum. Vrinare ergo q̄ſi ad ſimilitudinē vruinare. i. natare. Pli. lib. xj. Eadē eſt cauſa: qr ſub aq̄ diu rane ⁊ phoce vrinent̄. Hinc vrinatores apud Var. qui in aquā mergunt̄. Calliſtratus Irecōſ. appellat eos qui merces e mari extrahūt: nauigij gratia iactatas. Hinc fit cōpoſitū Inurino. Col. lib. ix. Lacus piſcinaq; fiāt vt ſint qb⁹ inurinare poſſint aues.

Vrna ꝓprie vas aquariū: qđ in aqua haurienda vrinat id ē mergit̄ / atq; emergit̄. Cuius dimi. eſt vrnula.

Vrnarium menſa q̄drata: ꝙ vrnas cū aqua poſitas ibi potiſſimū haberēt in culina. Hoc apud nos plurimi marmoreū faciūt: foramine ꝑ qđ aqua effluat relicto: ac ſuꝑ id eſcaria vaſa epulis vncta per ancillas lauātur. Eſt ⁊ vrnariū balnei ab vrna vaſe aquario.

Vro is. vſſi vſtum / ardeo: qđ ⁊ de frigore dr. Nā et frigus vrit. Luca. Vrebant mōtana niues. Virg. Aut borez penetrabile frigus adurat. Per trāſlationem ponit̄ pro cruciari. Virg. Vrit atrox Iuno. Huius cōpoſita ſunt Aduro qđ eſt circūuro. Virg. Rapidive potentia ſolis Acrior / aut borez penetrabile frigus adurat. Deuro / exuro / comburo / peruro valde vro: a quo pruina. Inuro qđ eſt adhibito igni fingo.

Vredo morbus herbaꝝ fruticū arborūq;: qui in vitib⁹ etiā carbūculus dr / et in ceterꝭ rubigo ſata: plantas: arboreſq; adurēs. Interdū vredo ſigni. incendiū ac pruritū. Pli. De vrtica piſce hoc tractu vredinē excitat.

Vropygiū ⁊ orropygiū ē anguſta ⁊ vltima ſpinę ꝑs ſiue vt Iuli. Pollux inq̄t ſphondilis finis podici eminētis: q̄ſi termin⁹ pyge ſiue finis vertebre. Gręce ουροπυγιον. Ariſtoteles lib. vltimo de partibus aīaliū: vt caudā quadrupedū vult eſſe ita volucrū vropygium et earū dūtaxat que ſciſſas alas habent: oropygium ita datū volucribus ad dirigēdos volatus quēadmodū nauigijs temones.

Vrſus: animal ferum: a quo fiunt diminutiua vrſulus: vrſellus: et vrſiculus: et adiectiuū vrſinus a. um. qđ eſt ex vrſo: vt Caro vrſina.

Vrſa fęmi. ab vrſus: eſt ⁊ ſydus cęleſte: figurā habens ſimilē plauſtri. Vñ antiqui grecorū amaxam: hoc eſt plauſtrū dixerūt: noſtri quoq; a bobus iūctis ſeptentriones appellarunt: id ē a . vij. ſtellis ex quib⁹ quaſi iūcti triones figurant̄. Sunt autē duę vrſę / maior et minor / quas gręci αρκτουσ vocant de quib⁹ alibi.

Vrtica genus herbę ab vrendo ꝙ eius folia tacta acerrime vrant. Quo etiā noie dictus eſt piſcis quidā ꝙ vredinē tactu exciter. Conſtat ſi ęque marē non admittant: et vrtica infricet̄ natura libenter coitū pati. Scribūt phyſici vrticā in cibis coctā vtiliſſimā eſſe lyeni: vētris duricie: articularib⁹ et podagricis morbis arterie tuſſi ventrꝭ diſtillationi ſtomacho. Pect⁹ ꝑterea purgare vrinā eijcere ſanguinē nariū ſiſtere: calculos rumpere: vuam reprimere: gręce autē ακαλη φη vrtica dicit̄.

Vruum aratri curuatura: a quo vruo as. qđ eſt aratro definio.

V Ante S

Vſia cū accentu in pe. latine eſſentia ſiue ſubſtantia dr. Aug. in dial. Vſia eſt ꝓprie et p̄ncipaliter dicta que neq; in ſubiecto neq; de ſubiecto ſignificat̄: vt eſt hic hō vel hic equus. Scđe dicunt̄ vſie genus ⁊ ſpecies id ē aīal ⁊ hō: ꝙ ſoli indicēt primā: Vt ſiqs nolit vel neſciat dicere: Socratē dicat aīal vl' hominē. i. gen⁹ vel ſpeciē quibus dictꝭ quid ſit Socrates agnoſcit.

Vſitor pe. cor. frequēter abutor. A quo vſitatus vſita
Vſpiã: pro vſqꝫ: et in loco ⁊ ad locũ (tior vſitatiſſimꝰ.
ſignificat: Terē. in adel. Aut vſpiã ceciderit.
Vſqꝫ alicubi: q̃ſi vno quouis loco: a quo nuſqꝫ nullibi.
Vſqꝫ modo ꝑpõ eſt ſignificãs ꝯtinuationē ⁊ finē actus
puta loci tꝑis ⁊ hmõi: vt vſqꝫ ad diē dominicũ tecũ
futurus ſum. Virg. Vſqꝫ ſub extremũ brume intra/
ctabilis imber. Tib. Vera cano ſic vſqꝫ ſacras inno
xia laurꝰ Veſcar: et eternũ ſit mihi virginitas. Sed
cũ noĩbus ꝓprijs locoꝝ vel domus rus militia iũgit̃
ſimplicem actm̃ requirit: vt vſqꝫ rus propero. Qñqꝫ
addit̃ ad. Cice. pro deiota. Vſqꝫ ad numantiã miſit.
Cũ alijs vero iũgimꝰ ad vel in: vt vado vſqꝫ in hiſpa
niam: vado vſqꝫ ad padũ. Interdũ etiaꝫ de loco eſt.
Terē. in eu. Ex ethiopia ē vſqꝫ hec. Qñqꝫ aduerbiũ
eſt ſignificans diu aut multũ aut prope. Idē in adel.
Cteſipho me pugnis miſerũ ⁊ iſtaꝫ pſaltriam vſqꝫ
occidit. i. ꝓpe vel vehemēter occidit. Nã occidere ad
cedē veteres referebant. Aliqñ ſignificat aſſidue pſe
neranter. Cic. Cornifi. Mihi cure vſqꝫ erit q̇d agas.
Virg. li. vj. Nec vidiſſe ſel ſat ē iuuat vſqꝫ morari.
Vſquequo quaſi ad vnũ aliq̇d tēpus vel locũ vt vſque/
Vſqꝫq̃qꝫ: paſſim aſſidue ſꝑ: q̃ſi i vnoq̊qꝫ (q̊ ebria eris:
loco ſiue tꝑe. Cic. Treba. Vſqꝫquaqꝫ ſape oportet.
Vſqꝫeo ⁊ vſqꝫadeo. i. intantũ. Cice. Vſqꝫeo vt ego mi/
ſerer eius. Aug. Vſqꝫadeo inter frementes ꝑmãſit
intrepidus ⁊ inter lapidũ fuit cruciamenta ſecurus:
vt incredulitatē iudeoꝝ fidenter argueret.
Vſqꝫantehac. i. anteqꝫ ſicut exponit Do. Ibi iungũtur
due prepoſitiones/ſed vna eſt velut aduerbiũ: nulla
em̃ ꝑpoſitio ꝑpoſitioni iungi ſeparatim poteſt. Sed
vſqꝫ eiuſmodi eſt: vt ſine aliqua ꝑpoſitiõe raro inue/
niat̃. Terē. in an. Vt animꝰ in ſpe atqꝫ i timore vſqꝫ
antehac attentus fuit.
Vſus: ipſe vtendi actus. Virg. Nam neqꝫ erat corijs
vſus. Interdũ conſuetudo. Quint. Mulierē cũ qua
longus illi fuerat vſus. Interduꝫ opus ⁊ exercitiũ.
Virg. li. viij. Arma acri faciēda viro nũc virībꝰ vſus
Nunc manibꝰ rapidis. Interdũ fructtus ⁊ vtilitas.
Apul. Cũ id ex vſu meo nõ eſſet. Hic vtilis ⁊ vtilitas
Vſura: vſus dr̃. Sene. Si mihi vniꝰ diecule vſurã ꝑmi
ſiſſet. Unde ⁊ pecunia q̃ in fenore ſorti accedit vſura
dr̃/qm̃ ex vſu acquirat̃. Hanc Var. impendiũ vocat
ꝙ inter ſe iũgat vnũqꝫ fiat quaſi compendiũ. Sido.
apollinaris poſteriora vocat: quoniã qui fenus agi/
tant ⁊ in vſuras extendũt videnť aggregare poſteri/
ora prioribus ⁊ ortis oritura cõnectere. Ob id greci
τοκοσ vocant eas quaſi partus poſteritatē.
Vſurarius a. um. ex q̃ capit̃ vſus. Plau. in Am. Alcu/
menã vxorē cepit vſurariã.
Vſuarius dicit̃ ille cuius eſt vſus qui rei vſum capit.
Vſuuenit. i. accidit. Ci. in Cato. Nã ſi id culpa ſenectu
tis accideret eadē mihi vſuuenirēt oĩa et reliq̇s ma/
ioribꝰ natu. Pli. Id em̃ frequenter vſuuenit vt mali
Vſucapio: is duo videnť: vñ Vſuca/ (bonis ꝑferant̃.
ptio/ſiue vſucapio onis. que eſt ab vſu acquiſitio vel
adiectio dominij ꝑ ꝯtinuationē poſſeſſiõis tꝑis lõge
diffiniti: vt puta. xxx. aut. xl. annoꝝ ſi res imobilis ſit
quã poſſidemus: triũ annoꝝ ſi mobilis. Recentiores
primã illã ꝑſcriptionē: hanc ꝓo vſu capionē vocant.
Ita em̃ dr̃ vſucapio ſicut pignoricapio. Cato. Hec
pignoricapio ad es militare facta eſt: ꝙ es tribuno
erario miles accipere debeat. Paul. Qui alienã rem
mortꝭ cauſa traditã vſucepit nõ ab eo videt̃ accepiſſe
cuiꝰ res fuiſſet ſed ab eo qui vſucapionis preſtitiſſet.
Vſuſfructus dicit̃ cũ res aliqua nõ nr̃a eſt: ſed perinde
ex ea fructũ atqꝫ vtilitatē capimus ac ſi noſtra eſſet.
Diffiniturqꝫ ab Vlpi. ꝙ ſit ius alienis rebus vtendi
fruendiqꝫ ſalua rerũ ſubſtantia.
Vſurpare eſt in frequenti vſu habere; et hoc ſiue factis
ſiue verbis fiat. Col. lib. ij. Naꝫ illud qd̓ in quibuſdã
prouincijs vſurpatur: vt cornibus illigetur iugũ fere
repudiatũ eſt ab om̃ibus. Cice. Quod ſemper vſur/
pamus in orationibꝰ dictis ac factꝭ minimis ac maxi
mis cum hoc decere dicimus: illud nõ decere. Igitur
vſurpare ⁊ frequenter decere: ſeu frequenter facere.
Amb. lib. hexa. pro ſolere poſuit. Ipſum mundũ ſꝑ
fuiſſe et fore Ariſtoteles vſurpat dicere. Iuriſcõſulti
vſurpare ꝓ preter ius vti vtũtur. Gel. lib. ij. Mutiũ
iuriſconſultũ dicere ſolitũ legi non eſſe vſurpatã mu
lierē que cũ calendis ianuarij apud virũ cauſa matr
monij eſſe cepiſſet ante diem. iiij. calēdas Ianuarias
ſequentes vſurpatũ eſſet nõ poſſe impleri trinoctiũ
qd̓ abeſſe a viro vſurpãdi cauſa ex. xij. tabulis debe/
ret: qm̃ tertie noctis poſterioris ſex hore alterꝰ anni
eſſent qui inciperent ex calendie.
Vſtulo as. p. cor. ab vro fit. Pacu. Candēti ferro crines
vſtulare. Liui. Pauci ſemiuſtulati venere i poteſtatē.
Vſtrina penul. pro. locus in quo metalla candeſcũt vt
laborent̃. Pli. In vſtrina ter ſiccant̃ ita vt torreant̃
carbone puro ac totiens vino reſtinguant̃ albo.
Vſtrigo pe. ꝓ. vredo dr̃. Amb. lib. hexa. Nõ deſinit eſſe
triticũ: ſi aut vſtrigine adurat̃: aut imbre madidet̃.

V Ante T

Vt cõiunctio cauſatiua: vt dedi tibi librũ vt legeres: id
eſt ꝓpter hanc cauſam. Cic. Lentu. Non illi quidē vt
mihi ſtomachũ facerēt. Interdũ adiũctiua eſt. Plau.
Is mihi ſuaſit vt ad te irem. Interdũ elegantie cau/
ſa ponit̃. Cice. Inuitus feci vt C. flaminiũ de ſenatu
eijcerem. Nihil em̃ ſignificat niſi inuitus feci. Inter/
dum ponitur pro ꝙ. Teren. Nihil do vt etiã impu/
ratus ille me irrideat. Interdũ eſt aduerbiũ tēporis:
et ſignificat ſtatim/poſtqꝫ/exquo/ primũ. Virg. Vt
regem equeuũ crudeli vulnere vidit. Idez. Turnus
vt infractos aduerſo marte latinos. Interdũ aduer/
bium qualitatis: et ſignificat quo modo. Virg. Vt
vidi: vt perij: vt me malus abſtulit error id eſt ſtatim
poſtqꝫ vidi: ſiue cum primum vidi: quo modo perij.
Unde amicos interrogamus: vt vales. i. quomodo/
vales. Significat etiã qualitatem certã et incertam.
Terē. in adel. Non me hanc rem vt erat geſta patri
indicaſſe: q̃ſi dicat quoquomodo: vnde male. Aliqñ
admirãtis. Plau. in ru. Vt in ocellis hilaritudo eſt.
Et illud. Vt nũc fluctuat mare: i. qꝫtum ſiue quomo/
do. Aliquãdo ſimilitudinis. Idem. Vt imbrices flu
unt oculi. i. ſicut. Qñqꝫ ei poſtponit̃ ita. Cic. libro de
ora. Vt q̇ſqꝫ optime grece ſciret: ita eſſe nequiſſimũ.
Vbi notandũ ꝙ licet quidã preceperint in hac iũctu
ra ita et vt ſemper reſpondere gradus. Quid. tamen
libro hero dixit. Vt ferus ē multoqꝫ ſuis truculētior
euris. Spectaſſe ſiccis vulnera noſtra genis. Non
em̃ ſiccioribus dixit. Ponit̃ nõnunqꝫ pro vtpote: id
eſt tanqꝫ. Liui. Gens vt in ea regione diuitijs ꝑpol/
lens. Qñqꝫ pro quippe. Quinti. Nec ignoro q̇s tran
ſeo: nec vtiqꝫ dãno: vt qui dixerim eſſe in om̃ibꝰ vtili/
tatis aliquid. Interdũ ſignificat ita: vt ſiue ꝓpter qd̓:
vel quapropter: vt ſi dicã: quotidie hoſpites ad me
veniũt vt incipiã iam ſtomachari tantã frequētiam.
Item aduerbiũ optandi/et ponit̃ pro vtinã. Teren.
in heau. Vt illũ dij deeqꝫ om̃es ꝑdant. Itē ſignificat
ſm̃ Quintili. At vero orator vt eſt ſemꝑ ad dicendũ
paratus. Cic. Qui ſermo: que precepta: qꝫta notitia
antiquitatis: ſcientia iuris augurũ. Multe etiã vt in
hoĩe romano litter[illegible]. Interdũ ſignifi. qꝫtum. Plau.
in aſi. Vt noſtre fortune ꝓcedũt libane. Terē. in an.
Ego poſtqꝫ te emi a paruulo vt ſemper tibi apud me
iuſta ac clemens fuerit ſeruitus ſcis. Ponit̃ ꝓ qꝫuis.
Plau. Vt iſtuc periculũ ingens ſit: me tamē nõ terre/
facit. Quid. ad ruſi. Vt deſint vires tñ eſt laudanda

voluntas. Pro ꝙ. Virgꝉ. Vt te poſt multa tuorū funera. Pro ne nõ. Terē. in an. Dies hic mihi vt ſatis ſit vereor ad agendū. Iūgit̃ modo indicatiuo: vt ſuſtinui. Modo optatiuo: vt faciā. Modo ſubiūctiuo Vir. Infandū regina iubes renouare dolorē Troianas vt opes ⁊ lamētabile regnū eruerint danai. Ab vt fit vti ⁊ addēdo nam: fit vtinā. Sicut ſicuti: velut

Vtut: come ſe voglia. Terē. in (veluti. Prout. i. ſicut. adel. Immo hercle hec queſo ſire vtut hec facta ſūt.

Vtcunqꝫ ſiſr: ſignificat quomodocunqꝫ. Liui. Vtcūqꝫ erit iuuabit tñ rerū geſtarū memorie pncipis terrarū populi meipſum conſuluiſſe.

Vtinā aduerbiū optātis. Qñqꝫ etiā dicimus O vtinā. Ouid. O vtinā cum lacedemona claſſe petebat.

Vtputa ſignificat quēadmodū.

Vtiqꝫ aduerbiū ſimilitudinis: et qñqꝫ ponit̃ ꝓ certe vł prorſus. Quintil. Solent hmõi negociatores aliqđ ꝓpriū ac ꝓuatū ſtipulari vtiqꝫ cū rem alienā vendāt. Hiero. in prolog. paralip. Que vtiqꝫ in codicibus nr̃is nõ habent̃. Sue. in Tito. Ceterū Titū qui ꝓpe

Vtquid ſignificat quāob (adſtabat vtiqꝫ imperaturū. rem: propter quid: vt Quid repuliſti nos in finem.

Vtpote aduerbiū cõfirmātis: et cauſatiuum: ſignificat eñ quoniā quādoquidē. Sal. Antoniꝰ aberat a bello vtpote eger ac iacēs. Ponit̃ etiā ꝓ tanqꝫ. Sue. in Aug. Aedes ſacras vetuſtate collapſas aut incēdio abſumptas refecit: eaſqꝫ opulentiſſimis donis adornauit: vtpote qui in cellā capitolini Iouis ſexdecem millia pondo auri vna donatiõe ꝯtulerit. Amb. lib. j. offi. Erat Iſaach dñm timēs vtpote Habrae indoles deferens patri honorē. i. quoniā vel tanqꝫ.

Vter a. um. ſignificat quis vnus ex duobus: poniturqꝫ interrogatiue: vt vter veſtrum fecit hoc? Infinite: vt ſcio vter veſtrū hoc fecerit. i. quis vnus veſtrū hoc fecerit. Dicimꝰ vter alterū. Pli. Vter alteri dixerit neſcio. Similiter dicimus vter vtri. Cice. Vter vtri inſidias fecerit. Hinc fiunt compoſita que ſequunt̃.

Vter ſignificat ambos: licet inter ſe differāt: ꝙ cū vtrūqꝫ aliqđ feciſſe dicimus et ab hoc ⁊ ab illo ſeparatim id factū intelligimus: vt vterqꝫ ſibi domū edificauit hoc eſt et hic edificauit ſibi domū et ille. Cum vero ambos dicimus feciſſe: ab vtroqꝫ cõiunctim id factū oſtēdimus: vt ābo ſibi monumentū ꝯſtituere: hoc ē hic et ille ſiľ vna ſibi cõe monumnetū fecere. Propt̃ quod vtrūqꝫ alterū verberaſſe dicimus: hoc eſt hūc illū: et illū hunc verberaſſe. Cice. Quorū vterqꝫ ſuo ſtudio delectatus contēpſit alterū. Quintili. Cū eñ vterqꝫ alteri obijciat palā eſt vtrunqꝫ feciſſe. Eodem modo vtrunqꝫ vtriqꝫ aliquid feciſſe dicimus. Terē. Quia vterqꝫ vtriqꝫ eſt cordi. Ambos autē alterum verberaſſe: vel ambos verberaſſe ambos: non recte dicimꝰ: qꝛ ſignificaret̃ ambos ſeipſos verberaſſe: ſꝫ ambo ſe mutuo verberarūt. Aug. Vterqꝫ ſignificat ambos: et tñ ſingulari ſono ē / ſed ſignificatiõe duali. Nā cū dixit Virgꝉ. Conſtitit in digitos extēplo arrectus vterqꝫ: duo ſignificati ſunt: cū dixit vterqꝫ: cū autē arrectus noluit exprimere pluralitatē: vt ſit in plurali vtriqꝫ. Sed hoc intereſt: qꝛ licet vterqꝫ duo ſignificet: tamē ſolū duo. Vtriqꝫ autē duo ſignificat ſed ſic vt in ſingulis multi ſint. Si dicas vtriqꝫ exercitus duo ſignifico / ſed ſic vt in ſingulis turbā intelligi volo: hec quidē diſtincta ſūt: ſed item auctoritate confuſa. Nam cum ait. Virg. Super vtraqꝫ quaſſat tēpora cõfudit: dicere eñ debuit ſuꝑ vtrūqꝫ tempus cū de duobus tēporibus loqueret̃.

Vterlibet penul. cor. alter ex duobus: hoc eſt vter quē tibi capere libet.

Vteruis: vter quē tu vis. Si quiuis et quilibet. Nihil eñ eſt aliud quiuis qꝫ vnus quē tu vis: et quilibet: qꝫ vnus qui tibi magis libet. Hoc eñ differūt: vteruis ⁊ vterlibet a quiuis a quilibet: ꝙ illa vnū ex duobus ſignificant: hec vnū ex pluribus. Terē. Abs quiuis hoie cū eſt opꝰ beneficiū accipere gaudeas. Quinti. Periculoſum ⁊ cū cura intuendū genus: ꝙ ſi in ꝓponēdo vnūquēlibet amiſerimus: cum riſu quoqꝫ tota res ſoluit̃: tutius ſic interrogare ſi hec actio nõ ſit ꝗ ſit. Simul eñ remouent̃ oſtia: vel cū duo ponentur inter ſe contraria: quorū tenuiſſe vtrūlibet ſufficiet. Ecce in eodē loco: vtrūlibet quodlibet vſus eſt: altero pro eo quod eſt vnū de duobus: altero pro eo qđ eſt vnū de pluribus. Hiero. Adducet̃ ad Aaron vł ad vnūquēlibet filiorū ipſius.

Vtroqꝫ aduerbiū loci: hoc eſt ad vnū aliquē locū et ad alterū. Liui. Vtroqꝫ loco. Vtraqꝫ per vtrūqꝫ locū.

Vtrū aduerbiū: modo interrogantis eſt. Plaut. Vtrū id verū putas: an nõ? Modo dubitantis. Seneca. Vtrū nobis id cõueniat aiaduertendū. Componit̃ quādoqꝫ cū nam. Hiero. lib. Re. Et cõſuluerūt poſt hec dominū: vtrū nam venturus eſſet illuc.

Vter vteri: et vterus vteri dr̃ / quē alio noie locos appellāt: et vulgo falſo matricē: cū matrix ſit femina ꝗ fet gratia tenet̃. Exiſtimat Pli. vuluā dici in ceterꝭ aialibus: in muliere vterū. Ideo vterus dr̃: qꝛ cõtinet et tanqꝫ vter eſt: ad pregnāteſqꝫ ꝑtinet. Qñqꝫ tñ ſumit̃ ꝓ ventre. Virgꝉ. Vterumqꝫ armato milite cõplent. Cecil. Nūc vter creſcit nõ põt celari. Huiꝰ dimi. eſt

Vter vtris gene. maſ. pellis qua vinū aut (vterculus. oleum deferri ſolet.

Vterculus. Pli. Et in vterculos ꝯgeſtus apū liquor. ore eñ ſeū euomūt. Diminutiuū. eſt ab vter ꝓ vētre.

Vtriculos in forma videtur Plin. accipere li. xviij. q̊s galli Ciſalpini redūdaginē: in venetia ꝓuincia ple

Vtricularius qui inflat ex vtre (riqꝫ ſubuētres vocāt. phyſtulā. Et a grecꝭ Aſcaules dr̃. Sue in nero. Vouerat ſe ꝓditurū hydraulā ⁊ choraulā ⁊ vtriculariū.

Vtor vſum habeo: et ſꝑ de rebus bonis ac neceſſarijs necnõ ⁊ diuinis inalatiſqꝫ dr̃: vt vtor domo diligētia cõſuetudine ſtudio: ⁊ hmõi. Teren. Scio te non eſſe vſum antehac amicitia mea. Sed cum de perſonis loquimur accipitur pro cõuerſari. Cicero Lentulo Trebonio Multos annos vtor: valde familiariter. Inde vſus pro cõuerſatione. Quinti. Mulierē cum qua longus illi fuerat vſus. Et qꝛ aliqua re vtimur vt ex ea fructū ꝑcipiamus factū eſt vt dicamus vſum pro vtilitate. Conſtruit̃ qñqꝫ cū actõ. Cice. lib. acad. Et ꝗ a ſuperioribus acceperāt vtebant̃. Var. Vtile vtamur potius qꝫ ab re abutamur. Huius cõpoſita ſunt Abutor. et Coutor.

Vtenſile pe. cor. qđ eſt ad vſum neceſſariū. Col. lib. xij. Vtenſilia quibꝰ aut alit̃ hoim genꝰ aut etiā excolit̃.

V Ante V

Vua eſt que in vite fit: dicta ab vuido. Aliquādo ponitur pro vite. Virg. Et turpes auibus predā fert vua racemos. Et vua morbus quem greci Staphylem vocant: inflammatio eſt eius partis que in ore colli dicitur et Staphylophoros ab Ariſtotele. Diſtenditur hec ⁊ luteo colore ſubrubeſcit acino ꝑſimilis. Eſt autem vua id quod in fine palati dependet: circa fauces: vt in hiante homine cõſpicitur: ſic dicta quia vt vua depēdet / et humiditate variatur: et eſt vocis moderatrix. Serenus. Aegreſcunt tenere fauces cū frigoris ora vis ſubijt: vel cuꝫ ventis agitabilis aer vertitur: atqꝫ ipſas flatus grauis inficit vuas. Sub vua eſt minor lingua ꝗ Epigloſſis dicitur. Dicit̃ etiā vua de apibus cum collecte ſunt: ⁊ in modum botrionis dependent. Col. Cum examen glomeratum in proximo frondentis arbuſcule ramo conſederit animaduertito an totum examen in ſpeciem vnius vue dependeat. Pli. lib. xj. Tūc oſtenta faciūt ꝓuata ac

publica vua dependēte in domib⁹ templiſq3. Virgl. Et denſis vuam demittere ramis. Seruius. Vuam demittere.i.in morē vuę botrionē defluere.

Vuidū/humidū/pingue: qd̄ precipue hz aliq̄d humorl intrinſec⁹. Vn̄ et vua dicta. Humidū qd̄ hz humorē (extrinſecus.

Vulcanus de⁹ antiq̄s putat⁹ eſt: q̄ ſignificat ignis ꝙ canus ꝑ aera volet. Volat em̄ flām a et candida eſt. Hic ⁊ mulciber appellat̄: ꝙ ferrū mulceat. Fingūt em̄ poete hunc fuiſſe deū et Jouis ex Junone filiū. Qui faber Joui fulmina cōtra gygantes fabricauit. Hinc vulcanie inſulę appellate ſunt.

Vulcanū in cornu ꝯcluſum geris: ſigni. ignē in laterna (portas.

Vulcens tis. ſine s. poſt l. ⁊ per n.

Vulga ſacculus ſcorteus: ſiue ex alia materia ī quo pecuniā vel alia vitę neceſſaria ferre ſolent hoīes dicta ꝙ nūmos aliaſq3 res īuoluat. Lucil. In vulgā penetrare piloſam. Var. Ut viaticū ex arcula adderē in vulgā. Hęc etiā a veteribus Bulga dr̄. Eſt ⁊ vulga ſiue bulga folliculus ad brachiū pendēs gerēde pecunię gratia. Lucil. Cui neq3 iumentū eſt nec ſeruus nec comes, vllus bulgā ⁊ quicq̄d hz nūmoꝝ ſecū hz: cū bulga cęnat dormit lauat. Qn̄q3 ponit̄ ꝓ vulua: et ecōtrario vulua pro ſacculo. Idem. Ita vt quiſq3 noſtrū e bulga eſt matris in lucem editus.

Vulgus neutri gene. et indeclinabile. Et vulgus vulgi maſcu. ge. ſignificat multitudinē ignobiliorē. Virgl. Seuitq3 animis ignobile vulgus. Cice. Saturnum maxime colunt vulgi. Virgl. In vulgū ambiguas ⁊ querere conſcius arma. Et a voluēdo quidā dici putant: ꝙ ſtulte huc atq3 illuc voluatur.

Vulgo aduerbialiter poſitū ſignificat paſſim ꝑ oīes: cateruatim. Virg. Hinc letis vituli vulgo moriunt̄ in herbis. Vulgo cōcepti dicūt̄ qui patrē demōſtrare non poſſunt: vel qui poſſunt quidē ſed eū habent quē habere non licet. Qui et ſpurij vocant̄.

Vulgaris et hoc gare. qd̄ eſt vulgi: hoc eſt vile ac cōe: vnde ⁊ reſpōdet ſingulari. Cice. in arte veteri. Magna an parua/facilia an difficilia: ſingularia ſint aut vulgaria: vera an falſa. Aliqn̄ vulgare dicit̄ quod ē tritū ⁊ conſuetū. Quintili. Simul ne vulgarē viam ingreſſus alienis demū veſtigijs inſiſterem.

Vulgo as. in vulgus do: et q̄ſi multis audientib⁹ ac nō tacituris dico: et cōe oīb⁹ facio manifeſto vile habeo. Virg. lib. x. Quid me alta ſilentia cogis rūpere ⁊ obductū verbis vulgare dolorē. Lact. lib. vij. Que vaticinia eoꝝ cū paulatim fama vulgaſſet. Liui. lib. j. Sunt qui laurentiā vulgato corpore lupā inter paſtores vocatā putent. Plaut. in am. Cui me abſente corpus vulgauit ſuū. Huius cōpoſita ſunt Diuulgo Euulgo: qd̄ ē extra in vulgus exeo. Liui. li. ix. Ciuile ius repoſitū in penetralibus pontificum euulgauit. Inuulgo. Gel. Labris foras editis iuulgaret. Peruulgo valde vulgo. Terē. Ubi rem ſciui cepi inhūanius neq3 vt animū decuit ęgrotū adoleſcentuli tractare ſed vi ⁊ via ꝑuulgata patrū quotidie accuſabā

Vulnus: vide in dictiōe Ulcus. Hinc vulnero as. ſaucio vulnus infero. Transfert̄ qn̄q3 ad animū ⁊ ſignificat ango. Unde ⁊ vulnus animi ꝓ angore accipit̄: ſeu damno. Pli. Maximū illi fortuna vulnus intulerat duob⁹ filijs immatura morte ſublatis.

Vulnerarius: medic⁹ chirurgus q̄ vulnera curat. Vulnerariū emplaſtrū quod vulnerib⁹ imponit̄.

Vulpes ⁊ volpes: aīal teſte varrone ꝙ pedibus volet. Huius diminutiuū eſt vulpecula. Hora. Forte per anguſtā tenuis vulpecula rimā. Adiectiuū vulpin⁹ a. um. qd̄ eſt a vulpe. Sue. Ubi leonis pellis deficit vulpina inſuēda eſt. Aliqn̄ ponit̄ pro aſtuto. Plau. Vulpinus animus ne quid moliat̄ mali.

Vulpinor aris. ſigni. mēdacijs ac fraudib⁹ vera ꝑuerto ſiue effugio. Tractū ab intorto vulpiū curſu.

Vulſinus penul. pro. lacus a vulſini oppido cui adiacet noīatus in etruria piſciū fertilis. Vulſini em̄ oppidū fuit opulentiſſimū: a quo vulſinenſis dicti ſunt.

Vultur ⁊ vulturis ⁊ vulturius in ntō dici poteſt. Enn. Vulturis in ſiluis miſerū mandebat homonē. Auis eſt rapax carniuorata volatu tardo dicta ꝙ propter magnitudinē corpis tarde volet. Plaut. in tru. Jam q̄ſi vulturij: triduo prius ꝓdiuinabāt q̄ die eſurituri ſient: de hac aue ſic ſcribit Amb. Negant vultures indulgere cōcubitui et iugali quodā vſu nuptialiſq3 copulę ſorte miſceri: atq3 ſine vllo maſculorū cōcipere ſemine: et ſine ꝯiūctiōe generare: natoſq3 ex his in multā ętatē lōgevitę ꝓcedere: vt vſq3 ad cētū annos vitę coꝝ ſeries ꝓducat̄. Eſt ⁊ vultur mōs in Apulia.

Vulturnus ventus qui ab oriēte hiberno ſpirat. Dict⁹ a vulturis volatu vt quidam aiunt qm̄ alte reſonat. greci Euronotū vocāt: ꝙ inter notū ⁊ eurū ſit. Hoc noīe etiā dictus eſt fluuius qui per campaniā labēs haud longe a cumis mergit̄: quod ⁊ vulturnū dicit̄. Syrius. lib. viij. Fluctuq3 ſonoꝝ vulturnū.

Vulturnū oppidū cāpanoꝝ eſt: et fluui⁹ de q̄ mō ē dictū.

Vultus a volo vis: ſicut a colo cultus: ꝓprie ſignificat voluntatē hoīs quę ꝓ motu animi in facie oſtendit̄. Cū facies ſit ipa oris ſpecies que ꝑmanet: vultū ſibi fingere multi poſſunt formam nemo. Lucre. lib. iij. Protulit vulta neu. genere. Sed q̄s vtriuſq3 figure eſſe vides mixtim referētes vulta parentū. Vultus autē in nullo animante eſt preter hominē. Huius diminutiuū eſt vulticulus quo vſus eſt Cicero.

Vultuoſus: triſtis. Cic. de optimo genere dicendi. In quo cuz effeceris ne quid ineptū ſit: aut vultuoſum. Hinc aduerbiū vultuoſe: quod Do. vſurpat pro eo quod eſt indignanter facie męſta ⁊ fronte ſubducta et cū geſtu rebus accōmodato. Vultuoſa frōs apud Apul. pro męſta accipit̄. Ait em̄ lib. iij. met. Longe diſſimilis aduenit nō ex leta facie: ſed vultuoſa frōte rugis inſurgentib⁹ adſeuerabat.

Vulua ſeu volua: idez quod vterus: ⁊ matrix vulgo dr̄ licet falſo: dicta ꝙ fętus inuoluat. In ea em̄ ꝯceptus fit et fętus cōtinet̄. Hanc multi ex romanis ex porca in delicijs habuere: que duplici nomine appellabat̄. Eiectitia. ſ. porcaria. Eiectitia a partu eiecto ſiue enecto. Porcaria ab edito. Eiectitiā. Plinius optimaz eſſe ait que fuerit porce occiſe: cū eiectus ſiue enect⁹ ē partus. Porcariā cū editus eſt: meliorq3 erat eius que peperiſſet q̄3 virginis. Nā a partu ſtatim ſuem primiperā interficiebant: tum habēde vulue gratia: tum vt ſumen optimū efficerent. Mar. Te fortaſſe magis capiet de virgine porca. Me materna grauet de ſue volua capit. Qn̄q3 accipit̄ vulua pro ore vulue. Juue. Adhuc ardēs rigide tentigine vulue. Pli. quoq3 boletorū ꝓrumpentiū in oui ſpeciē albū illud inuolucrū voluā nuncupat.

V Ante X

Vxor quaſi vnxor ab vngendo. Nā cū puellę nuberent apud veteres ac mariti domū intrarent axungia poſtes vngebant: putātes ex hoc oīa mala ab ea domo arceri: vel ꝙ lotos maritos vngebāt. Enn. Exin tarquiniū bona fęmina lauit et vnxit. Ser. in cō. lib. iiij. en̄. ſic habet. Mos fuerat vt nubentes puellę ſimul cū veniſſent ad limē mariti poſtes anteq3 ingrederētur ornarent laneis vittis et oleo vngerent. Et inde vxores dictę ſunt quaſi vnxores. Plin. quoq3 ſcribit nouas nuptas lupino adipe poſtes inungere ſolitas ne quid mali medicamenti inferret̄. Huius diminutiuū eſt vxorcula. Hiero. ad oceanū. Tu mihi olim emortuā de ſepulchro vxorculā protrahis.

Vxorius a. um. quod eſt vxoris: vel qd̄ ad vxorē ꝑtinet vt res vxoria. Aug. lib. ij. cō. Non curauit hęc quis

metus erat ne impediret ſpes mea compede vxoria Aliqñ vxorius dicit qui vxori nimis inſeruit. Virg. Pulchramqꝫ vxorius vrbem extruis.

X Littera ſemiuocalis eſt: que vim duplicis cõſonantis hꝫ pro qua modo cs.gs. primitꝰ vtebant: vt apecs grecs: pro quibꝰ nũc apex grex dicimus. Sciendum ꝙ x. tranſit in u. conſonantẽ: vt nix niuis in ct. vt nox noctis et in aſpirationẽ ſubit: vt veho vexi. Quotienſcunqꝫ autẽ hec ꝓpoſitio ex: cõponit cũ dictione incipiente a. vocali vel c.p.t. ⁊ s. remanẽt integra: ſed quãdo cũ s. s abijcit: vt exaro/exeo/exigo/exoleo/exuro/excutio/explodo/extraho/exequor/expes.

X Ante A

Xanthus: latine fluuius dr. Quo noie dictꝰ ẽ fluuius troianus: qui ⁊ Scamander dr. Nam qđ in campis troianis proxime flumẽ armenta rufa et pecora leucophea naſcunt: ideo flumen id ilieñſes xanthũ appellauiſſe dicunt. Eſt ⁊ nomẽ viri/et nomẽ vrbis Lycie a fluuio ſic nũcupate. Et nomen equi Hectoris.

Xanthũ ppli Aſie qui cũ eorũ vrbs ab harpago prefecto Cyri obſideret vxores ſuas ac ſeruos et omnes opes in arce poſuerũt: deinde adhibito igni cremauerunt: ipſiqꝫ in bello irruentes cuncti cecidere.

Xanthicus aprilis mẽſis hebreorum lingua appellatꝰ eſt.

Xantho fuit vna ex nymphis Oceani et Tethyos filia. Virg. lib. iiij. geor. Drymoqꝫ xanthoqꝫ.

Xantippe: nomẽ vxoris querule ſocratis philoſophi.

X Ante E

Xenos: latine hoſpes ſiue peregrinus. Xenia hoſpitalitas: amicitia externorũ.

Xeniũ dici poteſt munus hoſpitalitatis. vñ Martialis lib. xiij. in q̃ eiuſmodi munera diſtichis deſcribit: xenia nominauit: ꝙ verſus iꝓos pro xenijs mitteret. Oĩs in hoc gracili xeniorũ turba libello. Cõſtabit nummis quattuor empta tibi. Quattuor eſt nimiũ: poterit conſtare duobus. Et faciet lucrũ bibliopola triphon. Hec licet hoſpitibꝰ ꝓ munere diſticha mittas: Si tibi tam rarus ꝗ̃ mihi numus erit. Huiꝰ diminu. eſt Xeniolũ paruũ xeniũ. Apul. Cõmodũ meridies acceſſerat et mittit mihi xeniola porcũ optimũ ⁊ quinqꝫ gallinulas ⁊ vini cadũ in etate precioſi.

Xenodochiũ: et xenodociũ: hoſpitale locus publicus quo peregrini ⁊ hoſpites hoſpitaliter recipiunt ξενοσ hoſpes λοχειον receptaculũ quaſi hoſpitum receptaculũ. Hiero. Xenodochiũ in portu romano ſitum totus pariter mũdus audiuit.

Xenocrates p.c. nomẽ phi chalcedonij auditoris platonis qui in academia Speuſippo ſucceſſit: et viginti quinqꝫ annis docuit. Fuit tardus ingenio adeo vt cũ illũ Plato Ariſtoteli cõpararet alterũ freno: alterũ calcaribus indigere dicebat. Hic philoſophorũ ſeueriſſimus extitit. Ferunt cũ phyrne nobile ſcortũ dedita opera a quibuſdã intra eius cellã miſſa eſſet: atqꝫ ab eo orans lectuli partem accepiſſet: demumqꝫ imꝑfecto oꝑe diſceſſiſſet: dixit ſe nõ a viro ſꝫ a ſtatua veniſſe. Eius ꝟbis tãta fides adhibebat: vt cũ iniuriati nulliꝰ teſtimoniũ admitteret: huic ſoli iniurato crederetur. Hunc athenienſes aliqñ vendiderunt vt ita in exilio degens frangeret. Obijt ſecũdo ⁊ octogeſimo etatis ſue anno cũ noctu forte in ſartaginem offendiſſet: fuere ⁊ alij hoc noie.

Xenodotus: fuit hiſtoricus patria Troecenus.

Xenodorus q̃ſi ξειροσ .i. peregrinũ quod et egregiũ denotãs et Δωρον donum fuit nomẽ ſtatuarij nulli veterũ celandi arte poſtponendi.

Xenophanes pe. cor. poeta Colophonius: qui cõtra Homerũ et Heſiodũ Elegias ſcripſit. Fuit et alter Xenophanes ex Leſbo poeta Jambicus.

Xenophon: nomen phi et ducis inſignis athenienſis Socratis diſcipulus et Platonis emulus fuit. ſpecioſus moratus ⁊ oĩbus gratus. Hic primus oim phorũ ſcripſit hiſtoriã. Exercitum quoqꝫ ex vltimis babylonie finibꝰ per aſpera ⁊ difficillima itinera incolumem in patriã reduxit. Fuere ⁊ alij xenophontes.

Xenophilus pe. cor. nomẽ muſici chalcidenſis pythagorici: de quo Val. maxi. biennio minor ꝗ̃ gorgias qui centũ ⁊ quinqꝫ vixit annis xenophilus chalcidenſis pythagoricus ſed felicitate nõ inferior. Siquidẽ vt ait Ariſtoxenus muſicꝰ oĩs incõmodi hũani expers ſũmo ꝑfectiſſime doctrine ſplẽdore extinctꝰ eſt.

Xerampelline veſtes vt inq̃t Probꝰ fuerunt ad vſum matronarũ ampellini coloris qui inter coccinũ ⁊ muriceũ medius eſt ξερον: ſiccũ ſignificat. Itaqꝫ xerampellinus coloris eſſe credit: quẽ vulgo roſam ſiccam noiamus. Alij xerampellinas dicũt latine dici Atrabaticas: Hoc eſt que colorẽ atrũ .i. nigrũ habent.

Xerolophus pe. cor. dici poteſt ſiccus tumulꝰ ξηροσ ſiccus λοφοσ tumulus. Nãqꝫ ex lapidibꝰ conſtrui cõſueuerãt principũ tumuli.

Xerolibya: latine ſicca libya dicit.

Xerophagiũ: cõmeſtio ſiccorũ ciborum.

Xerophthalmia arida lippitudo: cum nec tument: nec fluunt oculi: ſed graueſcunt.

Xeria: emplaſtra ſicca: ſicut hygremphlaſtra vocant. liquida emplaſtra.

Xerxes: latine dr bellator. vnde Artoxerxes magnus bellator: fuit perſarũ rex qui ꝯtra atheniẽſes magnũ collegit exercitũ. Tradunt ſcriptores numerũ copiarũ terreſtriũ quas in greciã duxit xerxes fuiſſe. clxx. myriades .i. decies ſepties centena millia. Mirias eñ numerus eſt continẽs decẽ millia. Tranſiuit eius exercitus ꝑ ſeptẽ dies totidẽqꝫ noctes nullo tẽpore intermiſſo. Sed nauali prelio a Themoſtocle grecorũ duce victus rex ipſe cum paucis aufugit. Fuit filius darij regis ex Atoſa Cyri filia. Hanc hiſtoriã Herodotus late ſcripſit.

X Ante Y

Xylon grece: latine lignum dicit/vnde xylobalſamum lignum balſami.

Xylinum: qđ et xylon dicit .i. qđ vulgares bambatium dicunt. Unde xyline veſtes.

Xylocaſia: lignum Caſie.

Xylophagus pe. cor. vermis qui albꝰ obeſus nigello capite eſt: ac naſcit in lignorum carie lignũ corrodens. In ponto ⁊ phrygia comedit: vt auctor eſt Hiero. coatra Joui. Et quomõ inquit apud nos ficedula et attagen mullus ⁊ Scarus in delicijs cõputantur: ita apud illos ξυλοφαγιον comediſſe luxuria eſt.

Xyphis: grece ξιφοσ ſignificat enſem. Unde xyphie ſtelle ex cometarũ genere in mucrones faſtigiate.

Xyſtus a grecis dr porticus ampla latitudine exercitatiõi accõmodata in qua Athlete per hyberna tpa exercent. Hinc xyſtici dicunt athelete in xyſtis pugnantes. Sue. in Augu. Nec tamen eo minus aut xyſticorũ certatiões aut gladiatorũ pugnas ſeueriſſime ſemꝑ exegit. Xyſtici etiã dicunt qui xyſto ludũt. Significat enim xyſtos ſpiculum vel haſtile telum: vnde xyſtophorus latine ſpiculator. Interdũ xyſtus ſumit pro ambulatione in qua arbuſcule ſunt in plurimas ſpecies effigiate. Plini. Ante crypto porticũ xyſtus ẽ violis odoratus. Aliter Pli. li. v. epi. Ante porticum xyſtus conciſus in plurimas ſpecies diſtinctuſqꝫ buxo. Idẽ. Non tam ſtatuarum ⁊ tabularum